

20

22

EUSKADIKO FUNDAZIOEN INPAKTUA

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GOBERNANTZA PUBLIKO ETA
AUTOGOBERNU SAILA

*Toki Administrazioekiko Harremanetarako eta
Administrazio Erregistroetako Zuzendaritza*

Euskadiko fundazioen inpaktua

Txostena, 2022

GOBERNANTZA PUBLIKOA ETA AUTOGOBERNUA

Toki Administrazioekiko Harremanetarako eta Administrazio Erregistroetako Zuzendaritza

FUNDAZIOEN BABESLETZA

2024ko martxoa

Aurkibidea

AURKEZPENA.....	1
Sailburuaren agurra.....	1
Sarrera.....	3
Metodologia.....	5
Definizioak.....	9
Datu batzuk.....	13
1. DATU OROKORRAK.....	15
1.1 Inskribatutako fundazioak.....	15
1.2 Fundazioek urteko kontuak ematea.....	18
1.3 Fundazio motak: jarduera-arloa, tamaina, antzintasuna eta zientzia, teknologia eta berrikuntzaren euskal sarea.....	19
1.4 Gardentasuna.....	24
2. MAGNITUDE EKONOMIKOAK.....	29
2.1 Diru-sarrerak.....	31
2.2 Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua.....	50
2.3 Ondare-egoera, finantza-egoera eta gastu agregatua.....	56
2.4 Banku-fundazioak.....	58
2.5 Euskal sektore publikoko fundazioak.....	66
2.6 Fundazioen sektoreak EAEko balio erantsi gordinari eta barne-produktu gordinari egiten dion ekarpena.....	72
2.7 EAEko fundazioen sektoreak sortutako balio sozialaren monetizazioa.....	75
3. PERTSONAK.....	83
3.1 Ordainpeko langileak.....	85
3.2 Patronatukideak.....	90
3.3 Boluntarioak.....	99
ONDORIOA.....	105
ERANSKINAK.....	109
Siglak.....	110
Grafiko eta taulen indizea.....	111
Kontaktua.....	114

AURKEZPENA

Sailburuaren agurra

Fundazioak Euskadin, balio sozial eta ekonomikoa

Zaila da gure herria fundaziorik gabe imajinatzea. Izan ere, fundazioek, irabazi-asmorik gabeko erakundeak izanik, gai askorekin lotutako interes orokorreko proiektuak gauzatzen dituzte. Hala, besteak beste, hezkuntza, adinekoen egoitzak eta beste zerbitzu sozial batzuk, garapenerako lankidetzak, kultura eta museoak, euskara, ingurumena, teknologiak eta ikerketa lantzen dituzte. Azken finean, gure gizartearen oinarritzko zutabeak dira, Euskadiko sare sozialaren euskarriak.

Gauza jakina da, bestalde, fundazioek betetzen duten eginkizuna erabakigarria dela Euskal Autonomia Erkidegoko aurrerapen sozial eta ekonomikoa sustatze aldera. Eta gizartearen aurrerapenaren eta ongizatearen bila, betiere, gertaera gogoangarriak beteriko ibilbide oparoa dute, emaitza ugari eta onekin. Fundazioen sektorea gero eta garrantzitsuagoa da EAEko gizartean, eta gero eta gehiago parte hartzen du gure herrialdeko bizitza sozialean eta ekonomikoan. Hori guztia hala da etengabe egin duten lan soilari esker, oso orainaldi onuragarria eta etorkizun itxaropentsua ekarri duena. Orain, ordea, erronka handiei egin behar diete aurre, kolektibo zaugarrien premiei erantzuten, baita gizartearen ongizatea zein balioa sortzen laguntzen ere, dabiltzan heinean.

Hori guztia agerian geratzen da, hain zuzen, zuzentzen dudana Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailari atxikitako Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzak eginiko 2022ko txosten honetan, «Euskadiko Fundazioen inpaktua» izenburukoan, bertan jasotako datuek primeran islatzen baitute fundazioek zer-nolako pisu espezifikoak duten beren sorrerako helburu sozialak lortzeko EAEko ekonomian.

Kontuak aurkeztu dituzten fundazioen jarduerarekin lotutako egitura, ezaugarriak eta datuak jasotzeaz gain, hemen azaltzen da EAEko fundazioek balio erantsiko 896

miloi euro baino gehiago sortzen lagundu zutela, 2022an. Euskadin, 479 fundaziok dihardute lanean, barne-produktu gordinaren ehuneko 1 sortzen dute, eta 15.000 langile baino gehiago dituzte.

Halaber, txostenak, eragin ekonomikotik haratago joz, fundazioek euskal gizarteari sortutako balio sozialari ere erreparatzen dio. Azpimarratzen duenez, jende asko dabil erakunde horien arreta-zerbitzuan eta kudeaketan, elkartasuna agerian utziz, eta funtsezko eginkizuna betez zenbait ekintza abian jartzen interes orokorraren mesederako. Haietariko asko soldatako langile kontratatuak dira, eta beste asko eta asko, berriz, boluntarioak. Guztiek guztion onerako eta interes orokorrerako lan egiten dute. Horregatik, haien konpromiso altruista aitortu nahi dut, hemen, haiei esker, fundazioek sentsibilitate sozial jakin bat islatzen dutelako, banaka zein kolektiboki hobetzen gaituena.

Txostena interesgarria irudituko zaizuelakoan, aukera hau aprobetxatzen dut, bide batez, nik neuk eta nire taldeak sektorearen bilakaeraren alde lan egiten jarraitzeko konpromisoa hartzen dugula adierazteko.

Olatz Garamendi Landa

Gobernantza Publiko eta Autogobernuko sailburua

Eusko Jaurlaritza

Sarrera

Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletza, Eusko Jaurlaritzako Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren menpekoa bera, fundazioei aholkularitza eta laguntza teknikoa emateko administrazio-organoa da. Hala, fundazio-eskubidea behar bezala balia dadin erraztu eta sustatzeko, fundazioen eraketa eta funtzionamendua legearen araberakoa dela zaintzeko eta fundatzailearen edo fundatzaileen borondatea eta fundazioaren helburuak benetan betetzen direla ziurtatzeko ardura dauka. Horrenbestez, Babesletzaren eginkizuna da fundazioek berei eta beren jardueri buruzko publizitate aski eta egokia ematen dutela sustatzea eta estatistikako argitalpenak eta azterlanak nahiz EAEko fundazioen errealitateko alderdi desberdinei buruzko beste lan batzuk egin daitezela bultzatzea, onuradunek eta gainerako interes-taldeek horren guztiaren berri izan dezaten.

2016an, Fundazioen Legea indarrean jarri ondoren, txosten hau aurkeztu zen: *“Euskadiko Fundazioen Babesletzan aurkeztutako kontu-emateen azterketa eta egiaztapena”*. Ondoren, 2018an, emaitzen kontuen eta balantzeen eredu berriak ezarri ziren, kontabilitateko informazioa homogeneizatu eta tratamendua errazteko. Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregulamendua onartzen duen 115/2019 Dekretua argitaratu ondoren, Babesletzari baliabideak eman zitzaizkion. Horri eta fundazioek egindako ahaleginari esker, txosten hau egin ahal izan da, EAEko fundazioen sektoreak gizarteari egiten dion ekarpena ikusarazteko asmoz.

Hori dela eta, txostenak fundazioen sektoreak sortutako inpaktua erakusten du, eta, era berean, EAEko Fundazioen Babesletzak eta fundazioek sektoreko datuen gardentasuna eta kalitatea areagotzeko egindako baterako lana islatzen du. Zenbatekoek, izan ere, agerian uzten dute fundazioek euskal ekonomian duten inpaktua, kontuan hartuta merkatuan eta enpleguan sortzen duten balioa eta ekartzen duten BPGd-a.

Babesletzak, prozeduren digitalizazioaren bidez, sektoreak aurrean dituen bi erronka handi identifikatu ditu. Azterlan hau fundazioen sektoreak euskal gizarteari

egindako zuzeneko ekarpenean oinarritzen den neurrian, helburuetako bat beste sektore batzuen salmentetan izango duen efektu traktorea eta zeharkako eta induzitutako inpaktuak kuantifikatzea eta aztertzea izango da. Era berean, gizarteak informazio ez-finantzarioa edo jasangarritasunari buruzkoa hedatzeko bidean aurrera egiteko eskatzen duenez, fundazioek jardueraren onuradunei egiten dieten ekarpena neurtzea litzateke beste erronka. Neurketa hori egiteko, “merkatukoa ez den” balioa (edo doakoa eta emozionala) balioesten da, erakunde hauetan esanguratsua baita, kontabilitate tradizionalan ikusezina izan arren.

Txostenak hiru atal ditu. Lehen kapituluak fundazioen egoera orokorrari, sektorearen egoerari eta lurraldeko egoerari buruzko informazioa eta zenbateko eguneratuak batzen ditu. Bigarren kapituluan magnitude ekonomiko nagusiak aztertzen dira, horien finantzaketa-iturriak eta ekarpen ekonomiko eta soziala erakusteko. Hirugarren kapituluak sektoreak enplegua sortzeko duen gaitasuna eta boluntarioek duten presentzia erakusten du. Gainera, gobernu-organoak osatzen dituzten pertsonak zenbatesten ditu, eta emakumeek eta gizek sektorean duten egoerari buruzko informazioa ematen du.

Metodologia

Atal honen helburua txostenean aztertzen diren sailkapenak eta prozedura deskribatzea da.

- **Aztertutako fundazioak:** Txosten hau egiteko kontuan hartu dira 2019, 2020, 2021 edo 2022ko ekitaldietan EAEko Fundazioen Babesletzaren aurrean kontuak eman dituzten fundazio aktiboak datuak.
- **Sailkapena, jarduera-arloaren arabera:** Jarduera-arlo bakoitza mugatzeko, EAEko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamenduaren eranskineko jarduerak hartu dira erreferentzia eta inspirazio gisa. Hori horrela, fundazioak jarduera-arlo hauetan sailkatu dira:
 - **Hezkuntza:** Derrigorrezko bigarren hezkuntzan, lanbide-heziketan edo bestelako hezkuntza ez-arautuan prestakuntza-zikloak ematen dituzten ikastetxe pribatuak, itunduak eta ez-itunduak.
 - **Museoak eta ondare kulturala:** Museoen edo ondare kulturalaren defentsa eta sustapena eta horien kudeaketa edo titulartasuna xedetzat duten fundazioak.
 - **Garapenerako lankidetzak:** Garapenerako gobernuz kanpoko erakundeak (GGKE) eta garapenerako lankidetzan aritzen diren beste erakunde batzuk.
 - **Egoitzak:** Egoitza-zerbitzuak eta adineko pertsonei, menpeko pertsonei eta gizartean baztertuta egoteko arriskuan dauden pertsonei arreta emateko zerbitzuak xede dituzten erakundeak.
 - **Gizarte-zerbitzuak:** Beste gizarte-zerbitzu batzuen arreta xedetzat duten erakundeak, "Egoitzak" atalean jasotakoak bestelakoak, pertsona, familia eta talde guztien gizarteratzea, autonomia eta gizarte-ongizatea

sustatzeko, batez ere pertsonengan eta harremanetan oinarritzen diren prestazio eta zerbitzuen bidez.

- **Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza:** Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarean sartuta dauden edo ez dauden erakundeak, ezagutzaren, teknologiaren eta berrikuntzaren ikerketa, garapena eta transferentzia xedetzat dutenak.
 - **Beste batzuk:** aurreko motetan sartu ez diren jarduerak edo xedekak dituzten askotariko fundazioak. Hona hemen atal honetako jarduerak: azterketak, pentsamenduaren hedapena eta bekak, inguruaren garapen sozio-ekonomikoa, kirolak, ingurumena, osasuna, euskara eta arte eszenikoak.
- **Sailkapena, tamainaren arabera:** Tamainaren araberako sailkapena egiteko, 2022ko ekitaldiko gastu agregatua hartu da kontuan. Ekitaldi horretan kontuak aurkeztu ez dituzten fundazioak badaude, aurkeztutako azken ekitaldia hartu da erreferentzia moduan edo, beharrezkoa izan bada, mikro tamainako fundazio gisa izendatu dira. Hala, urteko gastuaren arabera, honela sailkatzen dira:
- Mikroerakundeak: 300 mila eurotik behera
 - Txikiak: 300 mila eta 1 milioi euro artean
 - Ertainak: 1 eta 5 milioi euro artean
 - Handiak: 5 eta 25 milioi euro artean
 - Oso handiak: 25 milioi euro baino gehiago
- **Gardentasuna:** Fundazioek Interneten duten presentzia aztertu da, beren web-tariaren eta horietan aurkezten duten dokumentazioaren bidez. Bilaketak egiteko, bilatzaile nagusiak erabili dira. Gardentasunaren atalaren azterketa 2024ko otsailean egin da.
- **KSE 2010:** Aztertutako euskal fundazioen ekoizpena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko maiatzaren 21eko 549/2013 Erregelamenduan (EB) aurreikusitakoaren arabera (Europar Batasuneko Nazio eta Eskualdeetako Kontuen Sistema Europarrari buruzkoa, KSE 2010 izenez ezaguna), izan ekoizle pribatuak nahiz publikoak, “merkatukoa ez den ekoizpen” moduan ulertu da, hau da, beste unitate batzuei doan edo prezio ekonomiko oso baxuetan emandako ekoizpena, ekoizpen-kostuak batuta kalkulaturakoa, kontuan hartuta KSE 2010

irizpidea, ekoizpenaren kostuaren % 50ean oinarritua –non salmentek ekoizpen-kostuen % 50 baino gutxiago estaltzen badute, unitate instituzionala merkatukoa ez den beste ekoizle bat den eta familientzako lan egiten duten irabazi asmorik gabeko erakundeen sektorean sailkatzen den (FLIAGE)–. EAEko fundazioen ekoizpena ez denez “merkatukotzat” jo, enpresa-marjinak (ustiapenaren gerakin garbia kontabilitate nazionalan, EBITDA enpresa-kontabilitatean) deuseztat jo dira.

- **Balantze, gastu eta diru-sarreraren datu agregatuak:** Aztertu diren ekitaldiak 2019, 2020, 2021 eta 2022koak izan dira. Txosten hau argitaratu den datan, 2023ko ekitaldiko kontuak aurkezteko epea ez da iraungi. Eraitzen kontuaren eta balantzearen magnitude agregatuaren iturria fundazioek EAEko Fundazioen Babesletzari kontuak emateko espedienteetan aurkeztu dizkieten eraitzen kontuaren eta balantzearen formularioak dira.
- **LEONTIEF:** Fundazioen sektoreak ekonomiaren gainean egiten duen ekarpenaren zeharkako inpaktua balioesteko, EUSTATEk argitaratutako Input-Output tauletako matrize simetrikotan jasotako informazioa aztertu dugu eta, taula horien gainean, Leontief ereduaren alderantzizko matrizea kalkulatu dugu. Hona hemen formula:

$$L=(I-A)^{-1}$$

Azalpena:

L, Leontief-en alderantzizko matrizea

I, A matrizearen antzeko ordenako alderantzizko matrizea

A, zuzeneko errekerimenduen edo koefiziente teknikoaren matrizea

Fundazioen jarduerak ekonomiaren adar desberdinetan sortzen duen eragin makroekonomikoa deskonposatu egin daiteke, ondorio hauek bereiz aztertzeko:

- Inpaktu zuzena: fundazioen sektoreak bereiz sortzen duen balioa, ekoizpen edo eskari propioaren eta balio erantsi gordinaren bidez (BEGd).
- Zeharkako inpaktua: fundazioen sektoreko hornitzaileek sortzen duten balioa, eta, aldi berean, arrastearen bidez sortutakoa, horien hornitzaileen gainean.

Ez da kalkulatu induzitutako inpaktua, hau da, fundazioen sektoreak eta horien hornitzaileek ordaintzen dituzten soldaten bidez sortzen den balioa.

- **Ordainpeko langileen eta patronatuen datuak:** Fundazioen patronatuen eta plantillaren gaineko datuen iturria fundazioek aurkeztutako urteko kontuetako memoria ekonomikoan ageri den langileen atala da. Era berean, memorietan ekitaldiaren amaieran fundazioaren parte diren langileen eta patronatua osatzen duten pertsonen sexuaren arabera banaketa azaltzen da.
- **Boluntarioen datuak:** Boluntarioen kopuruari eta horien sexuaren arabera banaketari buruzko datuak hartzeko, kontuan hartu da fundazioek kontuak emateko espedientea irekitzeko formularioan sartu duten informazioa.

Definizioak

Jarraian, txosten hau osatzen duten hiru kapituluetan azaltzen den nomenklatura eta zenbait kontzeptu argitu eta zehaztuko dira.

- **Fundazio ez-aktiboak:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren xedapen gehigarriko laugarren atalaren arabera, ez-aktibotzat joko da estatutuak egokitzeari ekin ez dion eta horretarako errekerimenduari erantzun ez dion fundazioa, baldin eta jardunean edo martxan badago, edo beste eskabide edo komunikaziorik egin ez badu Fundazioen Erregistroan, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legea indarrean jarri zenetik.
- **Diru-sarrera agregatua:** Eraitzen kontuko honako atal hauen batura da: jarduera-propioaren diru-sarrerak, merkataritza-jardueraren salmentak eta bestelako diru-sarrerak, jardueraren beste diru-sarrera batzuk, ekitaldiko soberakinera pasatutako kapital-dirulaguntzak, -legatuak eta -dohaintzak, eta diru-sarrera finantzarioak.
- **Gastu agregatua:** Eraitzen kontuko honako atal hauen batura da: laguntzengatiko gastuak, hornidurak eta izakinen aldakuntza, beste ustiapen-gastu batzuk, amortizazioa, finantza-gastuak eta langileria-gastuak.
- **Helburuetara bideratutako gastua:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren 30.4 artikuluan ezarritakoaren arabera, fundazioaren helburuetara bideratutakotzat joko dira aipatu helburuak betetzen benetan lagundu duten gastuak eta inbertsioak, salbu amortizazioetarako zuzkidurak eta narriatzeak eragindako galerak. Era berean, administrazio-gastuak eta diru-sarrerak lortzeko beharrezkoak direnak ez dira hartuko

fundazioaren helburuetara bideratutako gastutzat. Helburuetara bideratutako gastuaren datuak fundazioek urtero aurkeztu behar dituzten kontuak emateko espedienteen parte den memoria ekonomikoan jasotako jardueraren ataletik hartu dira.

- **Kalkulu-oinarria:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren 30.1 artikuluan ezarritakoaren arabera, fundazioaren helburuak betetzeko bideratu beharko duten zenbatekoaren kalkulu-oinarria fundazioko emaitzen kontuko diru-sarrera guztiek osatuko dute. Oinarri horretatik, diru-sarrerak eskuratzeko beharrezkoak izan diren gastuak baino ez dira kenduko, fundazioaren helburuak lortzeko gastuak izan ezik. Kalkulu-oinarriari buruzko datuak memoria ekonomikoan jasotako jardueraren ataletik hartu dira.
- **Diru-sarrera publikoak:** Diru-sarrera publikoak zehazteko aplikatutako metodologia honako hau izan da:
 - Fundazioen diru-sarrera publikoen iturria, diru-sarrera motari, ente publiko emaileari eta ekitaldian sortutako zenbatekoari buruzko datuei dagokienez, EAEko Fundazioen Erregistroan 2019, 2020, 2021 eta 2022ko ekitaldietan aurkeztutako kontuak emateko espedientearen parte den memoria ekonomikoan jasotako informazioa izan da.
 - Sektore publikotik datozen diru-sarreraren zenbatekoa ekitaldiko emaitzen kontuan egotzitakoa da, dagokion organismo publikoak noiz eman dituen gorabehera.
 - Diru-sarrera publikoak: fundazioek ente publikoen eskutik jaso dituzten diru-sarrera guztiak dira, hau da, administrazio publikoek emandako eta fundazioek jasotako finantzaketa publiko osoa. Horrenbestez, finantzaketa publikoaren kontzeptua diru-sarrera publikoen hiru motatan banakatu da, Kontabilitateko Plan Orokorra onartzen duen azaroaren 16ko 1514/2007 Errege Dekretuko definizioetan oinarrituta.
 - Kapital-dirulaguntzak: Administrazio publikoek emandakoak, fundazioa ezartzeko edo egitura finkorako (aktibo ez-korrontek), edo etorkizuneko ekitaldietako gastu espezifikokoak edo ustiapen-defizita finantzatzeko.

- Ustiapeneko dirulaguntzak: Administrazio publikoen eskutik jasotako dirulaguntza korronteak, oro har ekitaldiko ustiapenaren defizita konpentsatzeko.
 - Sektore publikoaren eskutik jasotako beste diru-sarrera batzuk: Ondasunak besterentzea eta administrazio publikoei zerbitzuak ematea. Diru-sarrera mota hau kontratu edo hitzarmen bidez formalizatu ohi da, eta, txosten honen ondorioetarako, ustiapenerako dirulaguntzatzat jo da, diru-sarrera korronteak diren heinean.
- **Soldata-kostu gordina:** soldata gordina, fundazioaren kargurako karga sozialak eta fundazioak jasanarazitako beste gastu sozial batzuk.
 - **Fundazio bereziak:** Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legean fundazio berezien bi mota bereizten dira:
 - Banku-fundazioak: Aurrezki Kutxen eta Banku Fundazioen Legea (abenduaren 27ko 26/2013 Legea) indarrean jarri ondoren sortutako erakundeak dira. Era honetako fundazioak berariaz aztertzen dira txosten honen 2.4 azpi-kapituluan. Banku-fundazioen magnitudeak ez dira sartu 2. kapituluko jarduera-arloen araberrako gainerako sailkapenetan, banku-fundazio horiek hainbat jarduera-arlo hartzen dituztelako eta ezin direlako horien magnitudeak kategoria bakarrean sailkatu.
 - Euskal sektore publikoko fundazioak: Fundazio-mota honi buruzko informazioa 2.5 azpi-kapituluan aurkezten da. Txosten honen helburua ez da EAEko sektore publikoko fundazioak mugatzea, baizik eta sektore publikoak patronatukideen izendapenean duen presentzia aztertzea.
 - **Pay-out:** dibidenduak ordaintzera bideratutako emaitzaren ehunekoa adierazten duen ratioa.
 - **Balio erantsi gordinaren (BEGd) gaineko inpaktua kalkulatzeko agregatutako partidak:**

- Laneko kostuak: soldatapeko pertsonen ordainsariak edo langileen gastuak, diruz eta gauzaz egindako ordainsari guztiak barne, hots, erakundeek beren ordainpeko langileei ordaindu behar dizkietenak horiek egindako lanaren truke, kontabilitateko aldian zehar. Soldata eta ordainsariak eta enplegatzailearen kargura egindako gizarte-kotizazioak banatzen dira.
- Dirulaguntzetatik garbi diren ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk: kontrapartidarik gabeko ordainketa derrigorrezkoak, administrazio publikoek bildutakoak, ekoizpena eta jabetza zergapetzen dutenak (adibidez, ondasun higiezinaren gaineko zerga), ken administrazio publikoek ekoizle egoiliarrei emandako dirulaguntzak, beren ekoizpen-mailetan, prezioetan edo ekoizpen-faktoreen ordainsarrietan eragiteko.
- Amortizazioak: kapital finkoaren kontsumoa, hau da, kapital finkoak erreferentziazko aldian garatutako ekoizpen-jardueraren ondorioz jasandako balio-galera. Establezimenduek beren kapital finkoari tinko eusteko egiten dituzten kontabilitate-amortizazioen bidez kalkulatzen da.

Datu batzuk

%43

diru-sarrera
publikoak

Emakumezkoak:

%56

langileak

%35

patronatukide

674

fundazio

Diru-sarrerak
guztira:

1.447

milioi €

Finantzaketa
publikoko

€ bakoitzeko

2,71 €

itzultzen da
merkatuko balioan

15.000

enplegu
zuzen

%1

BPGd

Banku-
fundazioek

527

milioi € bideratu
dituzte
helburuetara
9 urtetan

Helburuetara
bideratutako
per capita
gastua:

503 €

Merkatuan
sortutako
balio soziala

1.582

milioi €

1

**DATU
OROKORRAK**

Datu orokorrak

Kapitulu honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioen sektorearen hitzaurrea egingo da, fundazioak zenbatetsi eta horien ezaugarriak deskribatuta. Azterlan honen erreferentziazko urtea 2022a izango da, hots, txostena hau egin den datan fundazioek Fundazioen Erregistroan urteko kontuak aurkezteko betebeharra duten azken ekitaldia.

Era berean, fundazioen gardentasun-maila aztertuko da, beren web-atarietan jasotako informazioaren arabera.

1.1 INSKRIBATUTAKO FUNDAZIOAK

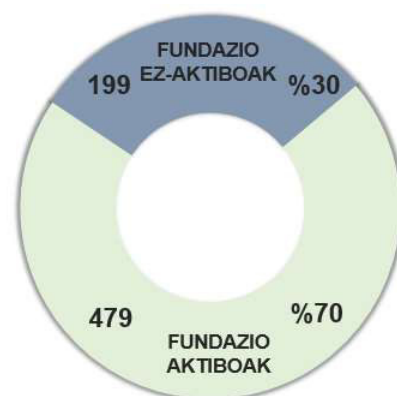
Lehenik eta behin, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroan inskribatuta dauden fundazioen kopurua islatzen da, aktibo daudenak eta ez-aktibotzat jotzen direnak bereiziz.

2023ko ekitalditik emango den datu bakarra fundazioen kopurua da, txosten hau argitaratu den datan eskuragarri dagoen erregistro-datua baita. 2023ko abenduaren 31n, Erregistroan inskribatuta ageri diren erakundeak guztira 678 fundazio dira (674 fundazio 2022aren amaieran).

Fundazio ez-aktibotzat jotzen dira azken zortzi urteetan espedienterik izapidetu ez duten fundazioak. Fundazio bat ez-aktiboa izateko, txosten honen metodologiaren atalean deskribatutako ezaugarriak bete behar ditu.

Inskribatutako 678 fundazioetatik 199k betetzen dituzte fundazio ez-aktibotzat jotzeko ezaugarriak eta, beraz, halaxe argitaratu dira Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian, 2023ko abenduaren 29an. Gainerako 479 fundazioak fundazio aktiboak dira.

1. grafikoa. Fundazio aktiboak eta ez-aktiboak

Hona hemen azken bi ekitaldietako mugimenduak:

1. taula. Altak / Bajak (eraketak / likidazioak)

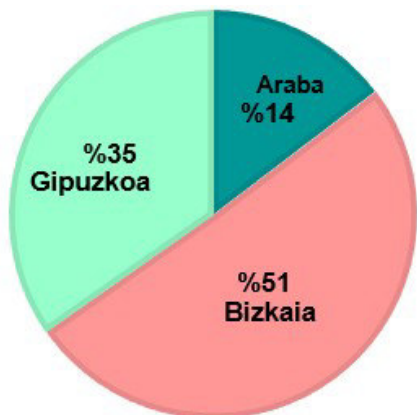
LH	2021/12/31	Alta	Baja	2022/12/31	Alta	Baja	2023/12/31
Araba	98	1	0	99	1	1	99
Bizkaia	342	3	4	341	2	0	343
Gipuzkoa	235	5	6	234	3	1	236
EAE	675	9	10	674	6	2	678

Egiaztatu daitekeen bezala, fundazioen kopuruak gora egin du 2023an, 2022 eta 2021eko datuen aldean. 2023ko ekitaldian sei fundazio berri eta bi baja egon ziren, eta 2022an, aldiz, bajak gehiago izan ziren fundazio berriak baino. Fundazioen kopuruak denbora luzeagoan izan duen bilakaera aztertzen bada, fundazioen kopuruak gora egiten jarraitzen du: 2014an Erregistroan inskribatuta zeuden fundazioak 639 ziren eta gaur egun 678 dira, hau da, % 6ko igoera egon da. Igoera garbi hori gorabehera, urteko aldietan altak eta bajak egon dira. Beraz, ekitaldi batzuetan, bajak altak baino gehiago izan direnez, fundazioen kopurua murriztu egin da. Jarraian, azken hamar urteetan egondako aldakuntzak ageri dira:

2. grafikoa. Inskribatutako fundazioen kopuruaren bilakaera

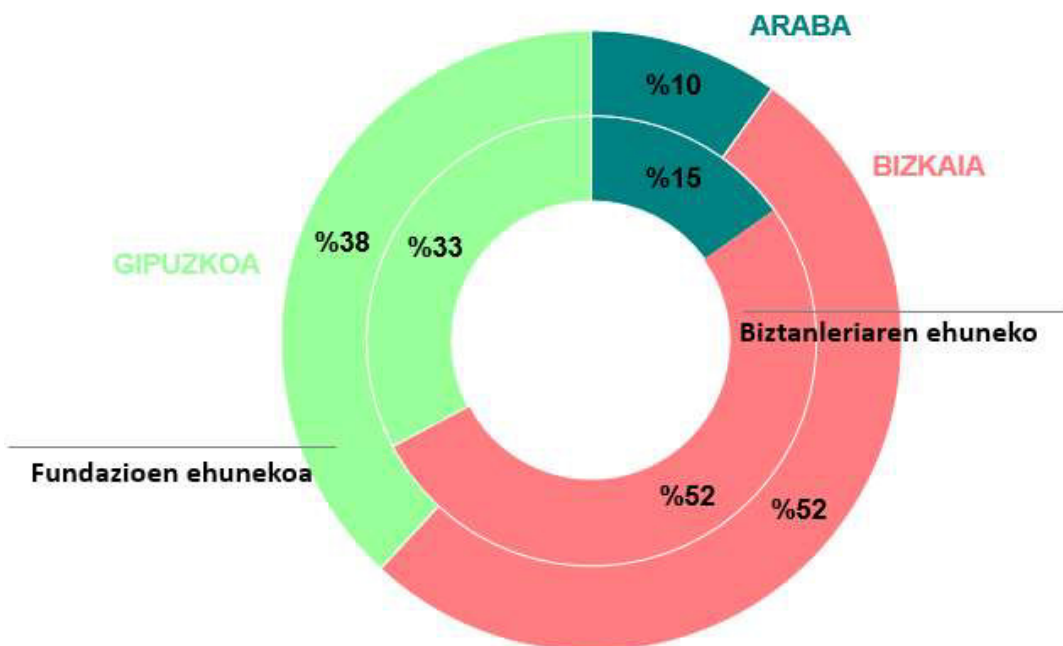
3. grafikoa. Inskribatutako fundazioen banaketa, lurraldeen arabera

Fundazioak lurralde historikoen arabera aztertuz gero, Araban 99 fundazio daude inskribatuta, Bizkaian 343 eta Gipuzkoan 236. Hau da, fundazioen % 51 Bizkaiko Lurralde Historikoan daude, eta, aldiz, Gipuzkoan % 35 eta Araban % 14. Fundazioek urteotan zehar izan duten bilakaera aztertuz gero, nahiz eta fundazioen kopuruak gora egin duen, lurralde historikoetan egondako proportzioak egonkor eutsi dio denboran zehar. Hala, 2014ko ekitaldian, Araban fundazioen % 15 egon da, Bizkaian % 50 eta Gipuzkoan % 35, hau da, gaur egungo zenbatekoen antzera.

Fundazio aktiboak aztertuz gero, lehen azaldu den bezala, Euskal Autonomia Erkidegoan 2023ko ekitaldian 479 fundazio aktibo daude: 47 Araban, 249 Bizkaian eta 183 Gipuzkoan. Fundazio aktiboen kopurua lurralde historiko bakoitzeko biztanleriarekin alderatuz gero, Araban dago EAEko biztanleriaren % 15, baina fundazioak lurralde horretan % 10 dira. Aldiz, Gipuzkoan EAEko biztanleriaren % 33 dago eta fundazioak % 38 dira. Eta Bizkaia orekatuta dago, biztanleriak eta fundazioek % 52 osatzen baitute bi magnitudeetan. Beraz, fundazioen sektorea bereziki esanguratsua da Gipuzkoan.

4. grafikoa. Fundazioak eta biztanleria, lurralde historikoen arabera (%)

Era berean, azterketa 100.000 biztanleko egiten bada, EAEn 22 fundazio daude 100 mila biztanleko. Zenbateko hori Estatutukoa baino altuagoa da, azken horretan 20 fundazio baitaude (*Iturria: Espainiako fundazioen informazio finantzarioa eta ez-finantzarioa - KE kontabilitateko ekonomialariak*).

Lurralde historikoen arabera, Gipuzkoan 25 fundazio daude 100 mila biztanleko, Bizkaian 22 eta Araban 14.

1.2 FUNDAZIOEK URTEKO KONTUAK EMATEA

2022ko abenduaren 31n erregistroan inskribatuta dauden 674 fundazioetatik 475 ziren aktiboak. 475 fundazio aktiboetatik 437k eman dituzte kontuak 2019-2022 aldiko ekitaldiren batean.

Era berean, 389 fundaziok aurkeztu dituzte urteko kontuak 2022ko ekitaldian. Beraz, fundazio aktiboen % 82k bete dute 2022ko ekitaldian kontuak emateko betebeharra. Betearazpenaren gaineko ehuneko hori antzekoa da jarduera-arlo guztietan.

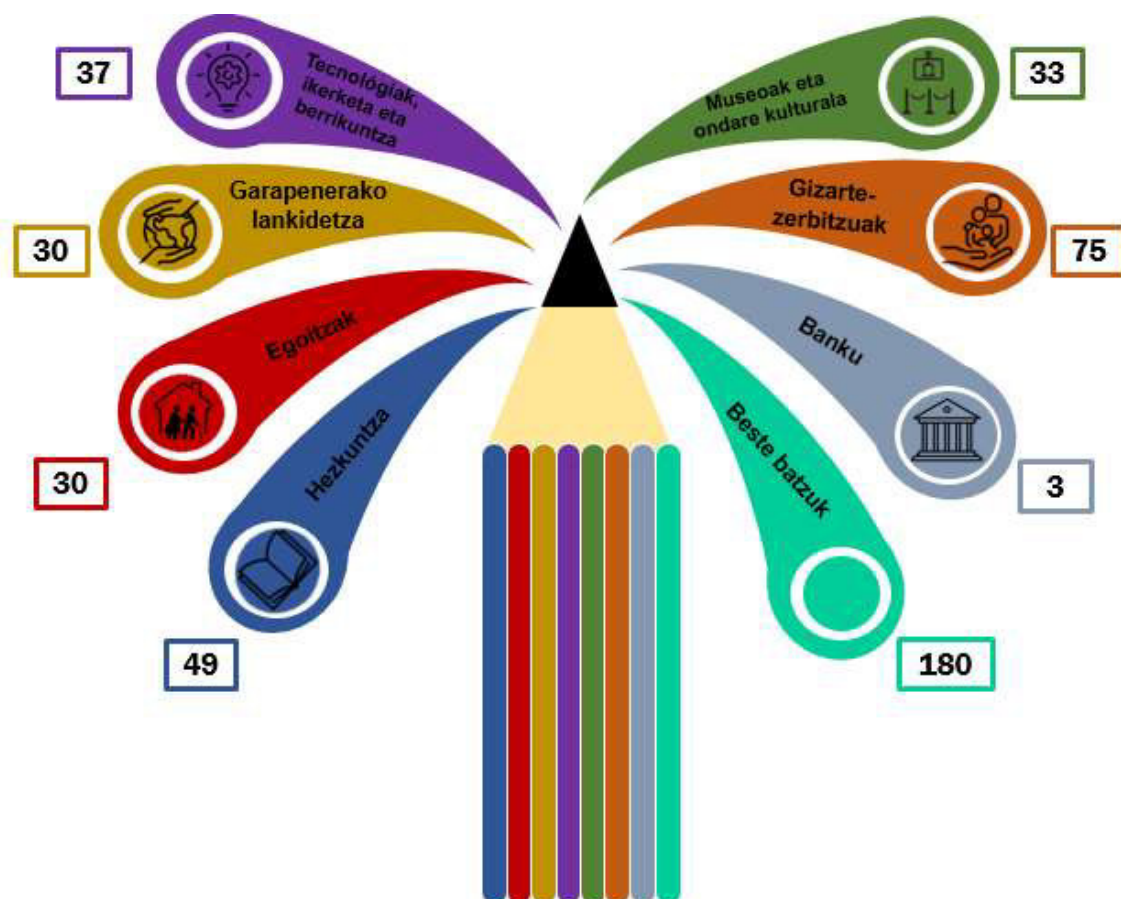
Nabarmentzekoa da urteko kontuak aurkezten ez dituzten fundazioei Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioen Erregistroan zabalduko erregistro-orria ixten zaiela, eta ez-betetze horren berri ematen dela Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian. 2023ko abenduaren 13ko iragarkiaren bidez (2023ko abenduaren 29an argitaratua EHAAn), 2022ko ekitaldiko kontuak aurkeztu ez zituzten fundazioen zerrenda zabaldu zen, aktibo zeudenak eta ustez aktibo ez zeudenak bereiziz. Halaber, urteko kontuak aurkeztu arren errekerimenduak zuzendu ez dituzten fundazioen zerrenda ere jaso zen.

2022an, 205 fundaziok aurkeztu dute, urteko kontuekin batera, kanpoko auditoretzaren txostena. Horietatik 32k egin zuten borondatez.

1.3 FUNDAZIO MOTAK: JARDUERA-ARLOA, TAMAINA, ANTZINATASUNA ETA ZIENTZIA, TEKNOLOGIA ETA BERRIKUNTZAREN EUSKAL SAREA

Metodologian aurkeztutako definizioetan ezarri den bezala, txostenean zehar azterketak egiten dira fundazioak batzeko erabili diren **jarduera-arloen** arabera. Ondorioz, beren testuinguruan aztertu ahal izateko, fundazioek zein jarduera garatzen duten eta arlo bakoitzak zenbat fundazio jasotzen dituen argitu beharra dago. Hona hemen:

5. grafikoa. Fundazioen kopurua, jarduera-arloaren arabera

Beste batzuk atalean aurreko motetan sartu ez diren jarduerak edo xedeak dituzten askotariko fundazioak batzen dira. Hona hemen:

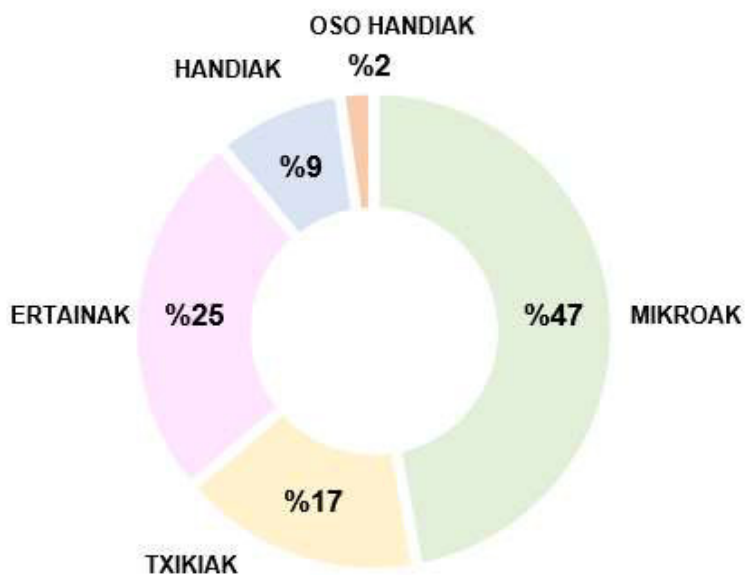
6. grafikoa. Beste batzuk azpi-arloko fundazioen kopurua

Bestalde, fundazioak beren jardueren arabera banatzeaz gain, **tamainaren** arabera ere bereizi dira, aurkezten duten urteko gastuaren aurrekontuaren parametroetan oinarrituta.

Hala, aztertutako fundazioetatik % 47 mikroerakundeak dira (ekitaldian gastua, guztira, 300.000 eurotik beherakoa izan zen), % 17 tamaina txikiko erakundeak dira (ekitaldian gastuaren zenbatekoa 300.000 eta milioi bat euro bitartekoa izan zen), % 25 ertainak (1 eta 5 milioi euro artean), % 9 handiak (5 eta 25 milioi euro artean) eta % 2 oso handiak (urteko gastuaren aurrekontua 25 milioi eurotik gorakoa da).

7. grafikoa. Fundazioak, tamainaren arabera (%)

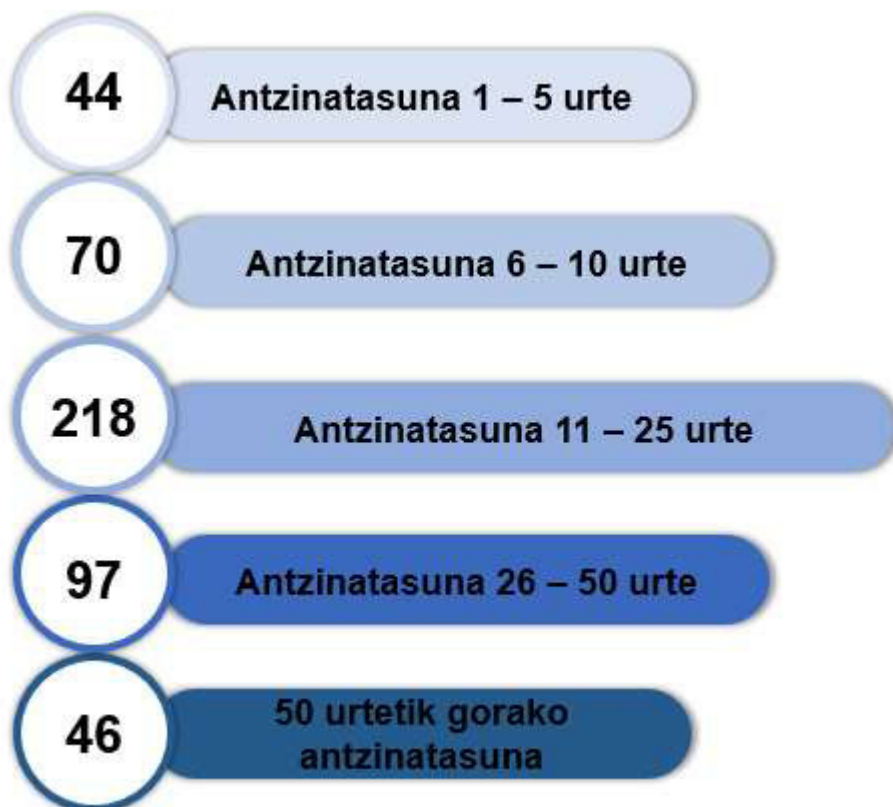

Jarduera eta tamainaren arabera egindako sailkapen honez gain, bere ondare-osaeraren arabera ezaugarri zehatzak dituzten fundazio-taldeak daude, esaterako ondare-fundazioak edo fundazio-finantzatzaileak. 28 fundazio jotzen dira ondare-fundaziotzat, eta fundazio horiek dituzten helburuak jarduera-arlo desberdinetan sailkatzen dira; batez ere, gizarte-zerbitzuak eta ikerketa, pentsamenduaren hedapena eta bekak. Fundazio horien ondarea gutxi gorabehera 363 milioi euroko kontabilitate-balioa du, eta 9 milioi euro bideratu dituzte fundazioaren helburuetara.

Fundazio horien batez besteko **antzinatasuna** 25 urtekoa da. Egoitzen arloko fundazioak dira batez besteko antzinatasun handiena dutena. Horietatik 18 nabarmentzen dira, 50 urte baino gehiago dituztelako. Era berean, fundazioen kopuru altuena (% 46) 1995 eta 2010 artean eratu da.

8. grafikoa. Fundazioen kopurua, antzinatasunaren arabera

Jarraian, fundazioen batez besteko antzintasuna ageri da, jarduera-arloaren arabera:

2. taula. Fundazioen batez besteko antzintasuna, jarduera-arloaren arabera

Jarduera-arloa	Batez besteko antzintasuna (urteak)
Hezkuntza	26
Museoak eta ondare kulturala	20
Garapenerako lankidetzak	16
Egoitzak	92
Gizarte-zerbitzuak	23
Banku-fundazioak	8
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	16
Beste batzuk:	20
Kirolak	15
Euskara	16
Ingurumena	10
Osasuna	33
Arte eszenikoak	16
Inguruko garapen sozio-ekonomikoa	19
Azterketak, pentsamenduaren hedapena eta bekak	22
BATEZBESTEKOA	25

Fundazio berrienak, hau da, azken 10 urteetakoak, 100 izan dira, hots, aztertutako fundazio guztien % 22. Horietako gehienek pentsamenduaren azterketa eta hedapena, gizarte-zerbitzuak eta hezkuntza bezalako jarduerak egiten dituzte.

Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarea (**ZTBES**) ikerketa, garapen eta berrikuntzako erakundeen multzo bat da. Hala, sarean lan eginez, I+G+b arloko hainbat jarduera garatzen dituzte, modu orekatuan, ikerketa espezializatua eta bikaina eginez, EAEn aberastasuna eta ongizatea sortzen lagundu ahala.

ZTBESko eragileen erregistro publikoak duen informazio publikoan (hirugarrenentzat eskuragarri dagoena) eragile bakoitzaren identifikazio-datuak ageri dira, horien ikerketa-arloekin, aplikazio-eremuekin, akreditazioari buruzko datuekin eta erregistroko inskripzio-datuekin batera.

Beraz, Euskal Autonomia Erkidegoan dauden Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sareko 137 eragileetatik 34 dira fundazioak; horietatik 3 daude Araban, 17 Bizkaian eta 14 Gipuzkoan. Jarduera gehienak (25) teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren arlokoak dira, baina bederatzik beste arlo batzuetan jarduten dute:

9. grafikoa. Teknologiaren euskal sareko fundazioak

1.4 GARDENTASUNA

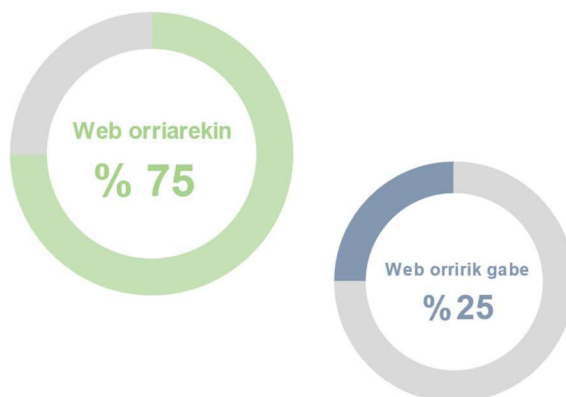
Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legearen 3.b) artikulua araberako, 2.1.h) artikuluan aurreikusitako sektore publikoko fundazioez gain, Lege honen II. kapituluaren aurreikusitako publizitate aktiboko xedapenak bete behar dituzte honako hauek: *“urtebetez 100.000 euro baino gehiagoko laguntza edo diru-laguntza publikoak jasotzen dituzten erakunde pribatuak, edo urteko sarreren % 40 –5.000 euroko minimoarekin–, gutxienez, laguntza edo diru-laguntza publikoetatik eskuratzen duten erakunde pribatuak”*.

EAEko fundazioen % 69k dirulaguntza publikoak jasotzen dituzenez bere jarduerak garatzeko, beharrezkoa da era honetako erakundeek neurriak hartzea, gardentasunaren gaineko informazio-betebeharrak dagokion web-orrietan argitaratu dadin interesdunentzat, modu argian, egituratuan eta ulergarrian.

Atal honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioek gardentasunaren arloan dituzten betebeharren betearazpen-maila aztertzen da, beren web-orrietan argitaratutako informazioa oinarri hartuta, hartara ateratako emaitzak abiapuntu moduan har daitezkeen hobekuntza-arloak ezartzeko.

Gardentasun-maila zenbatesteko, oinarritzko lehen sailkapen bat egiten da: fundazioak bere web-orri propioa duen. Ondoren, bertan zein informazio mota argitaratzen den egiaztatzen da. Txosten honetan aztertutako fundazioetatik % 75k dauka web-orria. Gainerako laurdenak ez dauka presentziarik interneten.

10. grafikoa. Web-orria

Web-orria duten fundazioen gardentasun-maila zehazteko, zazpi adierazle ezarri dira, informazio orokorrari nahiz ekonomikoari buruzkoak:

1. Gardentasunari buruzko atal espezifikoko bat dago.
2. Estatutuak argitaratzen dira.
3. Patronatua osatzen duten pertsonak identifikatzen dira.
4. 2022ko ekitaldiko urteko kontuak argitaratu dira.
5. Aurreko ekitaldietako urteko kontuak argitaratu dira (2019tik 2021era).
6. 2022ko ekitaldiko auditoretza-txostena argitaratu da.
7. 2024ko ekitaldirako onartutako aurrekontuari buruzko informazioa ematen da.

Bigarren adierazleari dagokionez, esan beharra dago inskribatutako fundazioen estatutuak EAEko Fundazioen Erregistroaren web-orrian argitaratuta daudela.

11. grafikoa. Batez besteko nota gardentasunean

Aurreko adierazleetako bakoitzeko puntu bat ematen da. Hartara, puntuazioa zenbat eta handiagoa izan, fundazioa gardenagoa izango da. Aldiz, puntuazio txikiagoa duten fundazioak opakuagoak direla ulertuko da. Egindako azterketaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoko fundazioek gardentasunean hobetzeko marjina dute. Izan ere, atera den batez besteko emaitza 1,51 puntukoa da 7tik.

Fundazioen % 45ek erabiltzen du web-orria soilik bere helburuak eta jarduerak jakinarazteko tresna gisa, hau da, zazpi adierazleetako bat ere sartu gabe bere web-orrian. Beraz, puntuaziorik eskuratu ez dutenez, opakutzat jotzen dira. Batezbesteko orokorra ez da bi puntura iristen.

Aztertutako fundazioak lortutako notaren arabera banatzen badira, nabarmentzekoa da % 19k gaintutu duela (gaintutzat jotzen dira 7tik 4 puntu edo gehiago lortu dituztenak).

12. grafikoa. Lortutako puntuazioa (%)

Web-orrietan banan-banan aztertzen badugu aurreko adierazleak ote dauden, azpimarratzekoa da gehien agertzen diren aldagaiak patronatuarekin, gardentasunarekin eta estatutuekin lotutakoak direla; zehazki, % 44 dira patronatua osatzen duten pertsonak identifikatzen dituztenak. Aitzitik, aztertutako web-orrien % 30ak gardentasunaren atal espezifiko bat duen arren, fundazioen % 20 baino gutxiagok ematen du informazio ekonomikoa bertan, batez ere ekitaldirako onartutako aurrekontuari buruzkoa.

13. grafikoa. Adierazle bakoitza betetzen duten fundazioen kopurua (%)

Azkenik, sektore publikoak patronatukideren bat izendatzeko gaitasuna duen fundazioetan, adierazleen betetze-maila altuagoa dela antzeman da. Hau da, sektore publikoek izendatutako pertsonen ehunekoak zenbat eta handiagoa izan fundazioen patronatuan, orduan eta gardenagoak dira fundazioak.

3. taula. Sektore publikoak izendatutako patronatukideak dituzten fundazioen betetze-maila (%)

Adierazlea	Betetze-maila			
	Orokorra	Sektore publikoak izendatutako patronatukideen %a		
		% 0	% 1-% 49	≥% 50
Gardentasunaren ataria	% 30	% 20	% 37	% 62
Estatutuak	% 27	% 22	% 22	% 52
Patronatukideak	% 44	% 33	% 59	% 72
Urteko kontuak, 2022	% 16	% 10	% 15	% 40
Urteko kontuak, 2019-2021	% 17	% 10	% 17	% 42
Auditoretza-txostena, 2022	% 16	% 9	% 22	% 35
2024. urteko aurrekontua	% 3	% 1	% 4	% 8

% 0 -% 5 % 15 -% 25 % 30 -% 43 % 44-% 57 % 58-% 71 % 72-% 86 % 87-% 100

2

**MAGNITUDE
EKONOMIKOAK**

Magnitude ekonomikoak

Fundazioen magnitude ekonomikoen azterketa egite aldera, kapitulu honetan fundazioen diru-sarrerak, gastuak eta ondare-egoera eta gizarteari sortutako balioa aztertuko dira. Informazio hori 2022ko ekitaldiari nahiz azken ekitaldietako adierazle nagusien bilakaerari buruzkoa da.

Gainera, magnitude ekonomiko nagusien banakapena ageri da, jarduera-arloaren, tamainaren eta lurralde historikoaren arabera, irakurleak informazio erabilgarri eta esanguratsua jaso dezan Euskadiko fundazioen sektoreari buruz.

Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko 9/2016 Legean berezi moduan izendatzen diren fundazioen eragin ekonomikoa aztertu da: euskal sektore publikoko fundazioak eta banku-fundazioak.

Azkenik, emaitzen kontuen azterketa zehatza egin da, euskal fundazioen ekarpen ekonomiko eta soziala ezagutzeko. Zehazki, KSE 2010eko irizpide orokor metodologikoa hartu da oinarri moduan. Bertan, balio erantsi gordinari eta barne-produktu gordinari ekarpen zuzena egiten dioten magnitude ekonomikoak aztertzen dira. Era berean, *stakeholder*-en teoriaren eta kontabilitate sozialaren ereduaren esparruan, unitate monetariotan kalkulatu da fundazioen sektoreko euskal erakundeek beren interes-taldeei sortzen dieten balioa, kontuan hartuta merkatuko jardueraren inpaktua (ondasun eta zerbitzuen ematea, enplegua sortzea, zergen ordainketa eta abar), zeina balio erantsia (BEE) kalkulatzuz eta hura interes-taldeetan nola banatzen den aztertuz ateratzen baita.

Horretarako, honela banakatu da kapitulua:

- 2.1 **Diru-sarrerak:** Diru-sarreren jatorri publiko edo pribatuari buruzko informazioa jasotzen da, dirulaguntza eman duten administrazio publikoei buruzko informazioa barne.
- 2.2 **Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua,** per capita gastua eta gastu horren erabilera barne.
- 2.3 Fundazioen **ondare- eta finantza-egoera,** gastu agregatuarekin batera.
- 2.4 **Banku-fundazioak.**
- 2.5 **Sektore publikoa fundazioetan:** sektore publikoak izendatutako patronatukideak.
- 2.6 **Fundazioen sektoreak balio erantsi gordinari eta barne-produktu gordinari egiten dion ekarpena.**
- 2.7 **Sortutako merkatuko balio sozialaren monetizazioa.**

2.1 DIRU-SARRERAK

Fundazioek 2022ko ekitaldian sortu duten diru-sarrera bolumena 1.447 milioi eurokoa izan da. Diru-sarrera horietatik %57 finantzaketa pribatua izan da eta %43 jatorri publikokoa. Atal honetan, fundazioen finantzaketa-bide nagusiak aztertuko dira, eta informazio hori banakatuta emango da jarduera-arloaren, erakunde emailearen, tamainaren eta lurralde historikoaren arabera.

Aipatzekoa da diru-sarrerek goranzko joera dutela eta fundazioen sektoreak 2022an, balio nominaletan, bere historiako diru-sarrera onenak lortu dituela.

Fundazioen finantzaketa pribatua finantzaketako diru-sarreretatik, oinordetzetatik, dohaintza pribatu erregularretatik edo noiz behinkakoetatik, erabiltzaileen kuotetatik, zerbitzu-prestazioetatik edo produktuen salmentatik dator.

Administrazio publikoek emandako dirulaguntzek fundazioek egiten dituzten jardueren zati handi bat finantzatzen dute. Fundazioek interes orokorreko helburuak bete behar dituzte, gizartearen beharren arabera zerbitzuak ematen dituzte, eta beren jarduerak pertsona fisiko edo juridikoen kolektibitate orokorreari mesede egin behar diete. Horregatik, administrazio publikoek, emandako laguntzen bidez, fundazioak arlo desberdinetan ematen dituzten zerbitzuak sustatzen dituzte, besteak beste adinekoen egoitzetan, ikerketan, museoetan edo ondare kulturallean.

14. grafikoa. Diru-sarrera publiko eta pribatuen banaketa (eurotan)

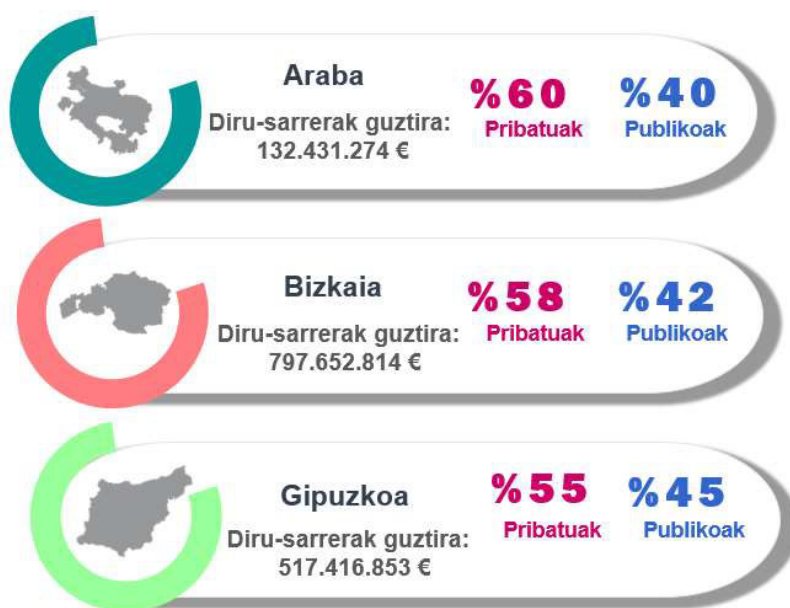
15. grafikoa. Diru-sarreren ehunekoa, finantzaketa-motaren arabera (%)

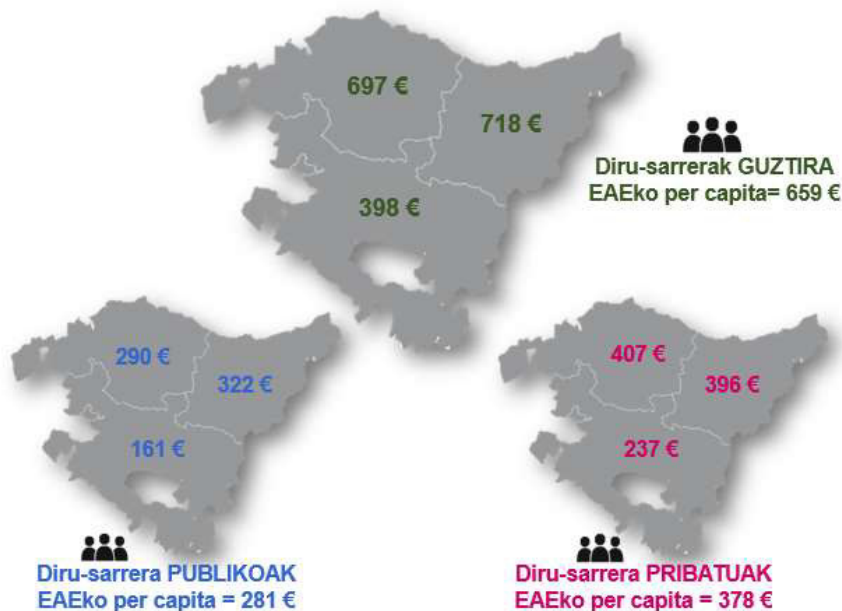
Era berean, fundazioak irabazi-asmorik gabeko erakundeak dira, beren inguruarekin benetako konpromiso bat dutenak, diru-sarrerak lurralde historikoan duten pisuan ikus daitekeen bezala. Hala, egiaztatu daiteke, adibidez, 2022an Bizkaia dela diru-sarrera gehien sortzen duen lurraldea eta Araba gutxien. Aitzitik, jatorri pribatu eta publikoetatik datozen diru-sarreraren ehunekoaz aztertuz gero, azken lurralde hori da finantzaketa pribatu gehien jasotzen duena eta Gipuzkoa, berriz, ehuneko txikiena duena.

16. grafikoa. Diru-sarreraren banaketa, lurralde historikoen arabera (eurotan eta %-tan)

Hala ere, lurraldeek per capita sortzen dituzten diru-sarreraren azterketak garrantzi handiagoa du diru-sarreraren bolumenaren arabera egindako azterketak baino. Izan ere, hala banakakoak lurralde-mailan sortzen dituen diru-sarrerak antzeman daitezke. Hori horrela, biztanleen udal-estatistikako 2022ko abenduaren 31ko datuen arabera (EUSTATEk aurkeztutakoak), per capita diru-sarrerak lurraldeen arabera eta guztira EAEn honako hauek dira:

17. grafikoa. Per capita diru-sarrerak (eurotan)

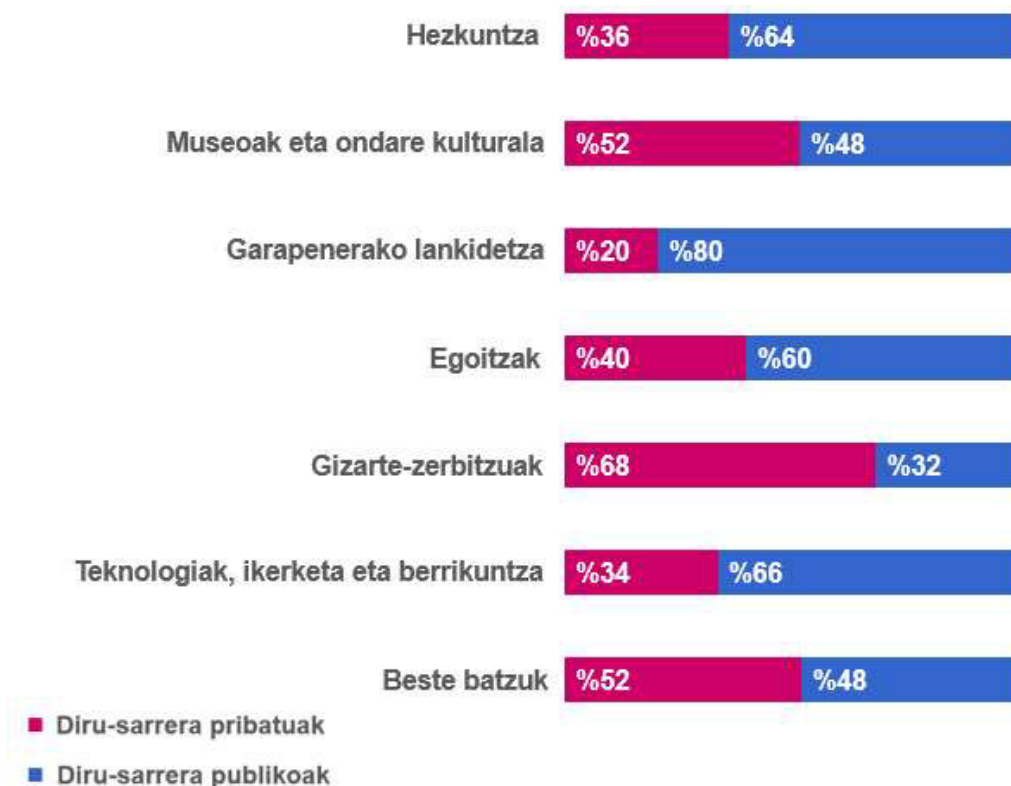

Iturria: EUSTAT. Biztanleen udal-estatistika 2022-12-31n

Bestalde, finantzaketa-iturriak jarduera-arloen arabera aztertze aldera, hurrengo grafikoak ehuneko publiko-pribatua islatzen du, fundazioek jasotzen duten finantzaketarekin lotuta. Emaizak desberdinak dira, fundazioak egiten duen jardueraren arabera. Hala, jarduera-arlo gehienetan, finantzaketa publikoaren eta pribatuaren artean oreka ageri da. Aldiz, hezkuntza, teknologia, ikerketa eta garapena eta garapenerako lankidetzaz bezalako arloetan diru-sarrera publikoak gailentzen dira, batez ere azken horretan. Bestalde, gizarte-zerbitzuen fundazioetan diru-sarrera publikoen ehuneko txikiagoa da diru-sarrera pribatuekin alderatuz.

18. grafikoa. Finantza publiko eta pribatuaren ehunekoa, jarduera-arloen arabera (%)

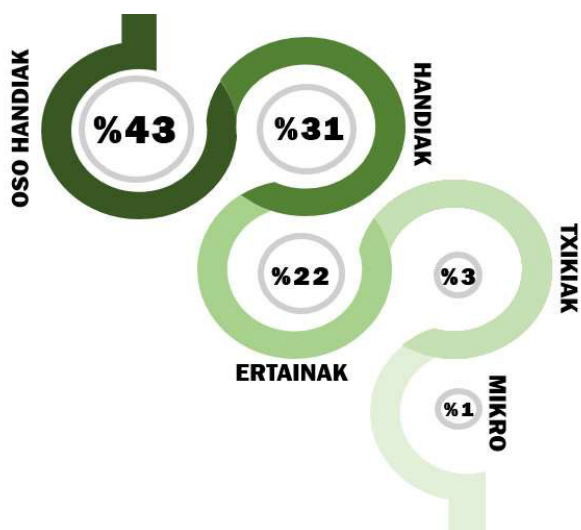
Beste ikuspegi batetik, fundazioen tamaina kontuan hartuta, publikoaren eta pribatuaren arteko ponderazioak oro har ez du desoreka nabarmenik islatzen. Hala, oso handizat edo handizat jotzen diren fundazioek finantzaketa pribatuan %60tik %40ra arteko ponderazioa dute, publikoaren aldean. Fundazio ertain eta txikien oreka doiagoa da ehunekotan. Alde handiena mikro-fundazioetan ageri da, finantzaketa pribatua %65ra igotzen baita, jatorri publikoko %35aren aldean.

Finantzaketa publikoa

Diru-sarreraren ehuneko publiko eta pribatuak fundazioen jarduera-arloaren eta tamainaren arabera azertu ondoren, jarraian, fundazioak jasotzen dituzten dirulaguntza publikoak aztertuko ditugu. Hala, 2022an zehar, fundazioek erakunde publikoen ekarpenak jaso dituzte, 617 milioi eurotan. Jarraian, emandako dirulaguntza publikoak islatzen dira, kopuru horren erabilera ezagutzeko, jarduera-arloaren, fundazioaren tamainaren, administrazio publiko emailearen eta lurralde historikoaren arabera.

Baina, banakapenekin hasi baino lehen, ekitaldian zehar dirulaguntza publikoak jaso dituzten fundazioen bolumena ezagutu behar da. Fundazioen %69k sarrera monetarioak jaso ditu erakunde publikoen eskutik. Aldiz, gainerako fundazioek (%31) ez dute ekarpen publikorik jaso. Hala ere, azken horiek diru-sarrera pribatuak sortu dituzte, 241 milioi eurotan.

19. grafikoa. Diru-sarrera publikoen ehunekoa, tamainaren arabera (%)

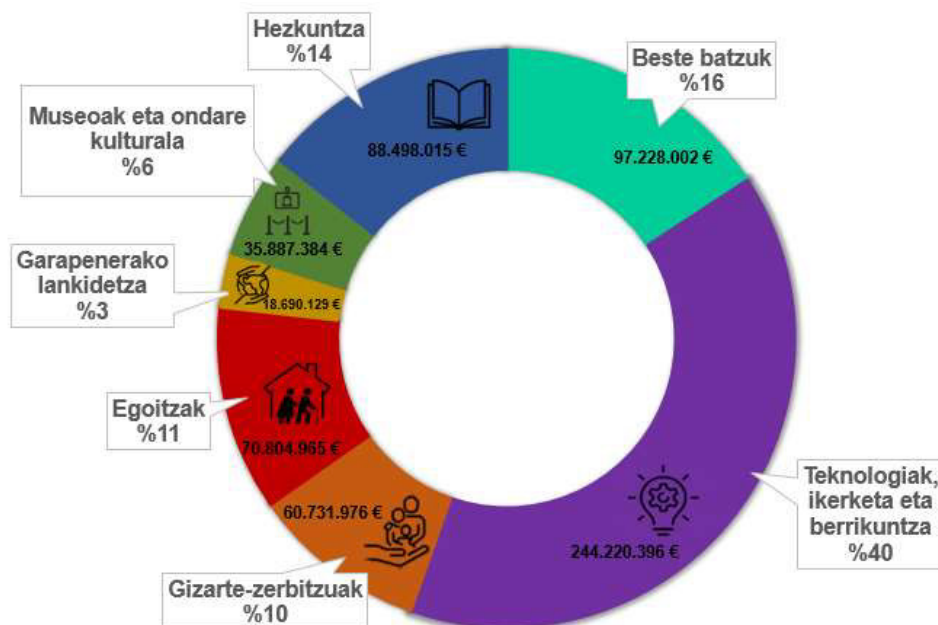
Fundazioen tamainari erreparatuz gero, diru-sarrera publikoen ehunekoa, tamainaren arabera banatuta, diru-sarrera publiko guztien aldean, jarraian azaltzen den grafikoa ageri dena da.

Pentsatzekoa da fundazioaren tamaina zenbat eta handiagoa izan, orduan eta diru-sarrera publiko gehiago jasoko duela. Hori horrela, fundazioek jasotzen dituzten diru-sarrera publikoko 617 milioi euroetatik 264 milioi bideratzen dira tamaina handiko fundazioetara, eta soilik 23 milioi jasotzen dituzte tamaina txiki eta mikroko fundazioek, hau da, diru-sarrera publiko guztien %4. Beraz, tamaina handiko fundazioek finantzaketa publiko handiagoa jasotzen dute.

Pentsatzekoa da fundazioaren tamaina zenbat eta handiagoa izan, orduan eta diru-sarrera publiko gehiago jasoko duela. Hori horrela, fundazioek jasotzen dituzten diru-sarrera publikoko 617 milioi

Bigarrenik, diru-sarrera publikoak jarduera-arloaren arabera zehazten dira. 2022ko ekitaldian fundazioei eman zaizkien diru-sarrera publiko guztietatik honako hauek izan dira jarduera bakoitzaren ehunekoak:

20. grafikoa. Diru-sarrera publikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta %-tan)

Ikus daitekeen bezala, teknologia, ikerketa eta berrikuntzarekin lotutako jarduerak emandako diru-sarrera publikoen %40 jasotzen dute.

Hirugarrenik, nabarmentzekoa da erakunde publiko desberdinek aurrekontuen kargura ematen dituztela dirulaguntza publikoak, autonomia-erkidego, foru, tokiko, estatu edo europar mailan. Horregatik, interesgarria da lehen aipatutako 617 milioi euroak xehetasunez ezagutzea, ez soilik laguntzak jasotzen dituzten jarduera-arloen edo tamainaren arabera, baizik eta baita ematen dituzten erakunde publikoen arabera ere.

Kontuan hartu behar da dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten fundazioen %69tik 70 inguruk erakunde bakarraren laguntza jasotzen dutela. 70 fundazio horietatik, dirulaguntzen hiru laurden Eusko Jaurlaritzak ematen ditu. Era berean, dirulaguntzak jasotzen dituzten fundazioen ia %45ek 2-4 organismoen eskutik jasotzen dituzte. Finantzaizaile nagusiak berriz ere dira Eusko Jaurlaritza, fundazioen %48an presentzia izanik, eta Gipuzkoako eta Bizkaiko Foru Aldundiak, %15 eta %13ko presentziarekin, hurrenez hurren. Azkenik, lau erakunde publiko baino gehiagoren dirulaguntza jasotzen duten fundazioak horien %10 inguru dira. Garapenerako lankidetzak-jardueretakoak eta teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren arlokoak dira erakunde finantzaizaile gehienek jasotzen dutenak.

Ondorioz, ekarpenak egiten dituzten erakunde publikoak aztertuta, jarraian azaltzen den grafikoak erakunde bakoitzaren ponderazioa islatzen du. Eusko Jaurlaritzatik datorren finantzaketaren pisua da batezbestekoaren gainetik dagoena, fundazioei emandako laguntza publiko guztien %54 hartzen baitu.

21. grafikoa. Dirulaguntza publikoen ehunekoa, erakunde publiko emaileen arabera (%)

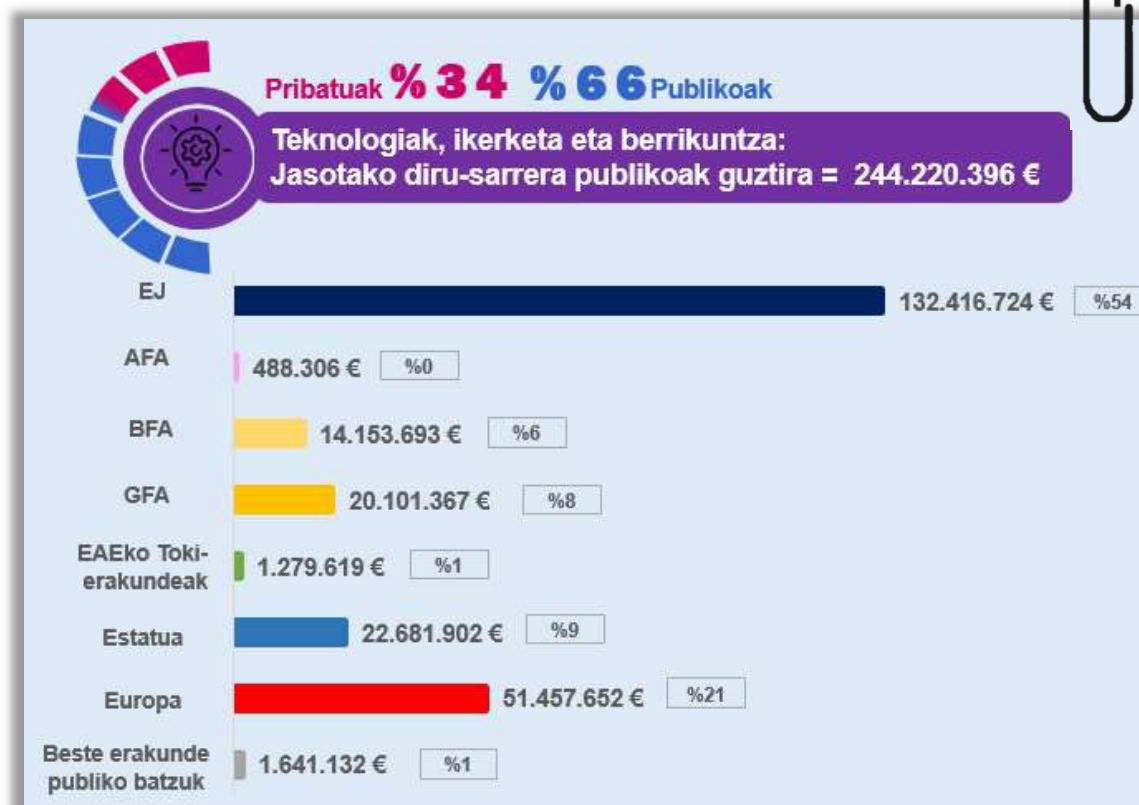
Dirulaguntza publikoak aztertzen jarraituta, laugarrenik, eta dirulaguntza publikoak horiek eman dituzten erakundeen arabera banatuta, interesgarria da aurreko bi grafiko zirkularren azterketa egitea. Horretarako, jarraian fundazioek jasotzen dituzten diru-sarrera publikoak batuko dira, jarduera-arlo bakoitzaren arabera banakatur laguntza horiek eman dituzten erakunde publikoak eta diru-sarrera publikoek pribatuen aldean daukaten pisua:

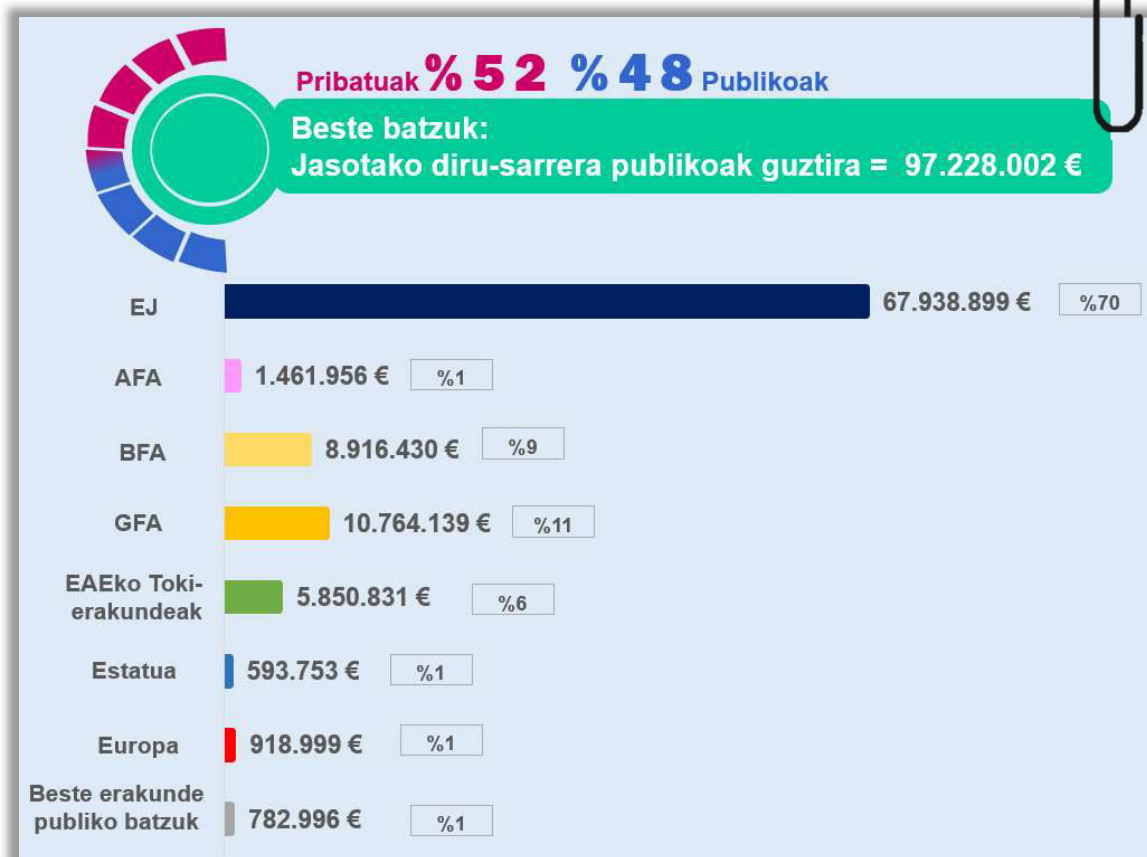

22. grafikoa. Jasotako dirulaguntza publikoak, jarduera-arloaren eta horiek eman dituzten erakunde publikoen arabera (eurotan)

Jarduera-arloekin jarraituz, eta aurreko grafikoen osagarri den ariketa bat egite aldera, hurrengo tauletan dirulaguntza publikoak eman dituen erakunde bakoitzaren arabera zehazten dira finantzaketa publiko gehien eskuratu duten jarduerak.

Hala, ondorioztatzen da Eusko Jaurlaritzak ematen dituen dirulaguntzen %40k, Estatuak ematen dituenen %70k eta Europar Batasunak ematen dituenen %97k teknologia, ikerketa eta berrikuntzako jarduerak finantzatzen dituztela.

Aitzitik, foru-aldundiei dagokienez, Arabako Foru Aldundiak dirulaguntzen %41 bideratzen du museo eta ondare kulturalarekin lotutako jardueretara, Bizkaiko Foru Aldundiak %27 bideratzen du gizarte-zerbitzuetara eta beste %27 egoitzetara, eta Gipuzkoako Aldundiak %38 bideratzen du egoitzetara.

Udalek, bestalde, batez ere museoak eta ondare kulturala finantzatzen dute (%25), bai eta beste jarduerak ere (%24). Azpi-talde horretan arte eszenikoak dira nagusi.

4. taula. Emandako dirulaguntzen banakapena, erakunde publiko emailearen eta jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Erakunde finantzatzailea	EJ		Erakunde finantzatzailea	AFA	
Guztira emandako dirulaguntzak	334.946.404		Guztira emandako dirulaguntzak	10.834.769	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%	Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	132.416.724	%40	Museoak eta ondare kulturala	4.462.398	%41
Hezkuntza	79.811.410	%24	Gizarte-zerbitzuak	2.551.293	%24
Beste batzuk (*)	67.938.899	%20	Beste batzuk	1.461.956	%12
Gizarte-zerbitzuak	19.749.674	%6	Egoitzak	1.263.449	%12
Egoitzak	15.134.746	%5	Hezkuntza	531.001	%5
Museoak eta ondare kulturala	12.846.981	%4	Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	488.306	%5
Garapenerako lankidetzak	7.047.968	%1	Garapenerako lankidetzak	76.366	%1

(*)

- Osasuna: 31.788.705 € %47
- Ingurunearen garapen sozioekonomikoa: 24.857.349 € %38

Erakunde finantzatzailea	BFA		Erakunde finantzatzailea	GFA	
Guztira emandako dirulaguntzak	73.818.778		Guztira emandako dirulaguntzak	81.552.893	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%	Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Gizarte-zerbitzuak	19.834.955	%27	Egoitzak	31.320.940	%38
Egoitzak	19.514.897	%27	Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	20.101.367	%25
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	14.153.693	%19	Gizarte-zerbitzuak	14.457.787	%18
Beste batzuk	8.916.430	%12	Beste batzuk	10.764.139	%13
Museoak eta ondare kulturala	8.835.061	%12	Museoak eta ondare kulturala	2.287.250	%3
Garapenerako lankidetzak	1.546.668	%2	Hezkuntza	1.903.477	%2
Hezkuntza	1.017.074	%1	Garapenerako lankidetzak	717.933	%1

Erakunde finantzatzailea	EAEko Toki-erakundeak	
Guztira emandako dirulaguntzak	24.326.696	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Museoak eta ondare kulturala	6.188.310	%25
Beste batzuk (*)	5.850.831	%24
Hezkuntza	3.139.069	%13
Gizarte-zerbitzuak	2.946.016	%12
Egoitzak	2.891.717	%12
Garapenerako lankidetzak	2.031.133	%9
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	1.279.619	%5

(*)

- Arte eszenikoak: 2.787.803 € 47%

Erakunde finantzatzailea	Estatua	
Guztira emandako dirulaguntzak	32.488.953	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	22.681.902	%70
Garapenerako lankidetzak	5.734.405	%17
Hezkuntza	1.247.627	%4
Gizarte-zerbitzuak	825.737	%3
Museoak eta ondare kulturala	752.142	%2
Egoitzak	653.387	%2
Beste batzuk	593.753	%2

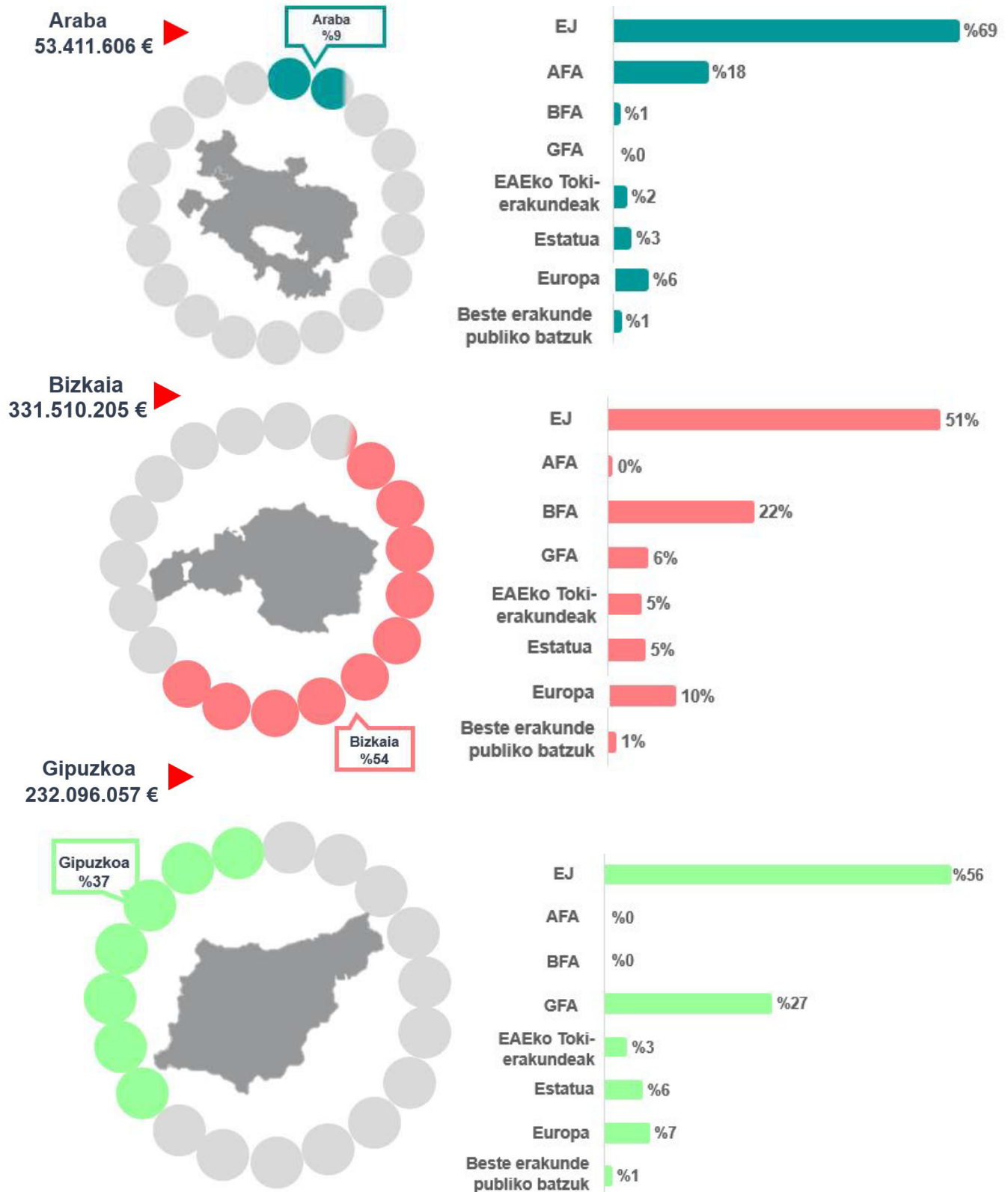
Erakunde finantzatzailea	Europa	
Guztira emandako dirulaguntzak	52.916.024	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	51.457.652	%97
Beste batzuk	918.999	%3
Garapenerako lankidetzak	179.332	%0
Hezkuntza	148.522	%0
Gizarte-zerbitzuak	124.711	%0
Museoak eta ondare kulturala	82.809	%0
Egoitzak	4.000	%0

Erakunde finantzatzailea	Beste erakunde publiko batzuk	
Guztira emandako dirulaguntzak	5.176.350	
Jarduera-eremua	Zenbatekoa	%
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	1.641.132	%32
Garapenerako lankidetzak	1.356.324	%26
Beste batzuk	782.996	%15
Hezkuntza	699.835	%14
Museoak eta ondare kulturala	432.432	%8
Gizarte-zerbitzuak	241.802	%5
Egoitzak	21.830	%0

Azkenik, lurralde historiko bakoitzean jasotako dirulaguntza publikoen azterketa ageri da, horiek finantzatzen dituzten erakundeak bereizita:

23. grafikoa. Dirulaguntzak lurralde historikoen eta erakunde finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan)

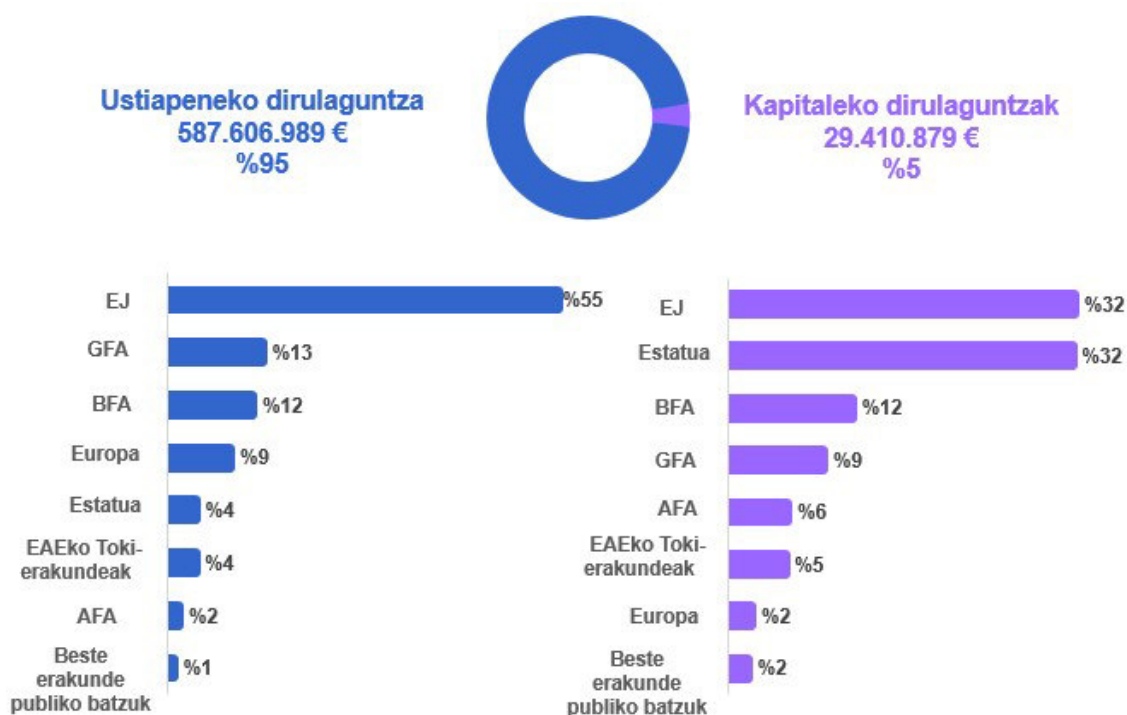

Bestalde, eta txosten honen metodologiaren atalean aipatzen den gisan, dirulaguntza publikoen sailkapen bat kapitaleko dirulaguntzak eta ustiapeneko dirulaguntzak bereizten dituen da. Kontuan hartuta ustiapeneko dirulaguntzak ekitaldiko gastuak ordaintzen dituztenak direla, pentsatzekoa da horiek nabarmen handiagoak izango direla, salbuespenak salbuespen, kapitaleko dirulaguntzak baino, aktiboaren inbertsioak finantzatzearekin lotuta baitaude.

Euskadiko fundazioen kasuan, diru-sarrera publikoen %95 ustiapeneko dirulaguntzak dira. Gainerako %5a kapitaleko dirulaguntzak dira. Era berean, nabarmentzekoa da Eusko Jaurlaritza dela emandako ustiapeneko dirulaguntzen finantzatzaile nagusia, horien erdia baino gehiago organismo horretakoak baitira.

Kapitaleko dirulaguntzetan, Eusko Jaurlaritza (%32) eta Estatuko Gobernuak (%32) dira batez ere dirulaguntza horiei lotutako inbertsioak finantzatzen dituztenak.

24. grafikoa. Dirulaguntza-mota eta dirulaguntza-mota erakunde finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan).

Kontuen Auditoretzaren uztailaren 20ko 22/2015 Legea garatzeko Erregelamendua onartzen duen urtarrilaren 12ko 2/2021 Errege Dekretuak ezarritakoari dagokionez, bigarren xedapen gehigarriaren arabera, Europar Batasunaren funtsen edo administrazio publikoen aurrekontuen kargura 600.000 eurotik gorako zenbateko metatua duten laguntzak edo dirulaguntzak jasotzen dituzten erakundeen betebeharra izango da ekitaldi horretako eta aipatu dirulaguntza edo laguntzen inbertsioak egiten dituzten edo eragiketak gauzatzen dituzten ekitaldietako urteko kontuak ikuskatzea.

Horrenbestez, 2022ko ekitaldian dirulaguntza publikoak jaso dituzten fundazio guztietatik 127k jaso dituzte 600 mila eurotik gorako balioa duten ekarpenak. Fundazio horien %100 ikuskatu dira, araudian ezarritakoaren arabera.

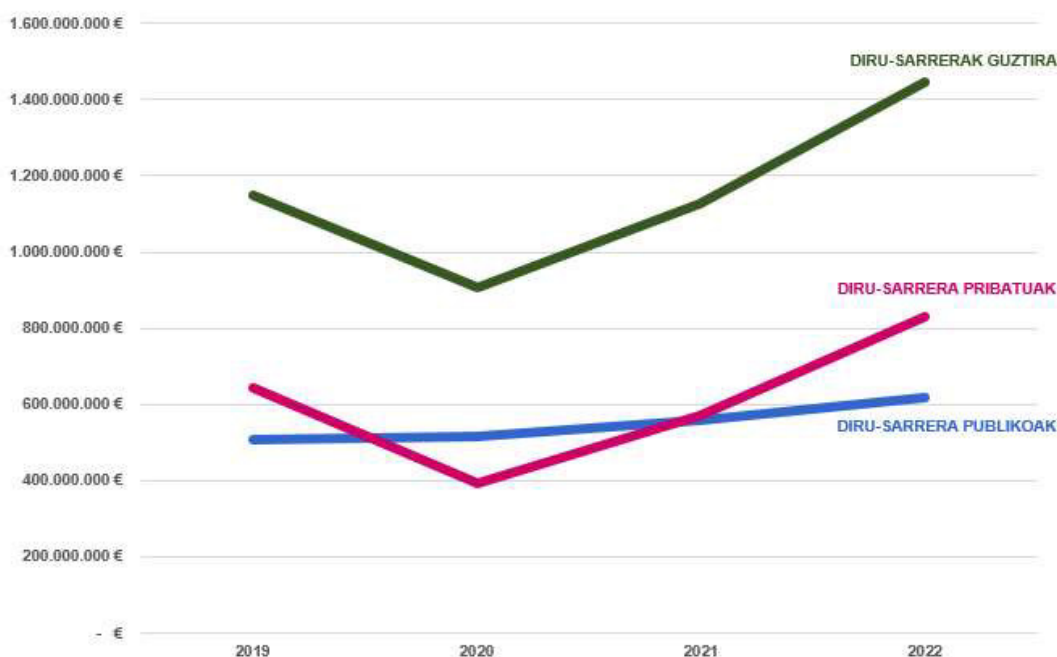
%100

2019-2022 bilakaera

Jarraian, fundazioek 2019, 2020, 2021 eta 2022ko ekitaldietan sortu dituzten diru-sarreraren bilakaera ageri da, jasotako diru-sarrera pribatuak eta diru-sarrera publikoak bereizita:

25. grafikoa. Fundazioen diru-sarreraren bilakaera 2019-2022an (eurotan)

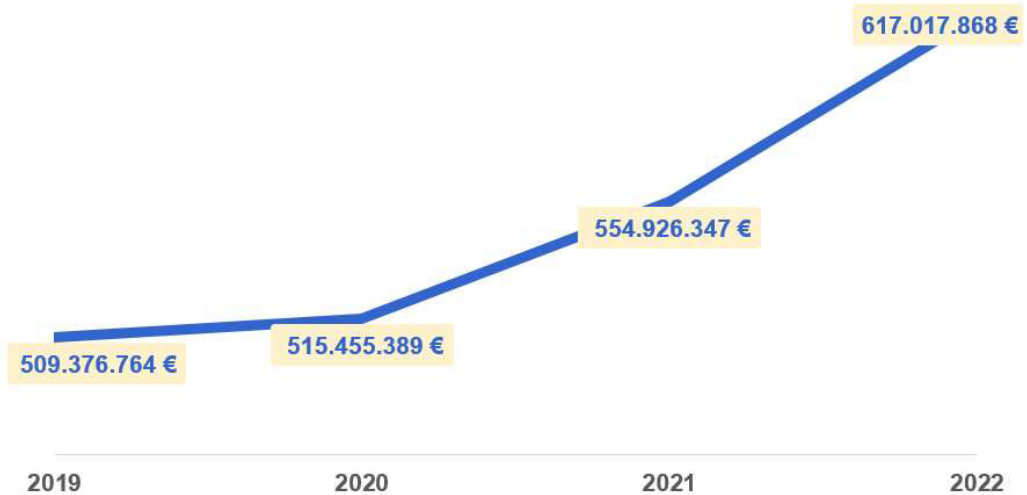

Ikus daitekeen bezala, diru-sarrera pribatuek hazkunde altua izan dute azken ekitaldian. 2020ko ekitaldian pandemiaren eta hari lotutako murrizketen ondorioz jasandako jaitsieraren ondoren, guztiz berreskuratu dira. Ekitaldi horretan, fundazioek aurreko ekitaldian baino diru-sarrera pribatu gutxiago jaso zituzten (-%39). Aldiz, 2021ean, 2019arekin konparatuta aldea %11koa izan zen. Beraz, bistan da 2022an hobekuntza sendotu egin dela, aurreko ekitaldiaren aldean %45eko igoera egon baita, 2021eko diru-sarrera pribatua 571 milioi eurotik egungo ekitaldian 830 milioi eurora pasatuta. Arrazoi nagusia finantzako diru-sarrerek izan duten igoera izan da.

Diru-sarrera publikoek, bestalde, urtean goranzko joera neurtua izan dute, finantzaketa pribatuak izan dituen datuen aldean. Hala ere, 2022ko ekitaldian igoera %11koa izan da aurreko ekitaldiaren aldean. Aldiz, 2021eko ekitaldiko igoera, 2020koaren aldean, %8koa izan zen eta 2020koa, 2019koaren aldean, %2koa. Hori guzti hori dela eta, administrazio publikoek 2022an lau urte lehenago egiten zituztenak

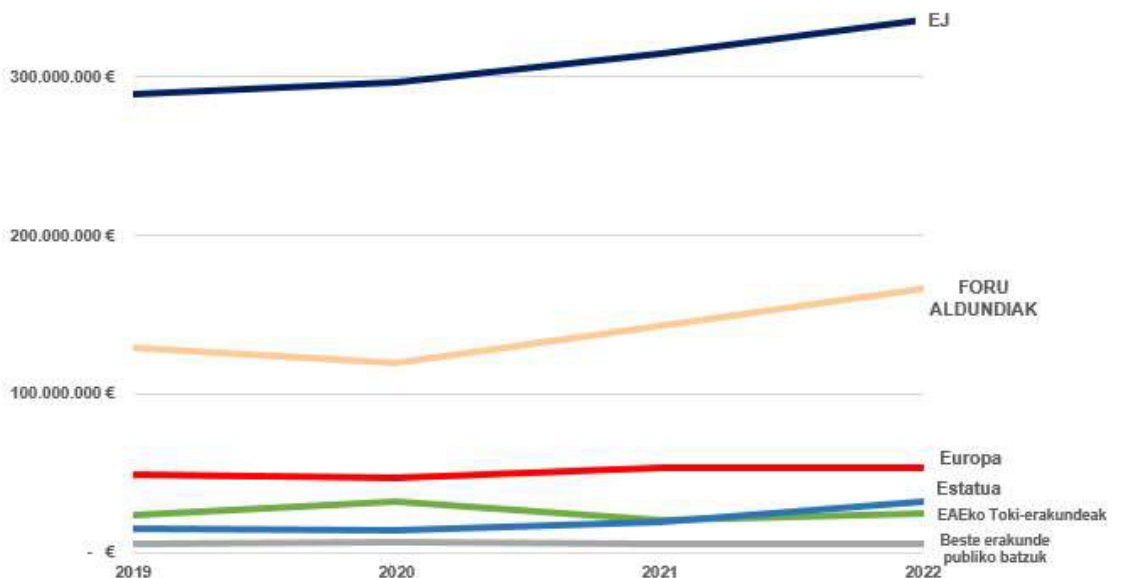
baino ekarpen publiko gehiago finantzatu dituzte (%22 gehiago), hurrengo grafikoan ikus daitekeen bezala.

26. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2022an (eurotan)

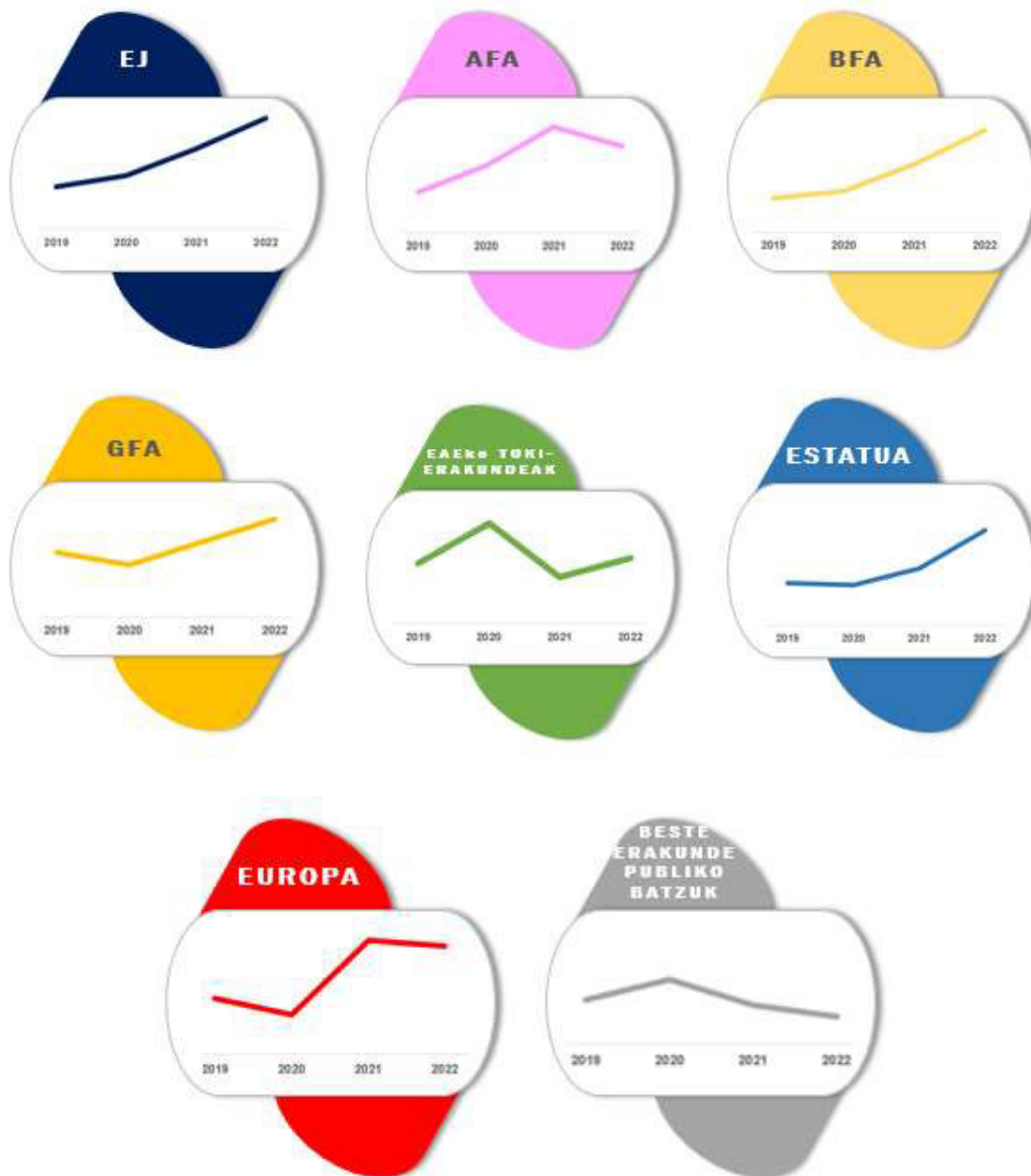
Erakunde publiko emaileak emandako dirulaguntzen bilakaera azertzen bada, datuek azken urteetan igoera nabarmena ageri dute, bai Eusko Jaurlaritzak egindako ekarpenen bai foru-aldundiek egindakoen ondorioz.

27. grafikoa. 2019-2022an emandako dirulaguntzen bilakaera, erakunde emailearen arabera (eurotan)

Aurreko grafikoa aletzeko eta erakunde publiko bakoitzak emandako dirulaguntzetan izan duen bilakaera aztertzeko, jarraian azaltzen diren diagramak aurkeztu ditugu. Horietan, laburbilduta ageri da azken lau urteetan jasandako aurrerapena:

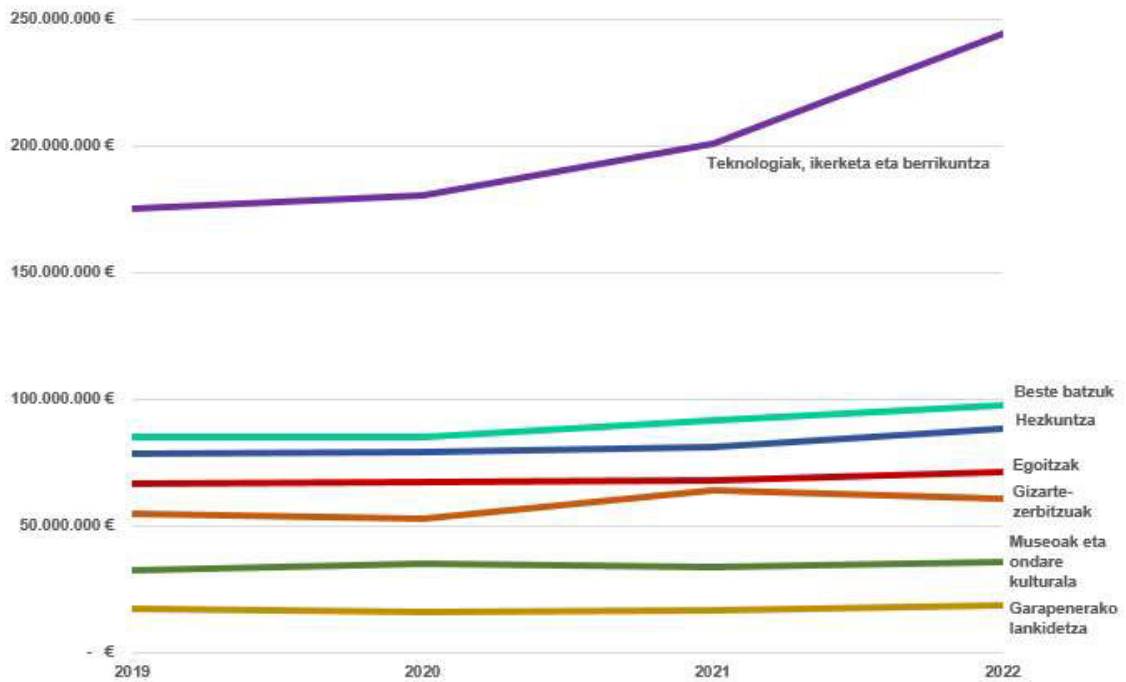
28. grafikoa. 2019-2022an emandako dirulaguntzen bilakaera, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Amaitzeko, jarraian ageri den grafikoak ekarpen publikoek azken lau urteetan bizi izan duten bilakaera islatzen du, jarduera-arloaren arabera. Hala, azken ekitaldian, teknologia, ikerketa eta berrikuntzako jarduerak egiten dituzten fundazioek jaso dituzten

dirulaguntza publikoak %22 igo dira aurreko ekitaldiaren aldean. Garapenerako lankidetzako eta hezkuntzako jarduerak egiten dituzten fundazioek %12 eta %10eko igoerak eduki dituzte, hurrenez hurren. Gainerako jarduerak egonkor eutsi diote.

29. grafikoa. 2019-2022an emandako dirulaguntzen bilakaera, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

2.2 FUNDAZIOAREN HELBURUETARA BIDERATUTAKO GASTUA

Fundazioen diru-sarrerak aztertu ondoren, jarraian fundazioaren helburuetara bideratutako gastuarekin lotutako magnitude nagusiak banakatuko ditugu.

Euskal Autonomia Erkidegoko Babesletzaren eta Erregistroaren Erregelamendua onartzen duen uztailaren 23ko 115/2019 Dekretuaren 30.1 artikulua arabera, fundazioek fundazioaren helburuetara bideratu beharko dute, gutxienez, garatzen dituzten jarduerengatik edo ematen dituzten zerbitzuengatik eskuratzen duten diru-sarreraren ehuneko hirurogeita hamar (% 70).

Horretarako, kontuan hartuko dira fundazioaren helburuetara bideratutako gastuak eta kalkulu-oinarria. Hau da, alde batetik, fundazioaren emaitzen kontuko diru-sarrerak osatzen dute kalkulu-oinarria, diru-sarrerak lortzeko beharrezko gastuak soilik kenduta. Bestalde, helburuetara bideratutako gastuak dira fundazioaren helburuak betetzen benetan lagundu duten gastuak eta inbertsioak, salbu amortizazioetarako zuzkidurak eta narriatzeak eragindako galerak, administrazioaren gastuak kontuan hartu gabe.

Jarraian fundazioen magnitude nagusiak laburbiltzen dira, kalkulu-oinarria eta helburuetara bideratutako gastuarekin lotuta. Aldagai horiek aztertzeko, ondare garbia sartu da, bai eta helburuetara bideratutako gastua kalkulu-oinarriarekin eta ondare garbiarekin lotzen duten ratioak ere:

5. taula. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta % -tan)

Jarduera-arloa	MAGNITUDE EKONOMIKOA				
	Helburuetara bideratutako gastuak	Kalkulu-oinarria	Bideratutako gastua / Kalkulu-oinarria	Ondare garbia	Bideratutako gastua / Ondare garbia
Hezkuntza	132.409.549	136.790.474	% 97	165.274.694	% 80
Museoak eta ondare kulturala	69.806.832	74.953.608	% 93	202.369.073	% 34
Garapenerako lankidetzak	28.828.123	28.360.719	% 102	42.126.538	% 68
Egoitzak	86.881.495	91.484.411	% 95	151.982.045	% 57
Gizarte-zerbitzuak	186.324.891	180.333.762	% 103	351.666.627	% 53
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	364.882.283	366.241.893	% 100	442.411.252	% 82
Bestelakoak	173.959.735	198.024.313	% 88	368.439.874	% 39
GUZTIRA	1.043.092.906	1.076.189.180	% 97	1.724.270.103	% 58

Aurreko taulan, kalkulu-oinarriaren % 97 helburuetara bideratu dela ageri da, nola gastu moduan, hala inbertsio moduan. Gainera, fundazioen sektoreak bere ondarearen % 58 helburuetara bideratzen du, urtero.

Hurrengo grafikoan, jarduera-arlo bakoitzeko fundazioaren helburuetara bideratutako gastua ageri da. Helburuetara bideratutako gastua da fundazioen aldagairik garrantzitsuena. Izan ere, fundazioek gizarteari sortzen dioten balioaren neurgailu nagusia da. Bere helburuetara baliabide gehien bideratzen dituen arloa teknologia, ikerketa eta berrikuntzarena da (365 milioi euro), ondoren gizarte-zerbitzuena (186 milioi euro) eta hezkuntzarena (132 milioi euro). Oro har, helburuetara bideratutako baliabide horiek bat datoz arlo bakoitzeko diru-sarrerekin.

30. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Jarraian helburuetara bideratutako gastu hori aztertuko dugu, kontuan hartuta kalkulu-oinarria eta ondare garbia. Hurrengo grafikoan, jarduera-arlo bakoitzeko fundazioaren helburuetara bideratutako diru-sarreren ehunekoa zehazten da. Adierazle horrek helburuetara bideratzen diren diru-sarreren ehunekoa neurtzen du, zeina % 70etik gorakoa izan behar baita. Zentzu horretan, arlo guztiek bideratzen dute fundazioaren helburuetara Legean ezarritako % 70 baino gehiago. Nabarmenezkoa da gizarte-zerbitzuen eta egoitzen eremuek kalkulu-oinarriaren % 100etik gora bideratzen dutela.

31. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, kalkulu-oinarriaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan)

Hurrengo grafikoa, helburuetara bideratutako gastuaren ehunekoa zehazten da, ondare garbiaren gainean, jarduera-arlo bakoitzean. Adierazle horrek fundazioaren ondarearen gizarte-errentagarritasuna neurtzen du. Azpimarratzekoa da, batetik, teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren jarduera-arloak nahiz hezkuntzaren jarduera-arloak ondare garbiaren % 80tik gora bideratzen dutela helburuetara. Bestalde, museoen eta ondare kulturalaren arloak ondare garbiaren % 34 bideratzen du helburuetara, fundazio batzuen ibilgetuaren balio altuaren ondorioz.

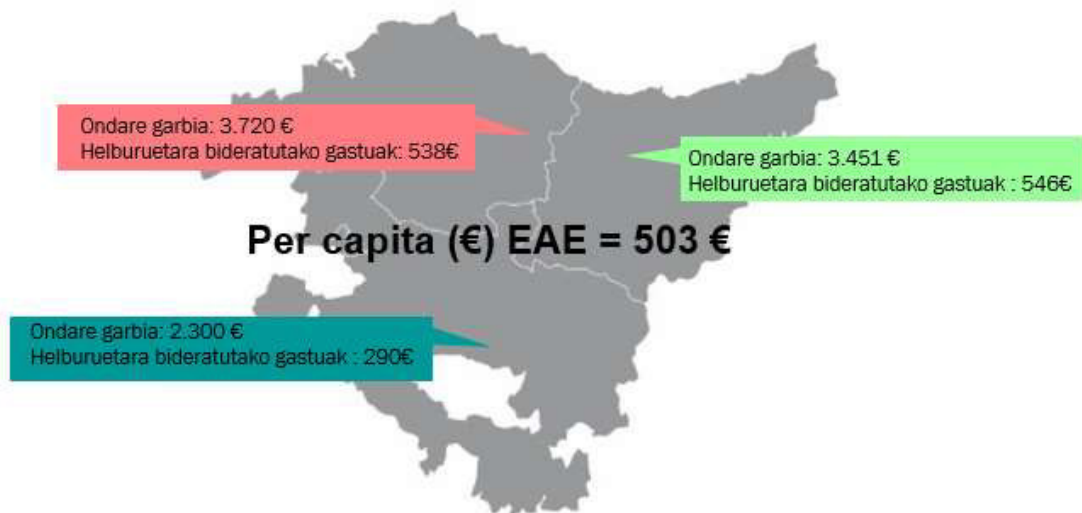
32. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan)

Hurrengo atalak EAEko fundazioen sektoreko magnitude nagusiak aztertuko ditu, lurralde historikoen arabera. Aurreko barretako grafikoez zenbaki absolutuak aipatzen dituztenez, figura hau per capita aldagaien bidez banakatuko da. Daturik

esanguratsueneko bat da Euskal Autonomia Erkidegoan fundazioaren helburuetara bideratutako per capita gastua 2022an 503 eurora igo zela. Gainera, fundazioen sektorearen ondarea, biztanleko, 3.416 eurora igo zen. Jarraian, per capita datu hauek lurralde historikoen arabera banakatu dira:

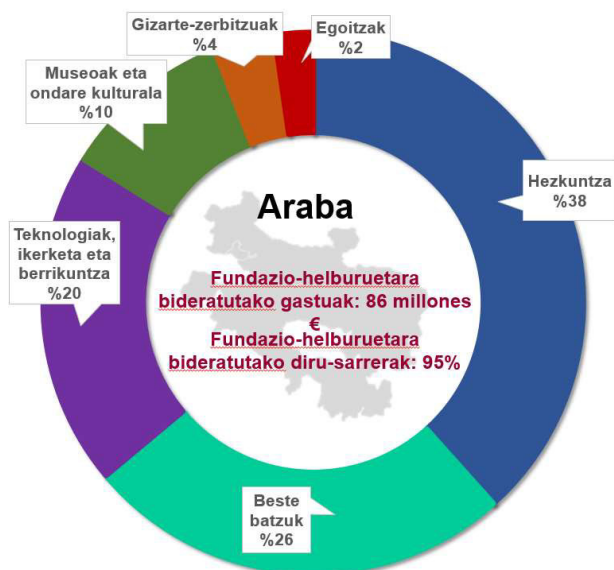
33. grafikoa. Fundazioaren helbururako bideratutako gastuak per capita (eurotan)

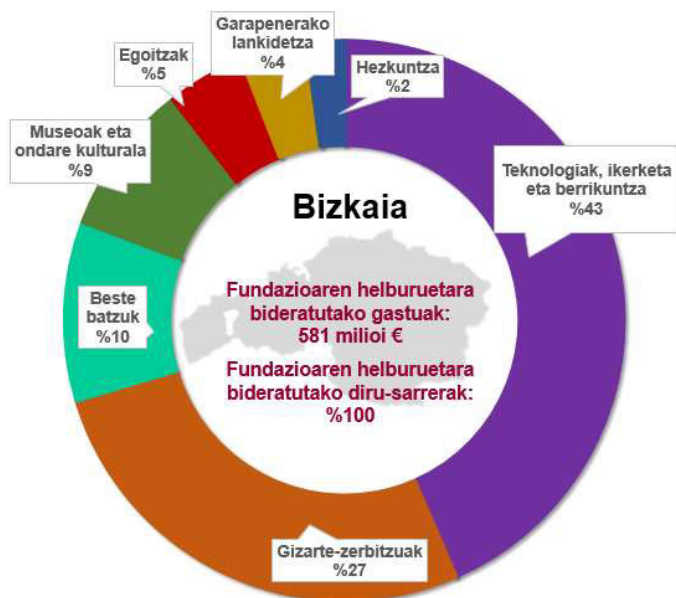
Iturria: EUSTAT. Biztanleen udal-estatistika 2022-12-31n

Lurralde historikoen arabera alderatzen baditugu datuak, fundazioen sektoreak Araban baino presentzia handiagoa dauka Bizkaian eta Gipuzkoan. Bizkaia eta Gipuzkoa alderatzen baditugu, datuak oso antzekoak dira. Hala ere, Gipuzkoan helburuetara bideratutako gastua apur bat handiagoa da, eta, aldiz, ondare garbia zertxobait txikiagoa. Gastu hori honela banakatu da lurraldeen arabera:

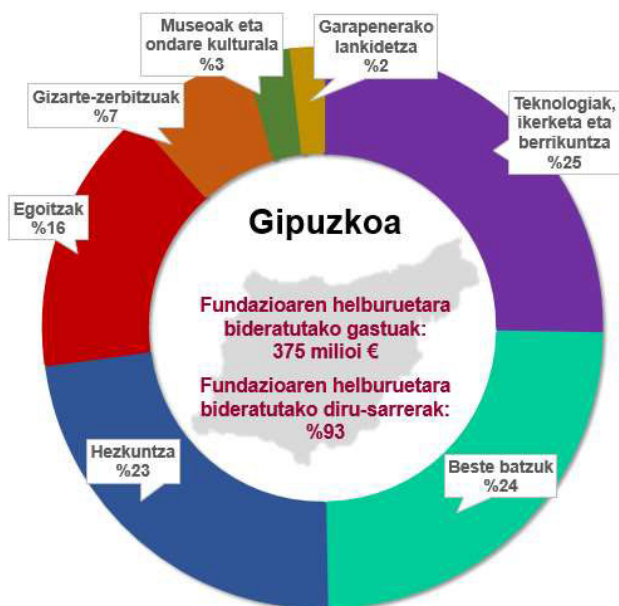
34. grafikoa. Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua, lurralde historikoen arabera

Araban, kalkulu-oinarriaren % 95 helburuetara bideratzen da (guztira, 86 milioi euro). Gastu horren % 38 hezkuntzako helburuetara bideratzen da eta % 20 teknologiar, ikerketara eta berrikuntzara. Bestalde, gizarte-zerbitzuetako eta egoitzetako gastua txikiagoa da gainerako lurralde historikoetan baino.

Bizkaian, kalkulu-oinarriaren % 100 helburuetara bideratzen da (guztira, 581 milioi euro). Gastu horren % 43 teknologia, ikerketa eta berrikuntzara bideratzen da (gainerako lurralde historikoetan baino nabarmen gehiago) eta % 20 gizarte-zerbitzuetara. Hezkuntzako gastua txikiagoa da gainerako lurralde historikoetan baino.

Gipuzkoan, kalkulu-oinarriaren % 93 helburuetara bideratzen da (guztira, 375 milioi euro). Gastu horren % 25 teknologia, ikerketa eta berrikuntzara bideratzen da eta % 23 hezkuntzara. Gipuzkoan, nabarmentzekoa da egoitzek helburuetara bideratutako gastuen % 16 osatzen dutela, hau da, gainerako lurraldeetan baino ia hiru aldiz gehiago. Aldiz, museo eta ondare kulturalaren gaineko gastua proportzionalki txikiagoa da.

2.3 ONDARE-EGOERA, FINANTZA-EGOERA ETA GASTU AGREGATUA

Fundazioen gastuaren erabilera azaldu ondoren, jarraian 2022ko ekitaldirako balantzearen magnitudeak banakatzen dira, jarduera-arloaren arabera sailkatuta, fundazioen gastu agregatuarekin batera:

6. taula. Magnitude ekonomikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan)

Jarduera-arloa	MAGNITUDE EKONOMIKOA (eurotan)		
	Aktiboak	Ondare garbia	Gastu agregatua
Hezkuntza	205.789.027	165.274.694	137.735.172
Museoak eta ondare kulturala	262.924.607	202.369.073	73.692.325
Garapenerako lankidetzak	58.111.728	42.126.538	21.408.067
Egoitzak	179.635.517	151.982.045	118.852.931
Gizarte-zerbitzuak	411.592.378	351.666.627	187.971.005
Teknologiak, ikerketa eta berrikuntza	860.790.319	442.411.252	356.337.089
Bestelakoak	440.786.216	368.439.874	192.834.104
GUZTIRA	2.419.629.794	1.724.270.103	1.088.830.693

Metodologiaren atalean azaltzen den bezala, gastu agregatua da emaitzen kontuko gastu-partida nagusien batura, eta, aldiz, fundazioaren helburuetara bideratutako gastuak dira aipatu helburuak betetzen lagundu duten gastuak eta inbertsioak.

Fundazioen ondare- eta finantza-egoera ratioen bidez neur daiteke. Horrenbestez, ondare-egoera islatzen duen ratioa zorpetzearen ratioa da, hau da, pasiboa zati ondare garbia eginda ateratzen den emaitza. Ratio hori zenbat eta txikiagoa izan, orduan eta zorpetze gutxiago dauka fundazioak eta hobea da bere ondarearen egoera. Zorpetzearen batez besteko ratioa % 29koa da. Ondorioz, fundazioen zorpetzea mugatua da, eta ondare garbiaren zenbatekoak gutxi gorabehera hirukoiztu egiten du pasiboa.

Bestalde, finantza-egoera maniobra-funtsaren bidez aztertzen da, eta, hala, aktibo korrontea zati pasibo korrontea islatzen du. Maniobra-funts baxuak likidezia-falta erakuts dezake; aldiz, multiplo altuak likidezia saneatua dela adierazten du. Maniobra-funtsak likidazio-tentsioak adieraz ditzake, 1etik beherakoa bada. Fundazioen maniobra-funtsaren batez besteko multiploa 2,5ekoa da. Ondorioz, sektorearen likidezia-egoera saneatua da.

Jarraian, ratio horiek 2022ko ekitaldirako jarduera-arloaren arabera banakatuta ageri dira:

35. grafikoa. Ondarearen egoera: zorpetze-ratioa eta maniobra-funtsa

Zorpetze-ratioa jardueraren arabera banakatuz gero, gizarte-zerbitzuen fundazioak (% 17) dira zorpetze gutxien dutenak, egoitzekin batera (% 18). Bestalde, eremurik zorpetuena teknologia, ikerketa eta berrikuntzarena da (% 95), nahiz eta zor horren zati handi bat dirulaguntza itzulgarriak zenbatesteko moduarekin lotuta egon. Laburbilduz, fundazioen sektorearen ondare-egoera saneatua da, eta jarduera-arlo guztiek dute pasiboa baino ondare garbi altuagoa.

Maniobra-funtsaren ratioa batetik gorakoa bada, epe laburrean likidezia-arazorik egongo ez dela ulertzen da. Banakapena jarduera-arloen arabera aztertuta, museoen eta ondare kulturalaren fundazioak dira epe laburrean finantza-egoera kaudimendunagoa dutenak (3). Aldiz, maniobra-funts baxuena duen eremua teknologia, ikerketa eta berrikuntzako fundazioena da (2,1). Edonola ere, arlo guztiek dute bitik gorako maniobra-funtsa; hau da, fundazioen sektorearen finantza-egoera epe laburrera kaudimenduna da.

2.4 BANKU-FUNDAZIOAK

Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko 9/2016 Legearen 65. artikulua araberak, banku-fundazioak dira kreditu-erakunde batean zuzenean edo zeharka erakundeko boto-eskubideen eta kapitalaren gutxienez % 10eko partaidetza dutenak edo beren administrazio-organoko kideren bat izendatu edo ordezteko aukera dutenak. Banku-fundazioek helburu soziala izan behar dute, eta beren jarduera nagusia gizarte-ekintza garatu eta artatzea eta kreditu-erakunde batean beren partaidetza egokiro kudeatzea izan behar da.

Euskal Autonomia Erkidegoan, 2014an hiru banku-fundazio sortu ziren, bana lurralde historiko bakoitzean. Hiru banku-fundazioek Kutxabank SA izeneko kreditu-erakundearen akzio guztiak dituzte. Aurrezki-kutxak banku-fundazio bihurtzean sortu zen aipatutako erakundea. Hona hemen horietako bakoitzaren partaidetza-ehunekoa, bere izenarekin batera.

- • Bilbao Bizkaia Kutxa Banku Fundazioa (aurrerantzean, BBK Banku fundazioa).
- • Kutxa Banku Fundazioa (aurrerantzean, Kutxa Banku Fundazioa).
- • Vital Banku Fundazioa (aurrerantzean, Vital Banku Fundazioa).

EAEko hiru banku-fundazioez gain, Estatuan beste hiru banku-fundazio daude, kreditu-erakundearen % 10etik gorako partaidetza dutenak: La Caixa Banku Fundazioa, Ibercaja Banku Fundazioa eta Unicaja Banku Fundazioa.

2017tik, bai EAEko hiru banku-fundazioak bai Kutxabank SA ikuskatu dira, eta aldeko txostena jaso dute. Banku-fundazio horiek eta Kutxabank SAk ikuskatzaile bera izan dute bai 2017-2019 aldirako bai 2020-2022 aldirako (bigarren horretan aldatu egin zen).

Banku-fundazioak EAEko fundazioen sektoreko zati garrantzitsua dira. Erabilitako informazio-iturriak banku-fundazioen eta Kutxabank SAren gobernu korporatiboaren urteko txostena eta urteko kontuak dira.

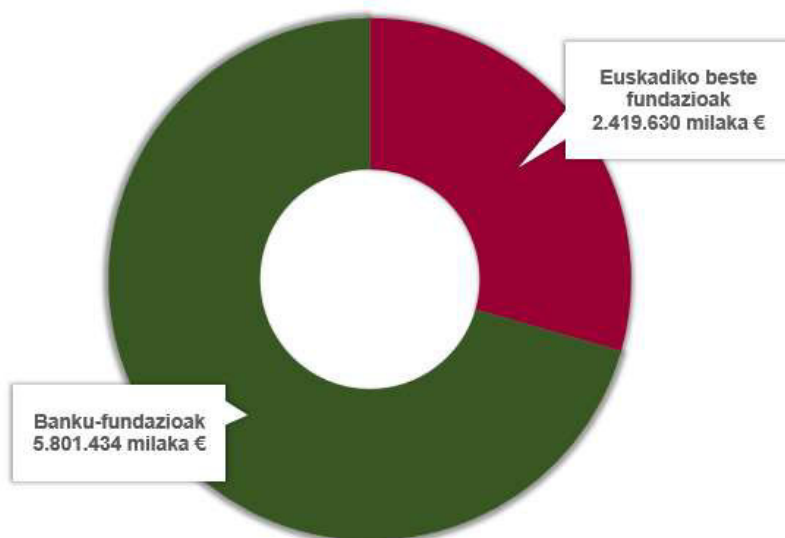
Jarraian, banku-fundazioen magnitude nagusiak banakatzen dira, EAEko gainerako fundazioen datuekin batera, 2022ko ekitaldirako. Magnitude nagusiak lau izango dira: aktiboak, ondare garbia, diru-sarrerak eta fundazioaren helburuetara bideratutako gastuak.

7. taula. Banku-fundazioen eta fundazioen sektore osoaren magnitude ekonomikoak

	Banku-fundazioak	Banku-fundazioak + Gainerako fundazioak
Aktiboa, guztira	5.801.433.711	8.221.063.505
Ondare garbia	5.780.793.050	7.505.063.153
Diru-sarrerak	332.356.676	1.447.500.941
Helburuetara bideratutako gastua	61.836.000	1.102.269.723

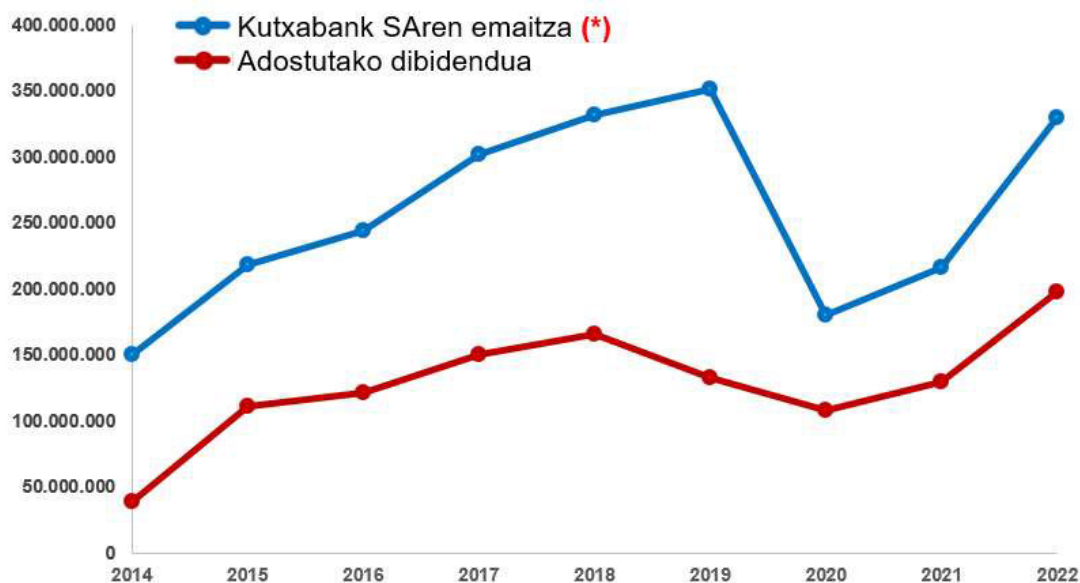
Hiru banku-fundazioen aktiboaren kontabilitate-balioa 5.801 milioi eurokoa da. Hau da, aztertutako fundazioen sektoreko kontabilitate-balioaren % 71. Banku-fundazioek ondare handia dute, neurri handi batean Kutxabank SA kreditu-erakundeko partaidetzak osatua.

36. grafikoa. Aktiboaren kontabilitate-balioa (mila eurotan)

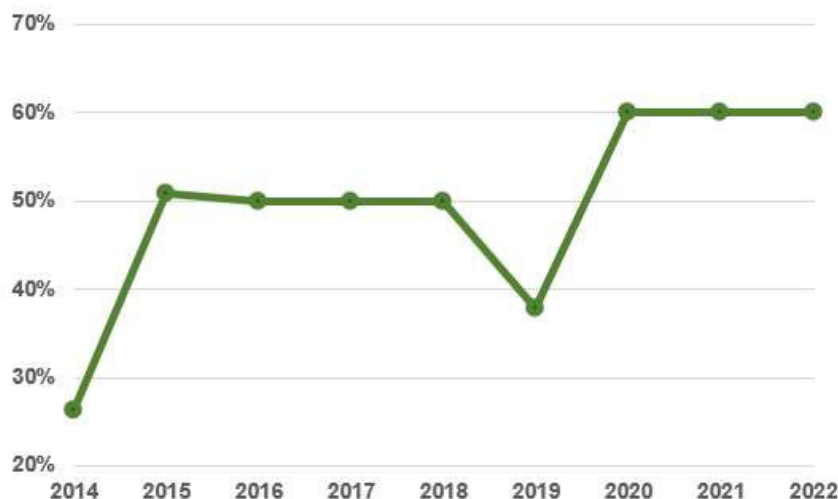
Banku-fundazioek akziodun gisa dibidendu moduan banatu duten emaitzaren ehunekoak da *pay-out*. 2014an banku-fundazioak sortu zirenetik, Kutxabank SAK banku-fundazioei egotzi ahal zaizkien emaitza bateratuak lortu ditu: 2.327 milioi euro. Zenbateko hori 1.160 milioi euroko dibidenduetan banatu da.

37. grafikoa. Emaitzaren bilakaera eta banatutako dibidendua 2014-2022 aldian

(*) Kutxabank SAREN eta menpeko sozietateen emaitza bateratua, hiru banku-fundazioei egotzi ahal zaiena.

38. grafikoa. Pay-out delakoaren bilakaera 2014-2022 aldian (%)

Grafiko horietan antzeman daitekeenez, Kutxabank SAREN emaitza apaldu egin da 2020an eta 2021ean, baina 2022an pandemia aurreko zenbatekoak berreskuratu dira. Bestalde, *pay-out* delakoak goranzko joera islatzen du, baina 2020an eten egin zen, pandemiaren ondorioz, Europako Banku Zentralak jarritako murrizketak gailendu baitziren 2019ko emaitzen banaketan. Murrizketa horiek 2019ko dibidenduaren

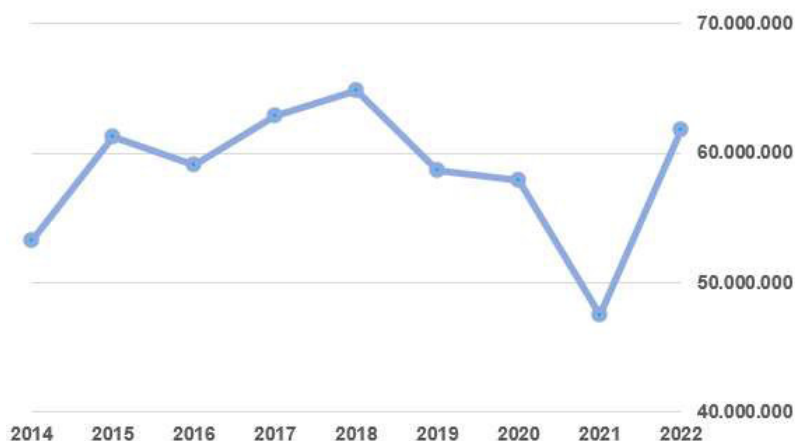

banaketa txikitu zuten (aurreikusitako % 50etik % 38ra), eta, gainera, 2020ko ekitaldiko dibidenduen kobrantza eten zuten. Hala, 2021era arte atzeratu zen. Era berean, aipatzekoa da banku-fundazioek emaitzen *pay-out* delakoa % 50etik % 60ra igotzea erabaki zutela 2020tik aurrera.

Gainera, esan beharra dago banku-fundazioek diru-sarrera pribatuen beste iturri batzuk dituztela, grafiko honetan jaso ez direnak. Hain zuzen ere, Kutxabank SATik kanpoko iturrietatik datozen hiru banku-fundazioen diru-sarrera finantzarioak 2022an 47 milioi eurora igo dira, hau da, diru-sarreraren % 17. Bestalde, banku-fundazioen finantzaketa publikoa mugatua da. Hori horrela, 2022ko ekitaldian banku-fundazioek ustiapeneko dirulaguntzak eskuratu dituzte, 957 mila eurotan.

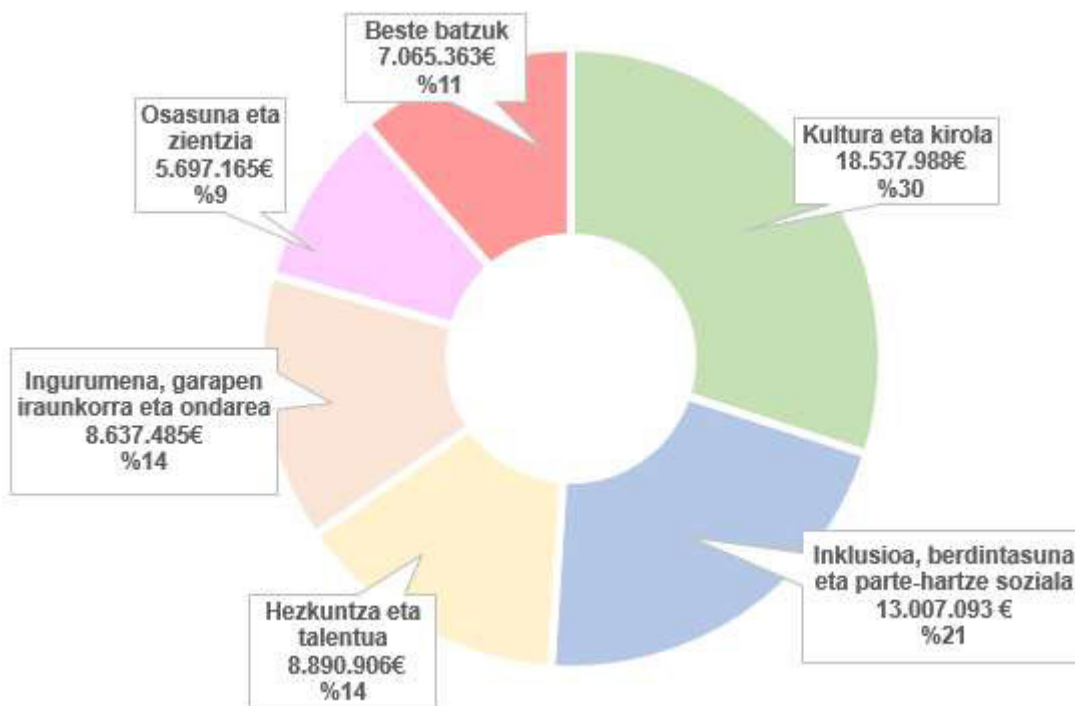
Lehen bederatzi urteetan, banku-fundazioek guztira 527 milioi euro bideratu dituzte gizarte-ekintzara. Hiru banku-fundazioen gizarte-ekintza urtean 47 eta 65 milioi euro artekoa izan da. Ondorengo grafikoan gizarte-ekintzak banku-fundazioen bizitzaren lehen bederatzi urteetan izan duen bilakaera ageri da.

39. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua (eurotan)

Banku-fundazioen gizarte-ekintza hainbat jarduera-arlotara bideratzen da. 2022an, banku-fundazioek 62 milioi euro bideratu zituzten fundazioen helburuetara, besteak beste kulturara, inklusiora, hezkuntzara edo ingurumenera. Banku-fundazio bakoitzak egindako jardueren sailkapen propioa dauka eta, jarraian, diru-sarrera agregatuen erabileraren sailkapen harmonizatua banakatu da, 2022ko jardueren arabera.

40. grafikoa. Gizarte-ekintzaren erabilera, eremuaren arabera (eurotan eta %-tan)

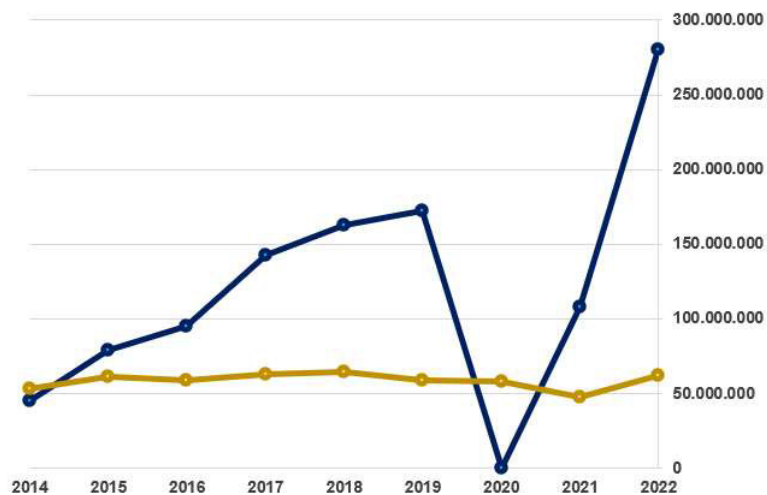

Gizarte-ekintzako 62 milioi euroetatik, baliabide gehien kulturara eta kirolera bideratzen da (19 milioi euro), gero inklusiora, berdintasunera eta gizarte-partaidetzara (13 milioi euro). Bi jarduerak horiek gizarte-ekintzaren erdia baino gehiago batzen dute. Bestalde, hezkuntza eta talentuak nahiz ingurumen, garapen jasangarri eta ondareak 9 milioi batzen dituzte bakoitzak.

Deskribatutako jarduerak zuzenean egin dituzte banku-fundazioek edo zeharka beren taldeko beste fundazio batzuek (esaterako, Kutxa Fundazioa edo Vital Fundazioa).

Banku-fundazioek gizarte-ekintzara bideratu duten dibidenduaren ehunekoak murriztu egin da azken ekitaldian, 2020koa salbu. Murrizketa hori gertatu da, hain zuzen ere, Kutxabank SA enpresaren emaitzak igo egin direlako, gizarte-ekintzako gastuak bere horretan jarraitu duelako, eta erreserba-funtsa hornitu behar izan delako. Nabarmentzekoa da 2020ko ekitaldian banku-fundazioek egonkor eutsi ziotela gizarte-ekintzari, dibidendurik jaso ez zuten arren. Jarraian, banku-fundazioek jasotako dibidenduak eta gizarte-ekintza alderatu dira, 2014-2022 aldian:

41. grafikoa. Jasotako dibidenduak eta gizarte-ekintza (milioika eurotan)

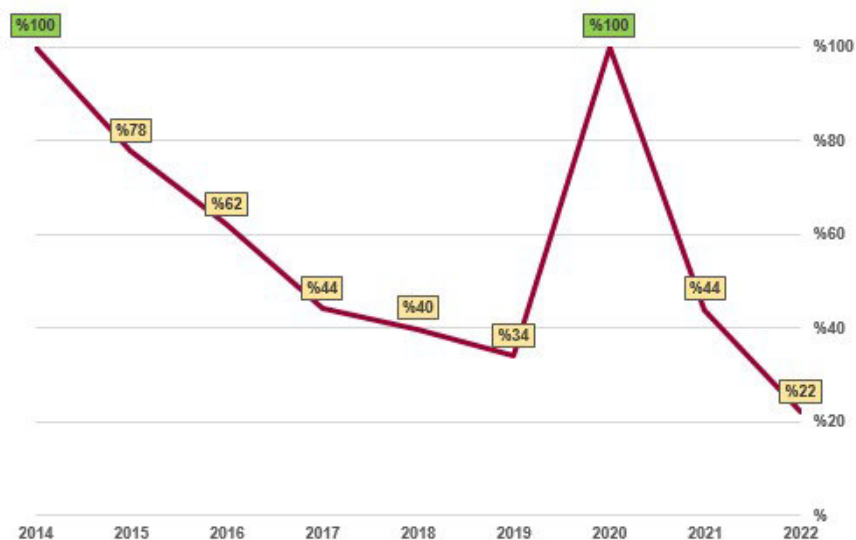

2014-2022 aldirian, banku-fundazioek Kutxabank SA enpresaren dibidenduak jaso dituzte, 1.085 milioi eurotan. Dibidenduen araberrako diru-sarrerak nabarmen igo dira, 2020ko ekitaldian izan ezik. Bestalde, gizarte-ekintzara bideratutako gastuak egonkor eutsi dio

banku-fundazioen lehen bederatzi urteetan, ekitaldi bakoitzean 60 milioi euro inguruan.

Jarraian, Kutxabank SA enpresatik jasotako dibidenduaren ehunekoa zehazten da, banku-fundazioek gizarte-ekintzara bideratu dutena, % 0 eta % 100 arteko tartean:

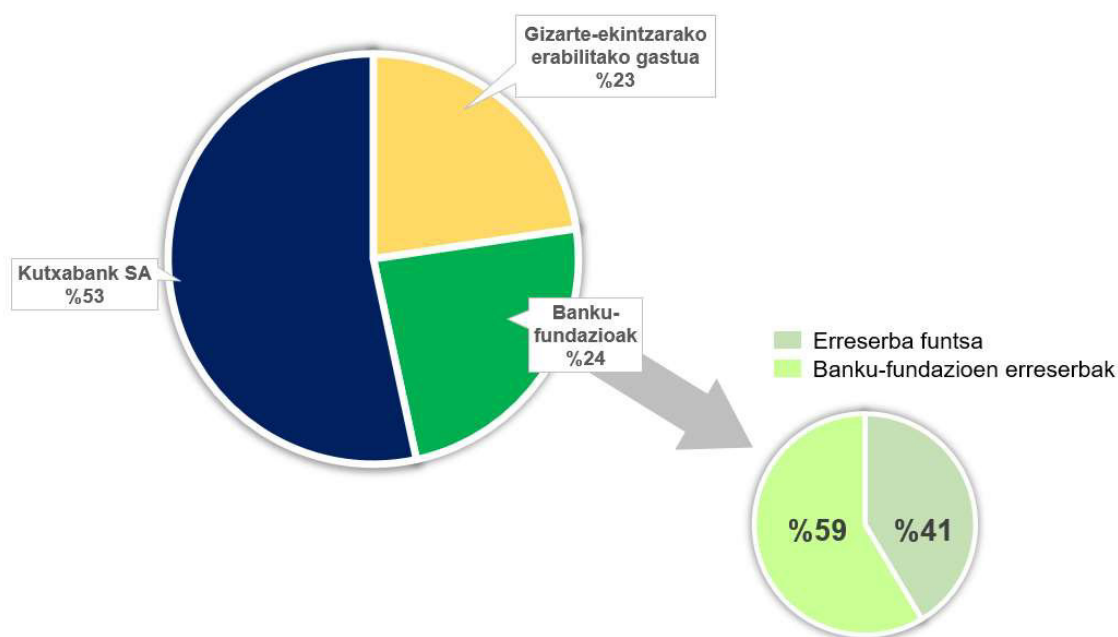
42. grafikoa. Gizarte-ekintzara bideratutako dibidenduaren %a (% 0 - % 100)

Ehuneko horren joera beheranzkoa da, 2020ko ekitaldian izan ezik, urte hartan banku-fundazioek gizarte-ekintzarekin jarraitu baitzuten, Kutxabank SAren eskutik dibidendurik jaso ez zuten arren. Beheranzko joera horren atzean gizarte-ekintzaren egonkortasuna eta emaitzaren igoera daude.

Kutxabank SAK eta haren menpeko sozietateek 2014-2022 aldian 2.327 milioi euroko emaitza izan dute. Aldi horretan, banku-fundazioen patronatuek Kutxabank SA enpresaren administrazio-kontseiluaren proposamena berrestea erabaki zuten, emaitza aplikatzeko: 1.085 milioi euro banatu zitzaizkien banku-fundazioei, eta Kutxabank SAK 1.242 milioi gorde zituen bere kapitalizazioa indartzeko. Bestalde, banatutako 1.085 milioi euroetatik 527 bideratu ziren gizarte-ekintzara eta 558 milioi bideratu ziren banku-fundazioen kapitalizazioa indartzera. Banku-fundazioen kapitala indartzeko erabilitakoaren % 41, zehazki, 231 milioi euroko erreserba-funtsari dagokio, eta legez nahitaezkoa da.

43. grafikoa. Kutxabank SA taldearen emaitzaren erabilera 2014-2022 aldian (milioi eurotan eta %-tan).

Kreditu-erakunde batean % 50etik gorako partaidetza duten banku-fundazioek Espainiako Bankuak eskatzen duen erreserba-funtsa hornitu behar dute. Funts hori hornitzean, erakunde partaidetuaren kudeaketa sana eta zuhurra bermatu nahi da. BBK banku-fundazioak 2015eko ekitaldian ekin zion erreserba-funtsa eratzeari, nahitaez. 2022ko abenduaren 31n, kontzeptu horren zioz erregistratutako zenbatekoa 231 milioi eurokoa da (168 milioi euro 2021ean) eta, hala, erreserba-funtsa guztiz eratu da. Zenbateko hori 2022ko abenduaren 31n gauzatuta zegoen Kutxabank SA taldean mantendutako diruzko kontuetan. 2023tik aurrera, BBK Banku Fundazioak ez du

baliabide gehiago jarri beharko funts horretan, haren kalkulua aldatzen ez bada. Ondorioz, baliabide gehiago bideratu ahalko ditu fundazioaren helburuetara. Kutxa Banku Fundazioak eta Vital Banku Fundazioak ez dute erreserba-funts hori hornitzeko legezko betebeharririk, eta beren urteko kontuetan ez da ageri hornidurarik egiten ari direnik.

2.5 EUSKAL SEKTORE PUBLIKOKO FUNDAZIOAK

Euskal sektore publikoko fundazio dira, haien gobernu-organoko kide gehienak sektore horrek izendatzekoak izateaz gain, jarraian zehazten diren ezaugarrietakoren bat daukaten fundazioak:

- Zuzkiduraren % 50 baino gehiago euskal sektore publikoak jarria izatea.
- Haien fundazio-ondarea, bere balioaren % 50 baino gehiagoan, euskal sektore publikoak emandako ondasun edo eskubidez osatuta egotea modu iraunkorrean.

Atal honen xedea sektore publikoak izendatutako patronatuen osaera aztertzea da, zuzkiduraren edo fundazioaren ondarearen jatorriaren eremuan sartu gabe. Ondorioz, txosten honetan ez da EAEko sektore publikoko fundazioen inbentario zehatz bat egin nahi.

Patronatuen osaera sektore publikoa izendatzeko gaitasunaren arabera aztertzeko, 437 fundazio hartu dira kontuan. Fundazio kopuru horretan 2022an kontuak eman dituzten 389 fundazio eta 2019, 2020 eta 2021eko ekitaldietako batean konturen bat eman duten 48 fundazio sartzen dira. Jarraian, 437 fundazioak banakatu dira, sektore publikoak izendatutako patronatuak osatzen dituzten pertsonen ehunekoaren arabera.

8. taula. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako patronatukideen %en arabera

Sektore publikoak izendatutako patronatukideen %a	Fundazioen kopurua
% 0	315
% 1 - % 49	54
≥ % 50	68
Guztira orokorra	437

Lau fundaziotik batek inguru dauka gutxienez patronatukide bat sektore publikoak izendatua, hau da, 122k urteko kontuak 2019-2022 aldian gutxienez ekitaldi batean aukeztu dituztenen 437 fundazioetatik.

Gainera, kontuan hartuta fundazio batzuetan ente publiko desberdinek izendatutako patronatukideak daudela, datuak aztertuta agerikoa da administrazio publikoek 219 izendapen egin dituztela fundazio horietan. Jarraian, fundazio horietan patronatukideren bat izendatu duten administrazio publikoak banakatzen dira.

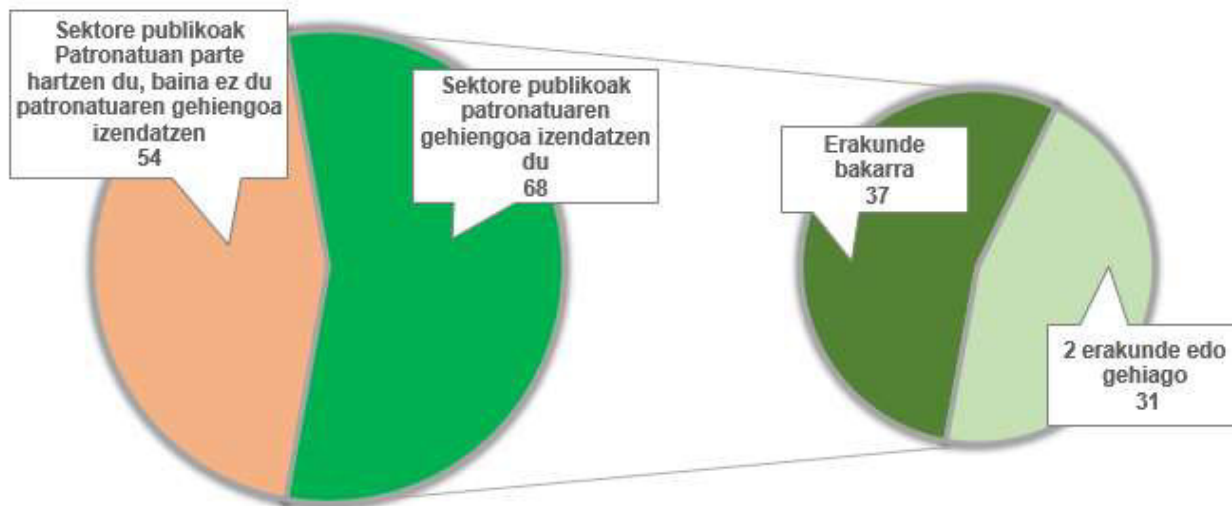
44. grafikoa. Administrazio publikoak patronatukideak izendatu ditzakeeneko fundazioen kopurua

Aurreko grafikoa ikus daitekeenez, tokiko sektore publikoak (udalek eta eskualdeko erakundeek osatua) patronatukideak izendatu ditzakete 79 fundaziotan. EAEko sektore publikoak 52 fundaziotan patronatuak osatzen dituzten pertsonak izendatzeko gaitasuna dauka, eta foru sektore publikoak, bestalde, 79 fundaziotan. Lurralde historiko bakoitzeko aldundiek duten pisu erlatiboari dagokionez, Gipuzkoako Foru Aldundiak patronatukideak dauzka izendatuta 37 fundaziotan, Bizkaiko Foru Aldundiak 26 fundaziotan eta Arabako Foru Aldundiak 16 fundaziotan.

122 fundazioak 2 taldetan sailkatu daitezke: sektore publikoak patronatukideen erdia edo gehiago izendatzeko gaitasuna badu, talde batean sartzen da; halako gaitasunik ez badu, beste taldean.

45. grafikoa. Administrazio publikoek patronatukideren bat izendatzeko gaitasuna duteneko fundazioen kopuruaren banakapena

Administrazio publikoek patronatukideen erdia edo gehiago izendatzen dituzte 68 fundaziotan. Bestalde, 68 fundazio horietatik 37k daukate administrazio bakarrak izendatutako patronatua. Bestalde, horietatik 31n bi administrazio publikok edo gehiagok baliatzen dute izendapen gaitasun hori. Hau da, EAEko sektore publikoko 31 fundaziotan lankidetzatza dago fundazioak kudeatzeko.

46. grafikoa. Administrazio publiko bakarrak osorik izendatutako patronatua duten fundazioak

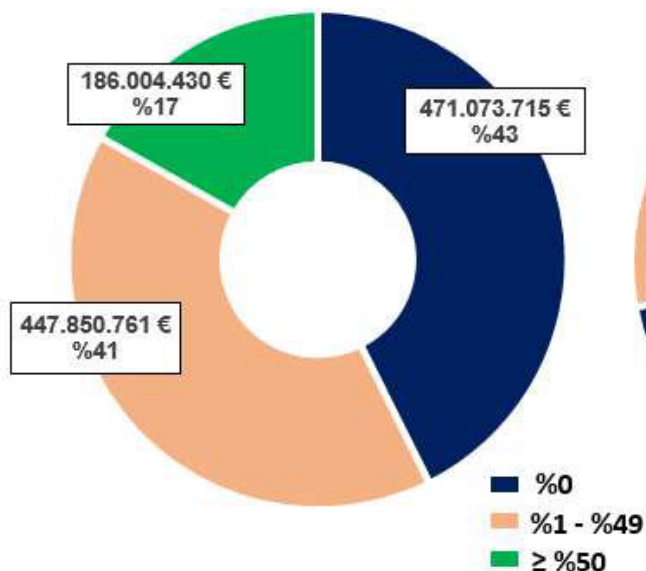
Bestalde, administrazio publikoek gaitasuna dute patronatukideren bat izendatzeko, patronatuko kontrola izan gabe, 54 fundaziotan.

Fundazioen diru-sarrerak, beren patronatuaren osaeraren arabera eta diru-sarrera pribatuen eta diru-sarrera publikoen ehunekoaren arabera aztertzen dira. Diru-sarrera pribatuak 2019-2022 aldian igo egin dira, baina diru-sarrera publikoetan baino aldakortasun handiagoa jasan dute. Hori horrela, diru-sarrera pribatuek erorketa handia jasan zuten 2020an, pandemiaren ondorioz (% 40), neurri handi batean kapital-merkatuetan egondako erorketen zioz. Hala ere, 2022an diru-sarrera pribatuen erorketa hori leheneratu egin da, eta 2022ko diru-sarrera pribatuak 2019an baino % 29 gehiago izan dira. 2019 eta 2022 artean % 29ko igoera horren zati handiena patronatuan sektore publikoak izendatutako kideren bat duten fundazioei dagokie, horiek patronatuaren erdia baino gehiago izan gabe.

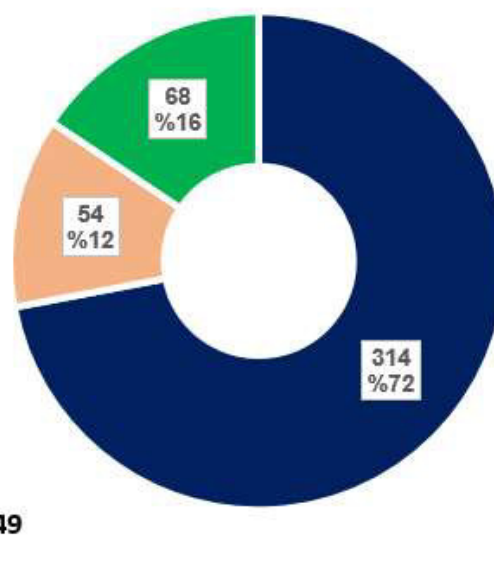
Era berean, diru-sarrera publikoek goranzko joera egonkorra izan dute 2019-2022 aldian fundazio guztietan. 2019 eta 2022ko ekitaldietako diru-sarrera publikoak sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera alderatzen baditugu, igoera handiagoa izan da (% 35) sektore publikoak patronatuaren erdia edo gehiago izendatu duen fundazioetan. Igoera hori % 23koa izan da sektore publikoak izendatutako patronatukideren bat duten fundazioentzat eta % 10ekoa patronatuan ordezkariak publikorik ez duten patronatuentzat.

2022ko urteko kontuak aurkeztu dituzten EAeko fundazioek beren helburuetara bideratutako gastua 1.105 milioi eurokoa izan zen 2022an. Nabarmenezkoa da sektore publikoak izendatutako karguen erdia baino gutxiago duten patronatuen fundazioak beren helburuetara bideratzen duten batez besteko gastua gainerakoena baino altuagoa dela. Zehazki, fundazioen % 12 dira (54 fundazio) eta gastu agregatuaren % 40 (447 milioi euro). Aldiz, 4 fundaziotik ia 3k (% 72) ez dauka sektore publikoak izendatutako patronatukiderik, baina haren helburuetara bideratutako gastua % 43koa da.

47. grafikoa. Fundazioen gastua, sektore publikoak izendatutako patronatukideen %en arabera

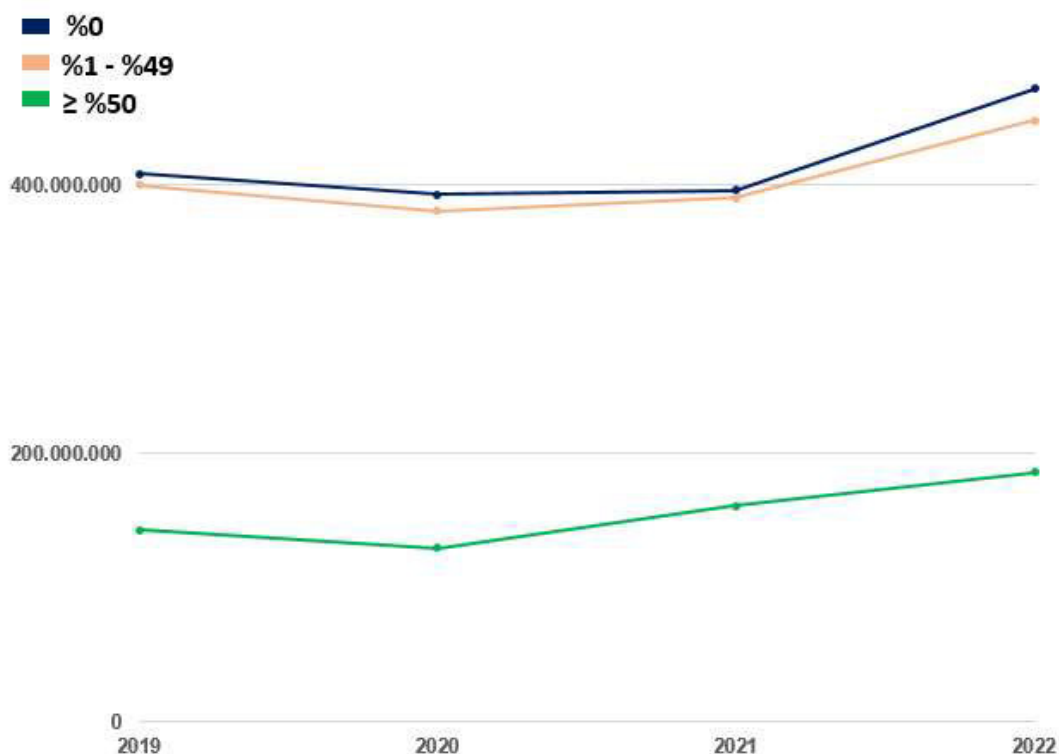
48. grafikoa. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako karguen %en arabera

Aurreko grafikoetan antzeman daitekeenez, fundazio pribatuek gastuaren % 83 osatzen dute. Gehiengoa administrazio publikoek izendatu duten fundazioetan, berriz, helburuetara bideratutako gastuaren % 17ra iristen da. Fundazioaren helburuetara bideratutako gastuaren bilakaera honako hau izan da: guztiz pribatuak diren fundazioek % 20 igo dute helburuetara bideratutako gastua 2020tik 2022ra bitarteko aldiran. Administrazio publikoek kontrolatutako fundazioetan, gastua % 44 igo da. Aldiz, sektore publikoak izendatutako patronatukideen presentzia duten fundazioetan, gehiengoa izan ez arren, gastua % 13 igo da soilik.

Jarraian, gastu horren bilakaera ageri da, sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera banakatuta.

49. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, administrazio publikoek izendatutako karguen ehunekoaren arabera

Sektore publikoak izendatutako patronatukideen ehunekoaren arabera banakatuta, sektore publikoak patronatuen gehiengoa izendatzen duten fundazioetan % 30 igo da helburuetara bideratutako gastua, 2019-2022 aldian. Hala ere, patronatuan sektore publikoak izendatutako pertsonarik ez duten fundazioen gastua erdia igo da (% 15). Azkenik, sektore publikoak izendatutako gutxienez patronatukide bat duten fundazioetan % 12 igo da aldi horretan helburuetara bideratutako gastua.

Ondorioz, sektore publikoak kontrolatzen ez dituen fundazioek sektorearen gastuaren % 83 osatzen dute, baina horien gastua 2019-2022 aldian erdia igo egin da, patronatuan sektore publikoak izendatutako gehiengoa duten fundazioekin alderatuta.

2.6 FUNDAZIOEN SEKTOREAK EAE-KO BALIO ERANTSI GORDINARI ETA BARNE-PRODUKTU GORDINARI EGITEN DION EKARPENA

EAEko fundazioen jarduera-arloen araberako kategorizazioa erabakitakoan, definitutako metodologiaren arabera, EAEko Fundazioen Babesletzak berriaz aztertu du fundazioek interes-talde desberdinen gainean sortzen duten inpaktua, adibidez langileen eta boluntarioen gainean, administrazio publikoetan, eta onuradunen, nahiz, oro har, gizartearen gainean. Inpaktu horren adibideak dira, besteak beste, EAEko fundazioek museo bat bisitatzen duen pertsonari sortzen dioten balioa, desgaitasunen bat duten pertsonen lan-aukeraren bidez sortutako balioa, familiek zaintza-lanetan liberatutako orduen aurrezkia, administrazio publikoak droga-menpekotasuna duten pertsonak gizarteratzean sortutako aurrezkia eta abar.

Helburu horrekin, eta erregistro ofizialetan eskuragarri dauden datuen eta informazioaren arabera, sarreran azaldu den bezala, jarraian zehazten diren zenbatekoak, eta EAEko fundazioetan inplikaturako pertsonen buruzkoak (ordainpeko langileak, boluntarioak eta gobernu-organoak osatzen dituzten pertsonak), hots, hirugarren kapituluaren aztertzen direnak, berez dira fundazioen sektoreak egiten duen ekarpen ekonomikoaren erakusle. Hartara, ekitaldian ikus daitekeenez, txosten honetan aztertutako EAEko fundazioek 2022an 635 milioi euro inguruko balio erantsia sortzen lagundu zuten (2021ean 608 milioi euro inguru), kontuan hartuta zuzeneko efektuak, hots, emaitzen kontutik zuzenean ekoizpenean sortutako inpaktuak, honako hauen batura gisa kalkulaturakoak:

- laneko kostuak
- amortizazioak
- eta ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk.

Zenbateko hau, 2022an EAEko BPGd-aren % 0,82 dena eta 2021ean % 0,85, igo egingo litzateke, zeharkako efektuak, efektu traktorea eta eragin induzituak kontuan hartuz gero. Hau da, ez da kontuan hartu fundazioek mobilizatutako balioaren efektua, batez ere, hornitzaileen bidez, ez eta ekonomiaren beste sektore batzuen gaineko ekarpena ere, bezeroen gaineko efektuen edo kontsumoaren igoeraren edo errentaren efektuaren ondorioz.

9. taula. EAEko fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien arabera. 2019-2022ko errentak (eurotan)

	2019	2020	2021	2022
Soldatapekoen ordainsariak	500.634.414	502.355.425	546.937.884	572.536.470
Ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk	1.076.052	1.108.970	803.886	854.522
Kapital finkoaren kontsumoa (amortizazioak)	61.298.085	56.011.622	60.220.351	61.298.085
BALIO ERANTSI GORDINA EAEko fundazioen sektorea	563.008.551	559.476.017	607.962.121	634.689.077
BEGd EAE	71.531.918.000	64.918.154.000	69.996.748.000	77.585.722.000
%a	% 0,79	% 0,86	% 0,87	% 0,82

Hori horrela, hurbilketaren arabera, EAEko fundazioak, EAEko BPGd-ri egiten dioten ekarpena aztertuta, beste sektore batzuen mailan kokatzen dira, esaterako nekazaritza (% 1), egurra, papera eta arte grafikoak (% 1), eta industria kimikoa eta produktu farmazeutikoak (% 0,9) bezalako sektoreen mailan, eta kooperatibak bezalako beste pertsona juridiko batzuen azpitik (% 4,6) (*Iturria: 2020ko Euskal Gizarte-Ekonomiaren Estatistikaren txostena*).

Jarraian, fundazioen sektoreak 2022an balio erantsi gordina sortzeko izan duen gaitasuna ageri da, lurralde historikoen arabera:

10. taula. Fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien eta lurralde historikoen arabera. 2022ko errentak (eurotan)

	2022		
	Araba	Bizkaia	Gipuzkoa
Soldatapekoen ordainsariak	53.721.891	301.414.709	217.399.870
Ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuk	161.478	500.361	192.683
Kapital finkoaren kontsumoa (amortizazioak)	8.487.239	28.446.650	24.364.195
BALIO ERANTSI GORDINA EAEko fundazioen sektorea	62.370.608	330.361.720	241.956.748
BEGd EAE	11.945.540.000	40.164.553.000	25.475.679.000
%a	% 0,52	% 0,82	% 0,95

EAEko fundazioen sektoreak sortutako diru-sarreraren bolumen guztitik (2022an 1.447 milioi euro izan ziren), balio erantsi gordina haren % 44 izan zen, 635 milioi eurora iritsita.

Fundazioen sektoreak BEGd-en gainean izandako efektu zuzena kalkulatzeko kontuan hartu da laneko kostuen, ekoizpenaren gaineko beste zerga garbi batzuen eta amortizazioen batura.

Europar Batasuneko Nazio eta Eskualdeko Kontuen Sistema Europarrean (KSE 2010 gisa ezaguna) aurreikusitakoaren arabera, aztertutako EAEko fundazioen ekoizpena, izan ekoizle pribatuak izan publikoak, "merkatukoa ez den ekoizpen" gisa jo da.

Input-Output tauletako matrize simetrikoan jasotako informazioaren bidez fundazioen sektorean eragiten duten edo haren inpaktua jasaten duten ekoizpen-sektoreen arteko harremanak balioeste aldera, eta ekonomiaren gaineko efektu biderkatzailea neurtzeko asmoz, Leontief ereduaren alderantzizko matrizea kalkulatu dugu, fundazioen sektorearen jarduerak sortzen duen eragin makroekonomikoa lortuz, zeharkako efektuak kalkulatu, txosten honen metodologian zehazten den bezala.

Leontief eredia aplikatuta, fundazioen ekarpena balioetsita ondorioztatzen da EAEko fundazioek 2022an 896 milioi eurotik gorako balio erantsia sortzen lagundu zutela, zuzeneko eta zeharkako ondorioak kontuan hartuta. Zenbateko hori urte honetarako EAEko BPGd-aren % 1,04 da.

2.7 EAE-KO FUNDAZIOEN SEKTOREAK SORTUTAKO BALIO SOZIALAREN MONETIZAZIOA

Atal honetan, fundazioek, interes orokorreko xedeak garatzen dituzten erakunde gisa, gizartearen gainean duten inpaktua islatzen da.

Eragin hau baloratzean, kontuan hartu behar da finantza-kontabilitate tradizionalaren mugak geroz eta handiagoak direla, alde batetik, balio ukiezinak gero eta gehiago direlako eta, bestetik, kontabilitate tradizionalak baztertu egiten dituelako “eurotan” isla garbia ez duten elementuak, hartara gizartearen eta ingurumenaren gaineko kanporatze positiboak ahaztuz.

Gaur egun, gizarteak eskatzen du era honetako erakundeek inpaktuaren neurketak dimentsio estatistiko klasikoez harago egitea (enplegua, diru-sarrerak edo balio erantsia). Balio ekonomikoaren eta balio sozialaren arteko banaketak arazo bat dakar bai gizarte-mailan, bai barne-kudeaketan eta, balio soziala ez dagoenez dokumentatuta, gutxietsita dago. Ondorioz, oso interesgarria da fundazioek sortzen dituzten eragin sozialak dokumentatzea, bai garatzen duten jarduera ekonomikoagatik, bai arlo desberdinetan sortzen duten balio sozial espezifikogatik (ingurumenean, gizartean, lanean, erkidegoan eta abar).

Inpaktua neurtzeko sistema ugari daude. Nahiz eta nazioartean ezagunena GRI izan (Global Reporting Initiative), azken urteetan beste metodologia batzuek asko egin dute aurrera, adibidez, Garapen Jasangarrirako Helburuek (GJH) neurketa-mekanismo gisa, edo balio soziala monetizatzekeo sistemek.

Berez, kontuan hartuta mozkinetan edo ondare-aldakuntzan zentratutako kontabilitate ekonomiko-finantzieroa ez dela aski fundazioek gizarteari ematen dioten balioa ulertzeko, fundazioen sektorean esperientzia oso aberasgarri daude, esaterako EAEko museo-sareak garatzen dituenak edo desgaitasunen bat duten pertsonen sektorearena. Kontabilitate sozial monetarioan oinarrituta (*stakeholder accounting* izenez ere ezaguna, interes-taldeen teoriaren esparruan sartzen baita), Euskadiko hainbat erakunde dagoeneko murgildu dira sortzen duten balio sozial integratua zenbatesten, Freeman, Retolaza eta San-Josek (2020) garatutako eredua erreferentzia gisa hartuta.

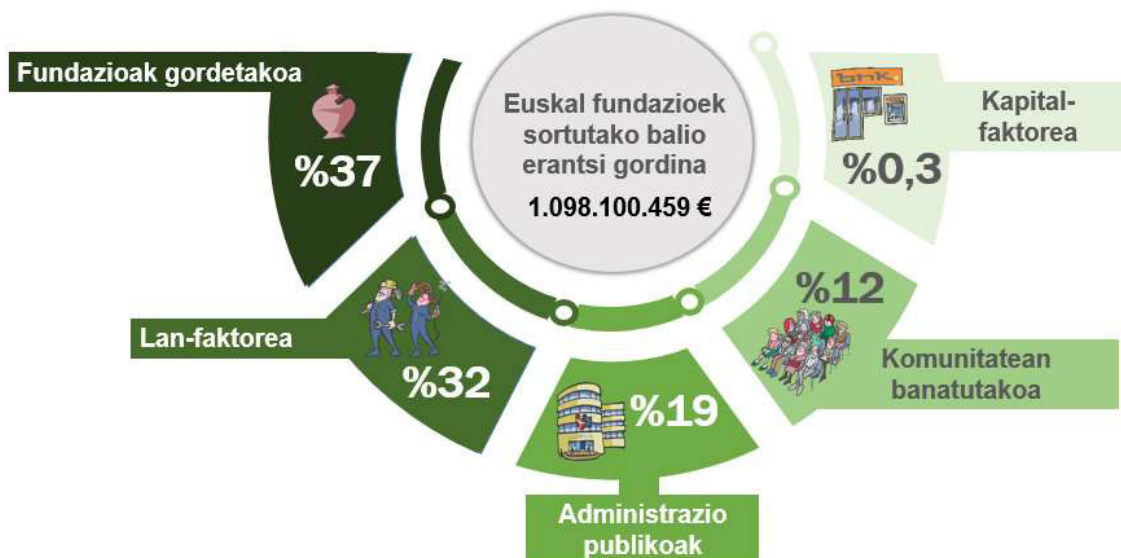
Azterlan honek EAEko fundazioen sektoreak sortutako balio soziala monetizatzea erabaki du, merkatuko balioaren kalkuluan zentratuz.

Merkatuko balioari dagokionez, kontuan hartu behar da erakunde batek sortutako balio erantsia, a posteriori interes-talde desberdinen artean banatuko dena. Proposatutako prozesu metodologikoak emaitzen kontuko datuak Enpresen Kontabilitate eta Administrazio Espainiako Elkarteak (AECA) proposatutako eredura helaraztearen alde egiten du, balio erantsiaren egoera (BEE) erreferentzia moduan hartuta, fundazioaren errendimenduaren adierazle gako gisa. Eredue horretan, gastuak balio positibo gisa identifikatzen dira, interes-talde desberdinentzat balioa sortzen dutenez gero; besteak beste, langileria (lanaren faktorea), finantza-erakundeak (kapitalaren faktorea), administrazio publikoak edo erakundeetan gordetako balioa. Horrenbestez, erakunde baten soberakina fundazioko partaide desberdinek egindako ahalegin kolektiboaren emaitza da.

Jarraian, bost interes-talde handietan banatutako (aplikatutako) balio erantsia ageri da: langileak, administrazio publikoa, gizartean eta komunitatean banatutakoa (entregatutako laguntza monetarioak), besteren kapitala (banku-finantzatzaileak eta antzekoak), eta erakundeak berak gordetako balioa:

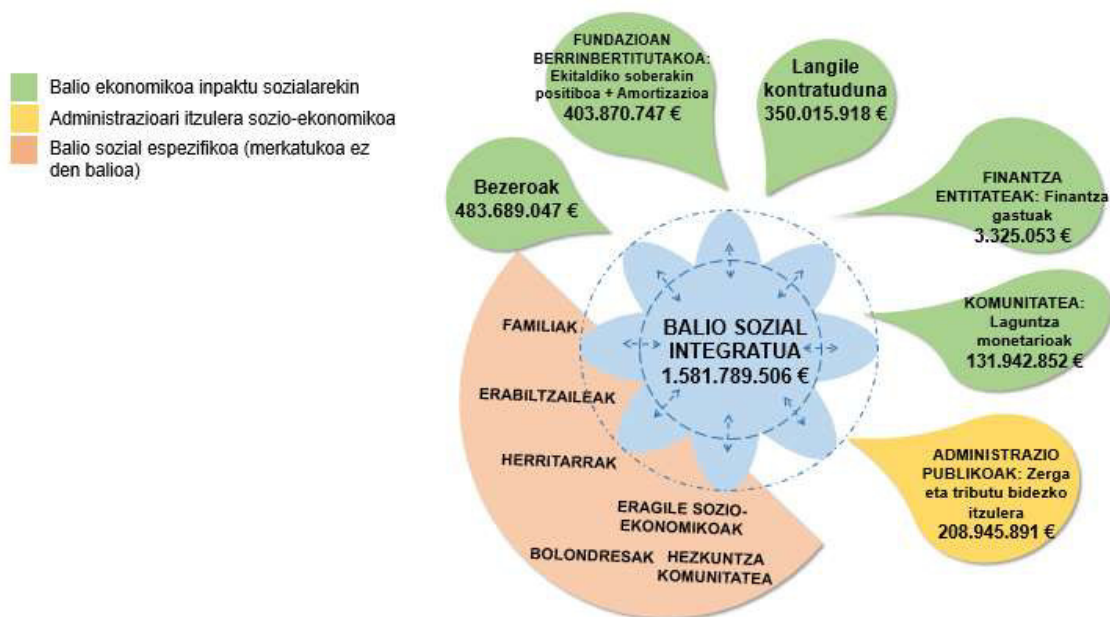
50. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako balio erantsi gordinaren banaketa edo aplikazioa (eurotan eta %-tan)

Bestalde, kontuan hartu behar dugu, emaitzen kontutik lortutako datuetan oinarrituta, negozio-zifraren zenbateko garbitik eskuratzen ditugula bezeroei sortutako balio sozialaren adierazleak ere (484 milioi euro), eta, hala, EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio soziala guztira 1.582 milioi eurokoa bihurtzen da.

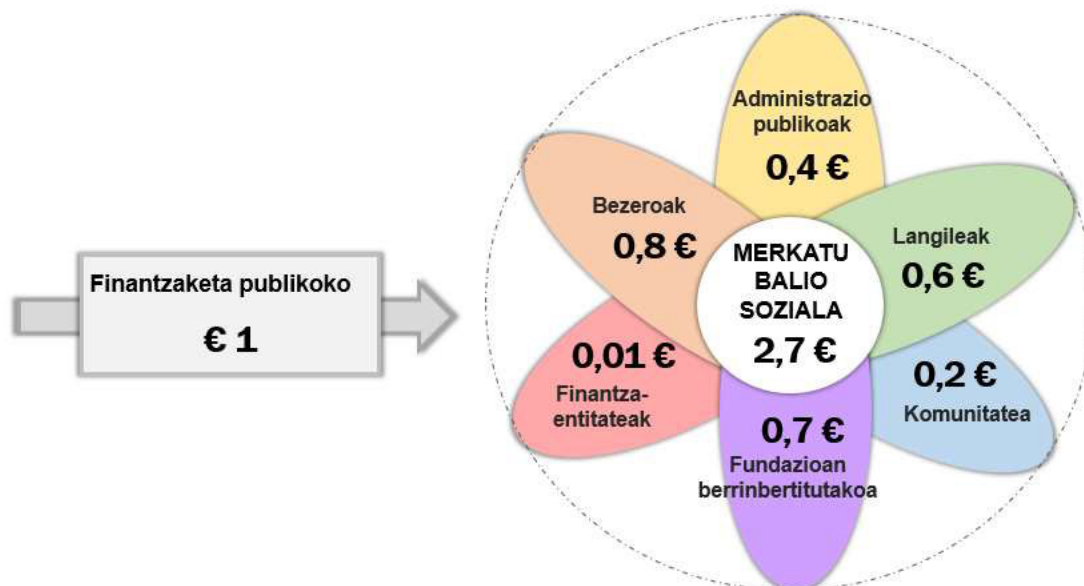
Nahiz eta ez den aztertu, ezin da gutxietsi erosketek mobilizatutako balioaren bidez sortutako efektu traktorea hornitzaileen (komertzialak edo inbertsiokoak) kate osoan eta azpi-kontratazioetan (enplegua sortzeko iturri), guztira 386 milioi eurotan, horien bidez sortzen eta banatzen baita balio erantsia, zeharka, interes-talde desberdinetan (hornitzaileek ordaindutako soldatak, zergak, kapital-dibidenduak eta abar), EAEko fundazioen sektoreak sortutako merkatuko balio soziala areagotu dezakeena, 1.968 milioi euroraino.

51. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio soziala (eurotan)

Sortutako balio sozial absolutuaz gain, interesgarria da EAEko fundazioen sektorearen merkatu-jardueraren itzulera eta errentagarritasun soziala aztertzea, analisi-ratio desberdinen bidez. 2022ko inbertsio publikoaren itzulera kalkulatzeko (588 milioi euro dirulaguntzatan eta beste diru-sarrera publiko batzuk), fundazioen sektorerako bideratutako gastu publikoaren euro bakoitzeko 2,71 euro itzuli zaizkie interes-talde desberdinei merkatuko eragiketen bidez; hau da, jasotako finantzaketa publikoa hiru aldiz adinako balioa sortu da.

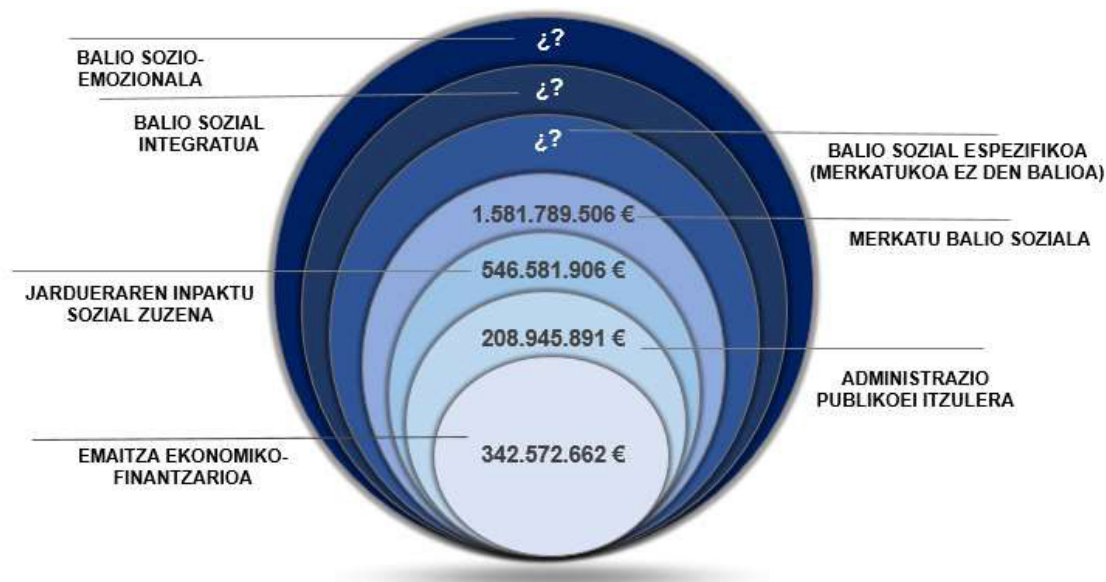
52. grafikoa. EAEko fundazioen sektorearen merkatuko itzulera ekonomikoa, jasotako finantzaketa publikoarekiko (eurotan)

Aurreko figuran, EAEko fundazioen sektoreak sortutako balio soziala ikus daiteke, banakatuta, txosten honek hurbilketa egiteko erabili dituen lau balio-ekosistematan, jarraian zehaztuta, erakundeek sortutako eta interes-talde desberdinei merkatuko transakzioen bidez helarazitako balioarekin bat datozenak, hau da, prezioen kontraprestazio bat duten kontabilitatean erregistratutako eragiketak (ondasun eta zerbitzuen salmenta, ordaindutako soldatak eta ordainsariak, ordaindutako zergak eta abar); zehazki, honako hauek hizpide:

- 2022. urtean sortutako soberakina (mozkin ekonomikoa). EAEko fundazioen sektorean ez da ekosistema esanguratsua.
- Balio sorkuntzako bigarren ekosistemak, lehena osatzen duenak, administrazioa zerga bidez itzultzen diren kutxa-fluxuak islatzen ditu (errentaren gaineko zergen bidezko itzulketak, gizarte-segurantzara kotizazioak eta tributukoak).
- Hirugarrenak bere jarduera ekonomikoarekin gizarte osoan sortzen duen balioa erakusten du, merkatuko eragiketa zuzenen bidez (zeharka kalkulatu gabeko merkatuko balioa), eta
- Azkenik, merkatuko balio sozialak aurreko ekosistemak biltzen ditu.

53. grafikoa. Balioa sortzen duten ekosistemak (eurotan)

Beraz, ez da aztertu balio-ekosistema zabal bat, kontabilitate sozialean jasotzen dena eta merkatukoak ez diren transferentzien bidez interes-talde desberdinei sortutako balio soziala ikusarazten duena (prestakuntza, informazioa, eta aholkularitza, lanpostuko hobekuntzak, kostuen murrizketak, zainketak, denboraren liberazioa eta abar), hau da, prezio-kontraprestazio baten pean ez dauden edo argi eta garbi diruz lagundutako prezioa duten eragiketak dituzten taldeei buruzkoa, ez eta “balio emozionala” duten transferentziak ere (langileen ahalduntzea, estimua, taldekide izatearen sentimendua, profesionaltasuna, partaidetza eta abar).

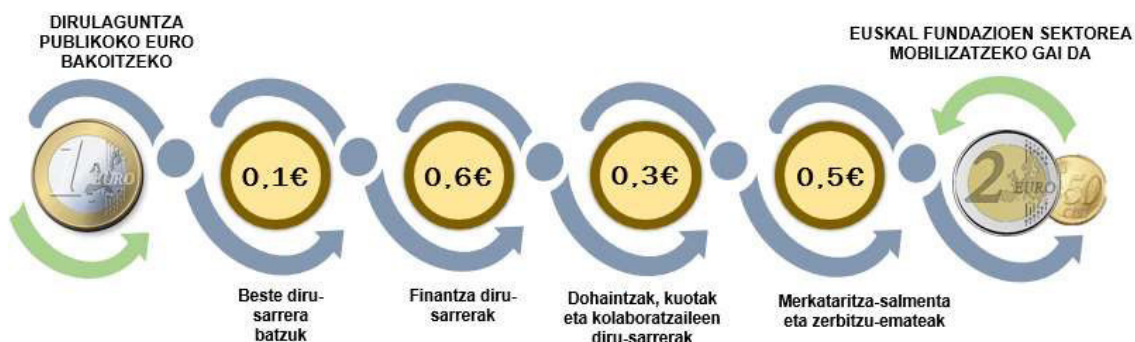
Eragiketa horiek guztiak *reporting* sistemaren pean jar litzakete fundazioek, *multistakeholder* informazio-sistemaren barruan, baina, horretarako, monetizazio-prozesu bat behar da:

- 1) interes-talde desberdinei balioa emango dieten mekanismoak eta balio-aldagaiak identifikatzeko,
- 2) sortutako output kopurua identifikatzeko (doako prestakuntza-orduen kopurua, kostuen aurrezkia, museoa bisitatzen duten ikasleak...), eta
- 3) dagokion balorazioa emateko, aktiboak baloratzeko kontabilitate tradizionalan aplikatutako arrazoizko balioaren antzeko prozesu baten bidez.

Kapitulu hau amaitu baino lehen, interesgarria da diru-sarrera publikoen efektu biderkatzailea azpimarratzea. Lehenago ikusi dugunez, administrazio publikoetatik datozen dirulaguntzak eta beste diru-sarrera batzuk 2022ko ekitaldiko diru-sarrera guztien % 43 dira, aztertutako fundazio guztietarako. Diru-sarrera horiek gorabehera, fundazioak gai dira iturri diferente ugaritatik datozen diru-sarrerak sortzeko, adibidez ondaretik datozen diru-sarrerak (finantza-sarrerak), kuota, dohaintza, elkarlan eta antzekoengatiko diru-sarrerak, zerbitzugintza eta salmentengatiko diru-sarrerak eta merkataritzako beste diru-sarrera batzuk.

Jarraian aurkezten den figuran ikus daitekeenez, EAEko fundazioen sektorea gai da beste 1,5 euro osagarri mobilizatzeko entregatutako dirulaguntza publikoko euro bakoitzeko.

54. grafikoa. Fundazioen sektoreko diru-sarren biderkatzailea

Era berean, biderkatzaile hauek aldatu egiten dira fundazio-moten arabera, gastu operatiboan egiturak desberdinak direlako; adibidez, enplegu-zentro bereziak eta pertsona zaurgarrientzat eta desgaitasunen bat dutenentzat bestelako lan-aukerak batzen dituzten fundazioak, batez ere bezeroei ondasunak eta zerbitzuak salduz, gai dira 2 euro osagarri mobilizatzeko jasotako finantzaketa publikoko euro bakoitzeko.

3

PERTSONAK

Pertsonak

Badago fundazioek euskal gizarteari sortzen dioten balio soziala baldintzatzen duen faktore bat: sektore honek duen gaitasuna, erakundeok daukaten rol soziala artatzeko prest dagoen giza talentua erakartzeko. Erakunde hauen arretan, kudeaketan eta administrazioan inplikaturako pertsonen dimentsioak, elkartasunaren adierazpen ikusgarri handienetako bat izanik, balio nabaria du horien barruan, eta gakoa da interes orokorra sortzen duten ekintzak martxan jarri eta ondo garatzeko. Sortutako inpaktuaren azterketa honetan, fundazioen jardueran inplikaturata dauden pertsona mota desberdinak aztertzen dira: langileak, boluntarioak eta fundazioetako gobernu-organoetako (patronatuak) kideak. Oinarri horren gainean, kapitulu honek fundazioen parte diren pertsonen buruzko datuak aztertzen ditu, eta irakurleari datu batzuk eman nahi dizkio, gizon eta emakumeek hiru eremu hauetan duten partaidetza eta sortutako enplegua ezagutzeko.

Kapitulu honetan zehar, fundazioen oinarri soziala osatzen duten hiru pertsonaltaldean (enplegatuak, patronatukideak eta boluntarioak) ezaugarri nagusiak deskribatzen dira, garatutako jarduera-eremuaren eta kudeatutako gastu-bolumenaren gaineko datuetan oinarrituta.

Era berean, fundazioek emandako datuen azterketa egin da, sexuen arabera banakatuta. Hori horrela, emakumeen eta gizonen ehunekoa aztertuko dugu fundazioaren jardueran inplikaturako pertsona moten artean. Halaber, gobernu-organoetan ordezkaritza orekatua den edo, bestalde, maskunilizatua edo feminizatua den aztertuko dugu. Genero-arrakala ere aztertuko da, hau da, aldagai baten kategorian emakumezkoen eta gizonezkoen ehunekoaren edo tasaren artean dagoen aldea. Aldagai batean emakumezkoen ehuneko edo tasa bati aldagai horretan bertan gizonezkoen ehuneko edo tasa kenduta kalkulatzen da. Eraitza ehunekotan neurtzen da. Berdintasunetik hurbilago egongo gara generoen arteko aldea zerotik hurbilago dagoenean.

Laburbilduz, emakumeen eta gizonen berdintasuna Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legean jasotzen da, honela:

- 28.g) artikulua: Genero-berdintasuna, jarduera eta funtzionamendu printzipio gisa.
- Laugarren xedapen gehigarria. *Fundazioen organoak eratzeraoan, kontuan hartu beharko dira, hala badagokio, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legean dauden aurreikuspenak, organo horietako ordezkariak orekatuak dagoenak.*

Horrenbestez, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintza Dekretuaren 3. artikulua arabera, zeinak aurreko 4/2005 Legea indargabetzen baitu, ordezkariak orekatuak dago baldin eta lau kideetik gorako organoetan sexu bakoitzeko pertsonen gutxienez % 40ko ordezkariak badute. Gainerako kasuetan, berriz, bi sexuek ordezkariak dutenean.

- 64.2 artikulua. Sektore publikoko fundazioen betebeharrak:
Kontratazio publikoaren araudiaren ondorioetarako sektore publikoko erakundetzat jotzen diren fundazioek bermatu egin beharko dute egiten dituzten kontratazioak printzipio hauen arabera: lizitazioetan parte hartzeko askatasunaren printzipioa, prozeduren gardentasunaren eta publikotasunaren printzipioa eta lehiakideen arteko diskriminaziorik ezaren eta tratu-berdintasunaren printzipioa. Bermatu egin beharko dute, halaber, berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publikotasun-printzipioei jarraituko zaiela langileak aukeratzeko deialdietan.

Azkenik, aipatzekoa da, 1/2023 Legegintza Dekretuaren 2.3 artikuluan adierazitakoaren arabera, ordezkariak orekatuak buruzko aurreikuspenez gain, botere publiko guztiei aplikatzekoak direla, bai eta botere publikoekin kontratuak edo hitzarmenak sinatzen dituzten edo horiek emandako laguntza edo dirulaguntzen onuradun diren fundazio pribatuei ere, gainerako printzipio orokorrak (3. artikulua) eta beren ohiko jardueran, azterlan, ikerketa edo estatistiketan edo datuen bilketan genero-ikuspegia eraginkortasunez sartzeko betebeharrak (17. artikulua) eta zuzenean edo hirugarren pertsonen edo erakunde bidez ekoizten dituzten agiri eta euskarrietan era guztietako hizkuntza eta irudien erabilera inklusibo eta ez-sexista egiteko betebeharrak (19.4 artikulua).

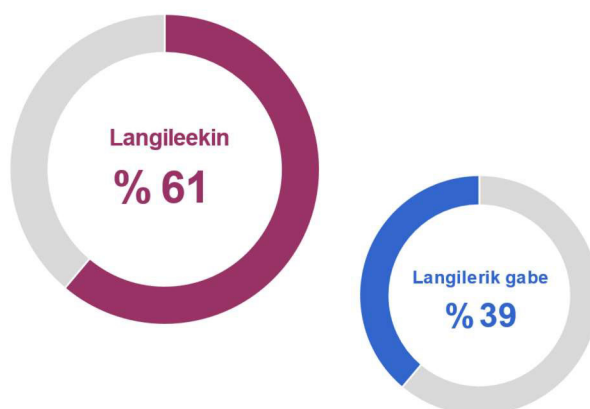
3.1 ORDAINPEKO LANGILEAK

Jarraian azaltzen den azterketan, fundazioan zereginen bat egiten duten eta horregatik soldata jasotzen duten pertsonak hartu dira ordainpeko langiletzat, zenbateko lanaldia duten gorabehera. Hau da, ez da kontuan hartu sinatutako lan-kontratua lanaldi osokoa edo partzialekoa den.

Enpleguko datu orokorrak eta jarduera-arloaren eta tamainaren araberako sailkapenak

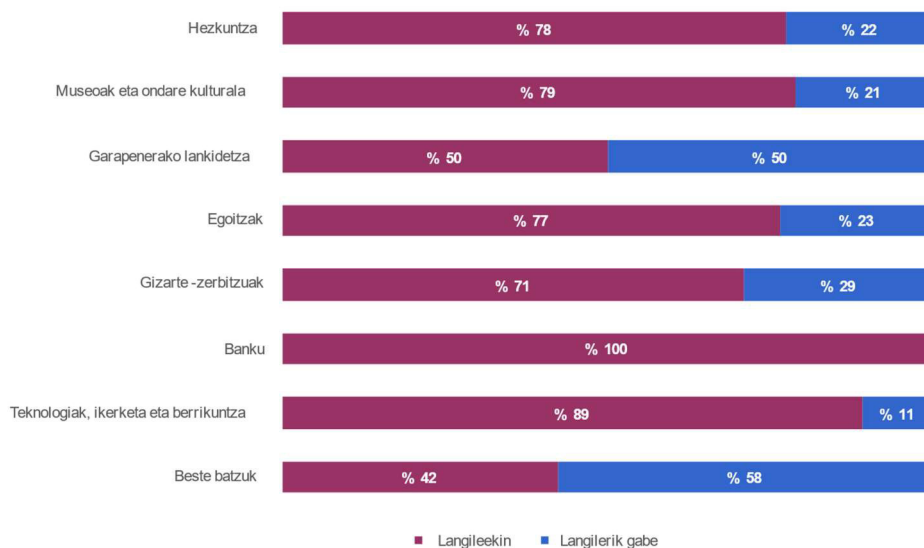
Fundazioen % 61k ordainpeko langileak ditu. Ehuneko hori altuagoa da fundazioen tamaina areagotu ahala. Hala, fundazio handi edo oso handi ia guztiek kontratatuko langileak dituzte, baina proportzio hori murriztu egiten da, ia herenera, mikroerakundeen kasuan. Azken horietan, era berean, boluntarioak gehiago dira. Jarduera-arloen arabera dauden ordainpeko langileak aztertuz gero, helburu teknologikoekin lotutako fundazioak dira langile gehiago dituztenak kontratatuta. Bestalde, garapenerako lankidetzako fundazioak dira langile gutxien dutenak kontratatuta.

55. grafikoa. Ordainpeko langileak

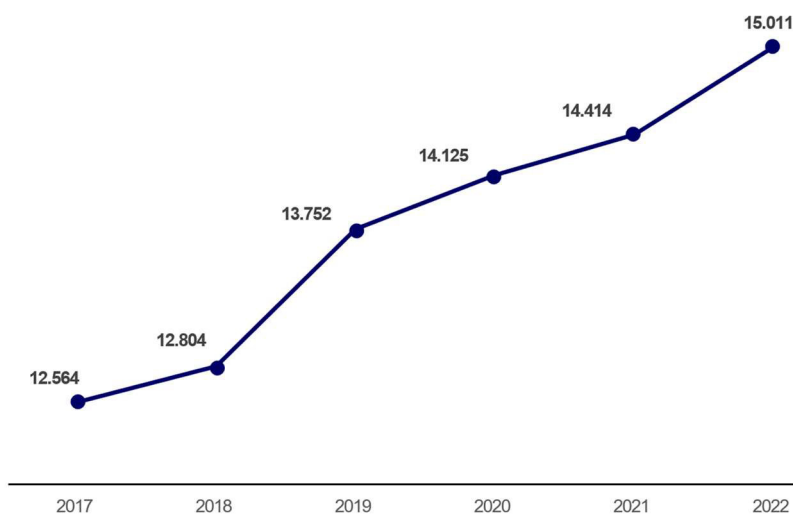

56. grafikoa. Ordainpeko langileak, jarduera-arloen arabera (%)

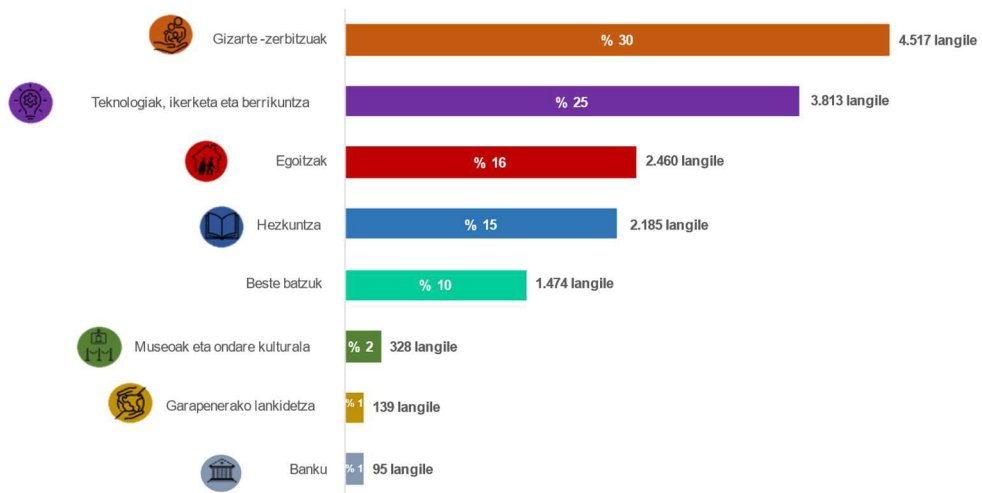
Fundazioan sektorean guztira 15.011 pertsona daude kontratatuta. Hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko enplegatuen % 1,56 (*Iturria: Biztanleria jardueraren arabera sailkatzeko inkesta. EUSTAT*), eta metatutako hazkundea % 20 ingurukoa izan da azken sei urteetan. Gainera, azken urtean, aztertutako fundazioen % 80k bere plantillari eutsi dio edo handitu egin du.

57. grafikoa. Enplegatu-kopuruaren bilakaera.

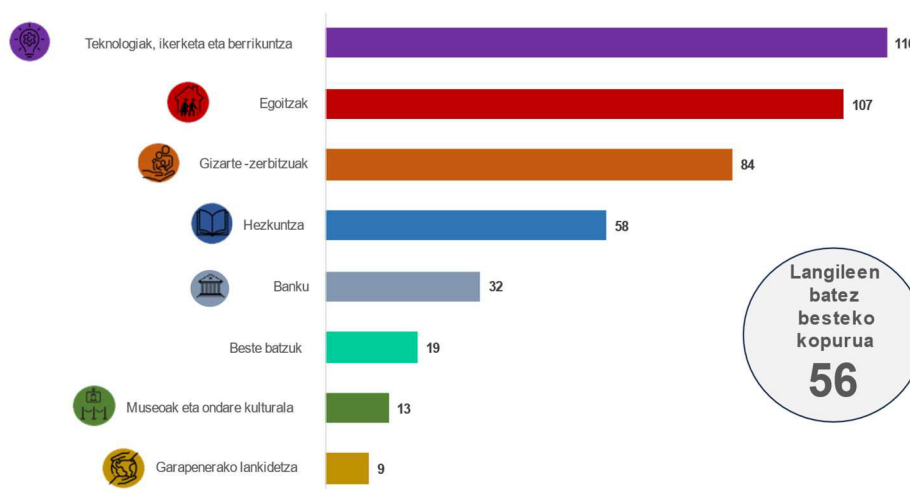
Bestalde, ordainpeko langileen erdia baino gehiago gizarte-zerbitzuen, eta teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren jarduera-arloetakoak dira.

58. grafikoa. Ordainpeko langileen banaketa, jarduera-arloen arabera (%)

Beren helburuak garatzeko ordainpeko langileak dituzten fundazioen artean, batez besteko plantilla 56 pertsonakoa da. Teknologikoak, ikerketa eta berrikuntza, egoitzak eta gizarte-zerbitzuak jarduera-arloetan batezbestekoa altuagoa da.

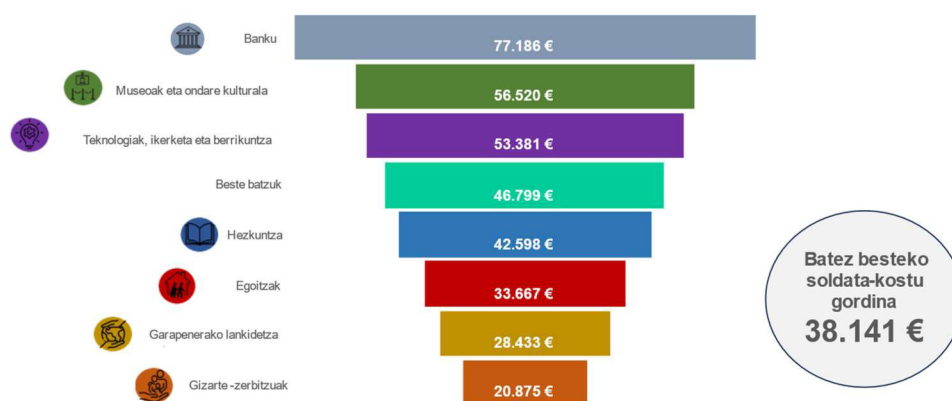
59. grafikoa. Enplegatuen batez besteko kopurua, jarduera-arloaren arabera

Aztertutako fundazioen batez besteko soldata-kostu gordina 38.141 eurokoa da, fundazioaren kargura doazen karga sozialak barne, eta lanaldi partzialeko kontratuen efektua kontuan hartu gabe. Euskal Autonomia Erkidegoan dagoenaren antzeko

zenbatekoa da (40.000 euro inguru, Estatuan baino altuago). 2022ko ekitaldian, Estatuan batez besteko soldata-kostu gordina 34.000 eurokoa izan da (*Iturria: Laneko kostuaren urteroko inkesta. EIN*). Jarduera-arloen arabera azterketa indibidualizatua egiten bada, batez besteko soldata handienak banku-fundazioetan daude. Aldiz, izaera soziala duten fundazioek dituzte soldata baxuenak.

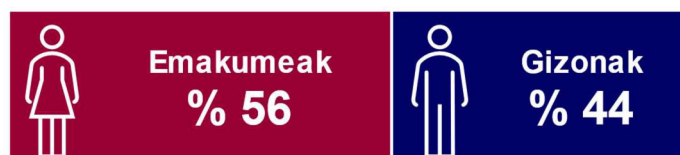
60. grafikoa. Batez besteko soldata-kostu gordina, jarduera-arloen arabera (eurotan)

Azkenik, zuzendaritzako langileei dagokienez, ordainpeko langileak dituzten fundazioen % 39k soilik islatzen du bere memorietan goi-mailako zuzendaritzarik dagoen, haren ordainsari agregatua adieraziz. Beraz, ezin da langile-kategoria horri buruzko ondorio fidagarriak atera.

Sexuaren arabera banaketa eta berdintasuna

61. grafikoa. Ordainpeko langileen osiera, sexuaren arabera (%)

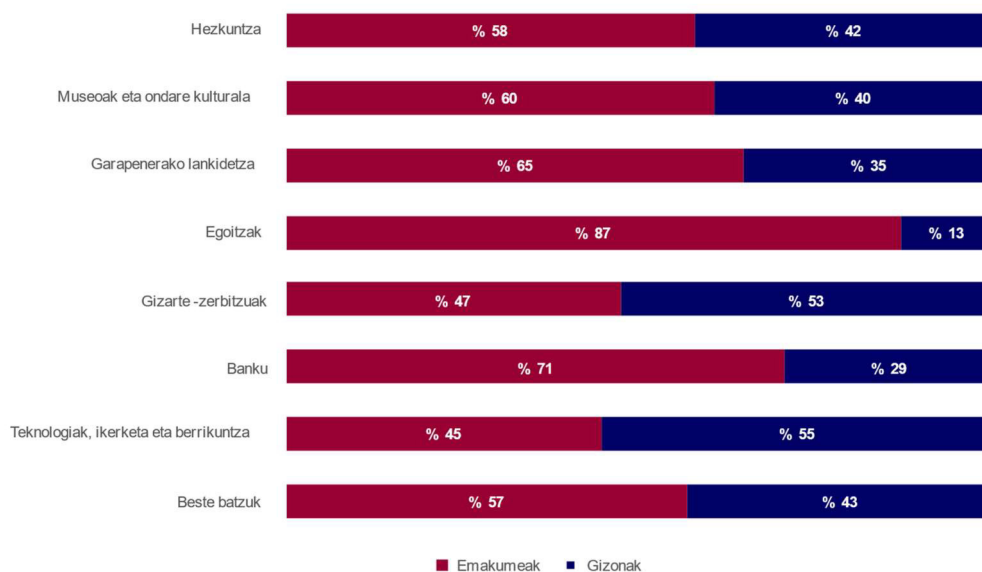

Emakumeak ordainpeko langileen % 56 dira. Ehuneko hori % 87ra igotzen da egoitzen jarduera-arloan, horixe izanik bere plantillan emakume-kopuru altuena duena. Aitzitik, jarduera teknologikoen, ikerketaren eta berrikuntzaren eta gizarte-zerbitzuen jarduera-arloak dira batezbestekotik beheren daudenak. Horiek dira gizonezko langile gehiago dituzten bakarrak.

Fundazioen tamaina aztertuz gero, txikienetan emakumeak gehiago dira (% 71), eta kopuru hori murriztu egiten da kudeatutako gastuen bolumena areagotu ahala (oso handietan % 48 dira). Hori dela eta, langile gutxiago dituzten fundazioetan emakumeen presentzia plantilla handiagoak dituzten horietan baino handiagoa da.

62. grafikoa. Banaketa, ordainpeko langileen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%)

Euskal Autonomia Erkidegoan, 2022an emakumeak okupatutako pertsonen % 48 ziren (*Iturria: Biztanleria jardueraren arabera sailkatzeko inkesta. Eustat*). Beraz, fundazioen sektorea Euskal Autonomia Erkidegoko sektoreen batezbestekoa baino feminizatuagoa dagoela esan daiteke. Berez, erakundeen % 68an emakumeak nagusi dira ordainpeko langileen artean, hauen barne fundazioen % 18, zeinetan, ordainpeko langileen artean ia guztiak emakumeak dira. Aitzitik, fundazioen % 6an soilik dira ia guztiak gizonak.

3.2 PATRONATUKIDEAK

Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko ekainaren 2ko 9/2016 Legearen 13. artikulua araber, *“Fundazio orok fundazioa gobernatu eta ordezkatu duen organo bat izan beharko du, patronatu deituko zaiona. Patronatuari egokitu zaio fundazioaren helburuak betetzea eta fundazioaren ondarea osatzen duten ondasun eta eskubideak arduraz administratzea, haien errendimendua eta erabilgarritasuna segurtatzeko”*. Ondorioz, patronatua da fundazioaren estrategia orokorra eta haren jardura-lerroak definitzeko arduraduna, eta bere erantzukizuna da ahalik eta gehien betetzea fundazioaren helburuak eta ahalik eta martxarik onenean garatzea fundazioa.

Bestalde, patronatukideen ordainsariari dagokionez, legediak patronatukideei ordaintzeko aukera mugatzen du. Hala, Euskal Autonomia Erkidegoko Fundazioei buruzko Legearen 17. artikulua araber, *“Fundazioetako patronatukideek doan jardungo dute beren karguan, horrek ezertan eragotzi gabe beren eginkizunek eragiten dizkieten gastuak kobratzea, baldin eta behar bezala justifikatzen badituzte”*. Hala ere, artikulua horren berak honako hau adierazten du: *“Fundatzaileek kontrakorik zehaztu ez bazuten, patronatuak erabaki dezake ordainsari bat ematea beren eginkizunei dagozkien zerbitzuez gainera fundazioan beste zerbitzu batzuk ematen dituzten patronatukideei. Erabaki hori baimendu egin beharko du babesletzak, hiru hilabeteko epean.”*

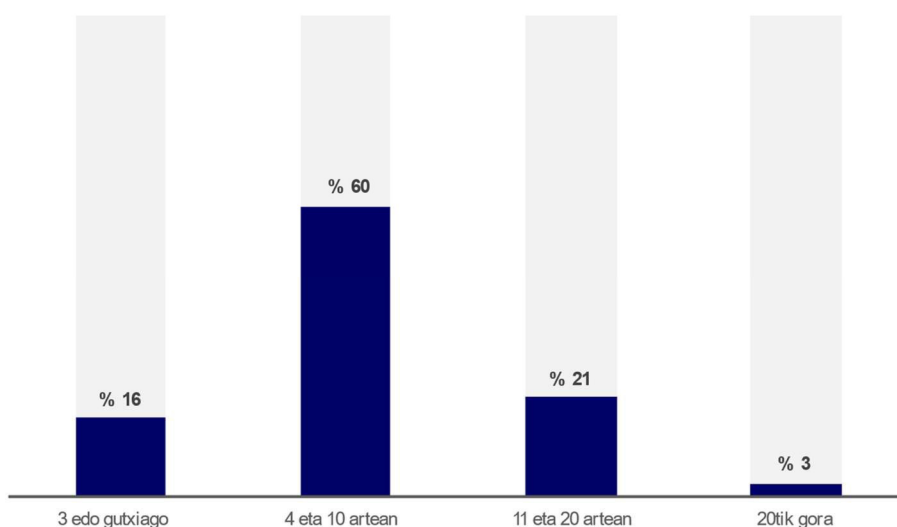
Patronatuaren datu orokorrak eta jardura-arloaren araberrako sailkapenak

Aztertutako fundazioek guztira 3.073 pertsona dituzte euren gobernu-organotan. Hau da, patronatuak batez beste zortzi pertsonak osatzen dituzte, eta gehienek hamar pertsonatik beherako tamaina dute. Fundazioen Legeak 13. artikuluan ezartzen duenez, salbuespen kasuetan izan ezik, patronatua kide anitzeko organoa izango da, gutxienez hiru pertsonak osatua. Tamaina hori fundazioen % 16an ikus daiteke (soilik bost fundaziok dute pertsona bakarreko patronatua). Jardura-arloei erreparatuta, tamaina handiena duten patronatuak teknologia, ikerketa eta berrikuntzakoak, banku-fundazioetakoak eta hezkuntzakoak dira. Aldiz, garapenerako lankidetzaren eta gizarte-zerbitzuen arloetan, tamaina txikiagoa izan ohi da (arlo hauetako patronatuen % 85ean hamar pertsona baino gutxiago daude). Patronatua osatzen duten pertsonen kopurua fundazioaren tamainaren arabera aztertzen bada, bi

aldagaiak zuzenean lotuta daudela ondorioztatu dezakegu. Izan ere, fundazioak kudeatzen duen gastuen bolumena zenbat eta handiagoa izan, patronatuaren tamaina ere igo egiten da. Hori horrela, fundazio oso handien edo handien ia hiru laurdenek hamaika pertsona baino gehiagok osatutako patronatuak dituzte.

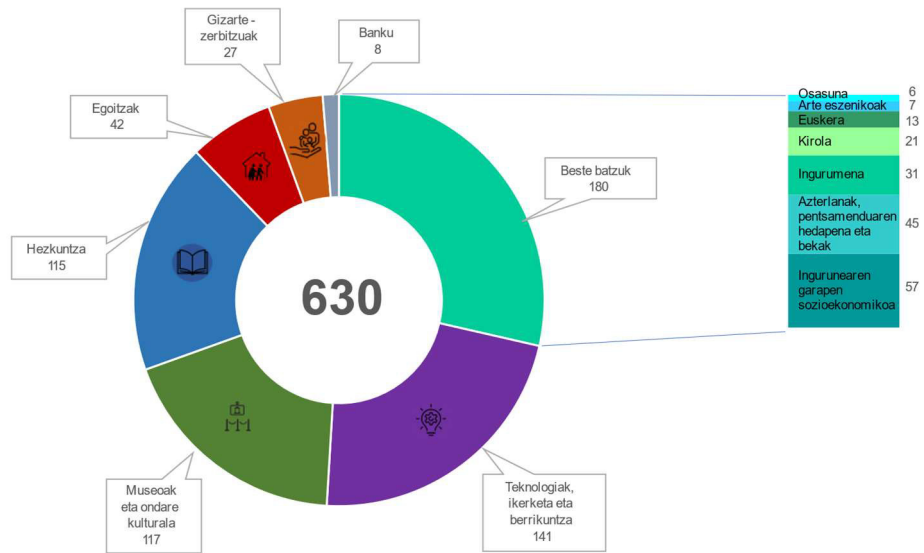
63. grafikoa. Patronatuaren tamaina

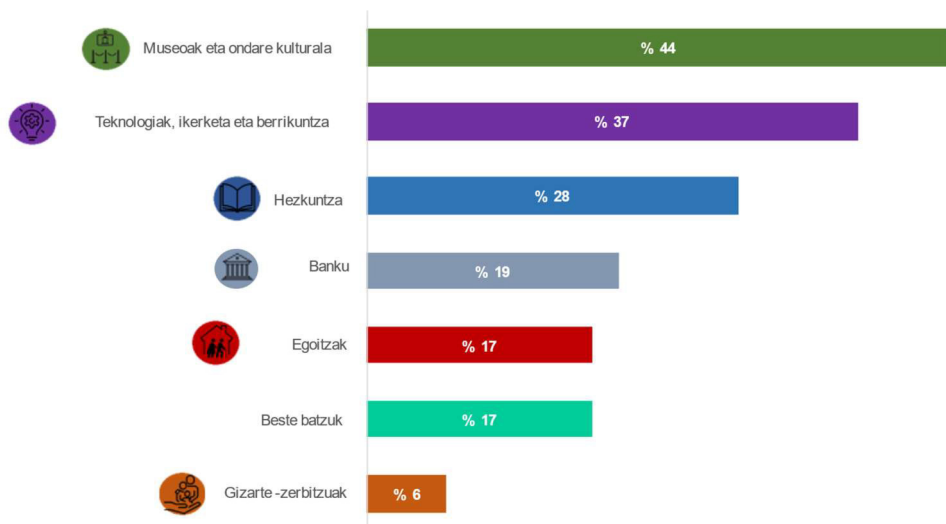
Sektore publikoak izendatutako patronatukideak

Txosten honen fundazio berezien atalean adierazten den gisan, sektore publikoak patronatukideak izendatzeko gaitasuna dauka 122 fundazioetan. Beraz, aztertutako fundazioetan, gobernu-organoetako 630 pertsona izan dira organismo publikoren batek izendatuak, hau da, patronatukide guztien artean % 21 inguru. Jarduera-arloei dagokienez, sektore publikoak izendatutako patronatukideen % 60 inguru da teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren, museo eta ondare kulturalaren eta hezkuntzaren arloetakoa. Horiek dira, era berean, sektore publikoak izendatutako patronatukideen pisu erlatibo handiena dutenak, patronatuak osatzen duten pertsona guztien aldean.

64. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideen banaketa, jarduera-arloen arabera

65. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideak, patronatukide guztien aldean, jarduera-arloen arabera (%)

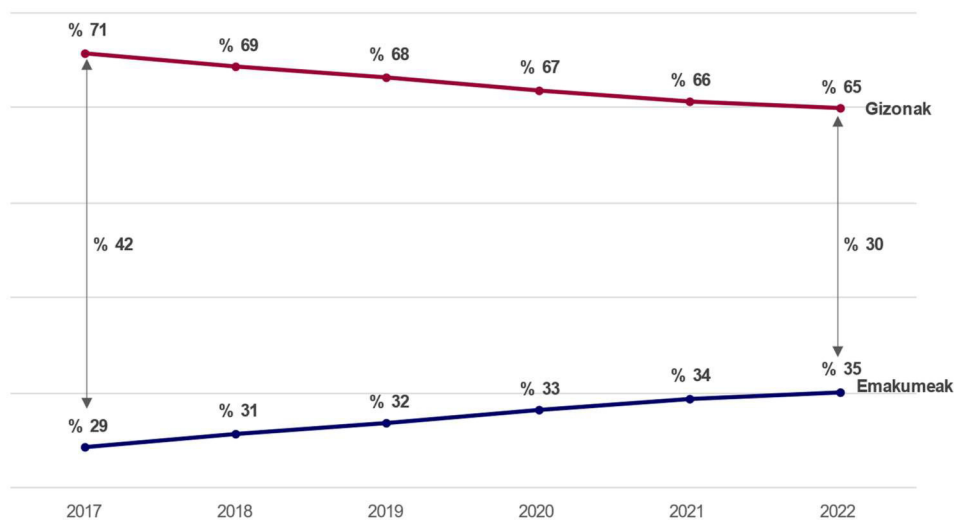
Sexuaren araberako banaketa eta berdintasuna

66. grafikoa. Patronatuaren osaera, sexuaren arabera (%)

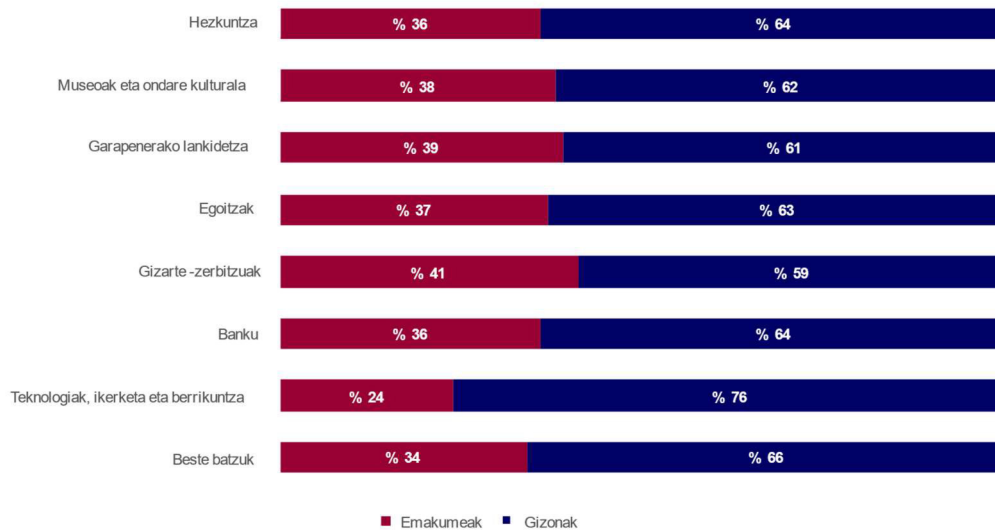

Patronatukideen % 35 emakumeak dira. Proportzio hori azken sei urteetan % 6 igo da. Hala ere, genero-arrakala ehuneko 30 puntukoa da. Jarduera-arloei dagokienez, ia guztietan % 35eko batezbestekoarekiko aldea oso txikia da, teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren arloan salbu. Azken horretan, emakumeek gobernu-organoko postuen % 24 soilik betetzen dituzte, hau da, genero-arrakala % 52koa da. Bestalde, emakumeek patronatuan duten presentzia aztertzen bada, fundazioen tamainaren arabera, tamaina zenbat eta handiagoa izan, emakumeen ehunekoa orduan eta txikiagoa da, oso handietan % 24ra iritsi arte.

67. grafikoa. Patronatuaren osaeraren bilakaera, sexuaren arabera (%)

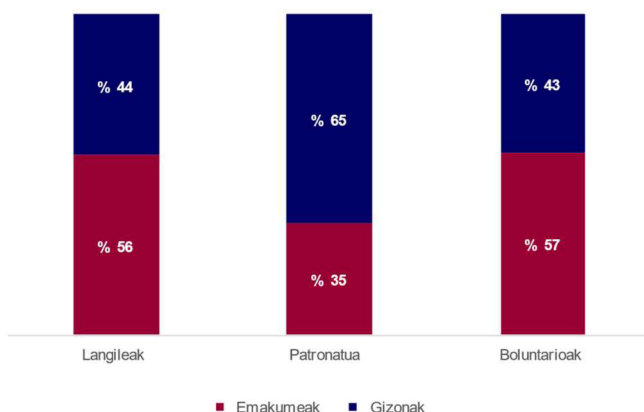

68. grafikoa. Banaketa, patronatukideen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%)

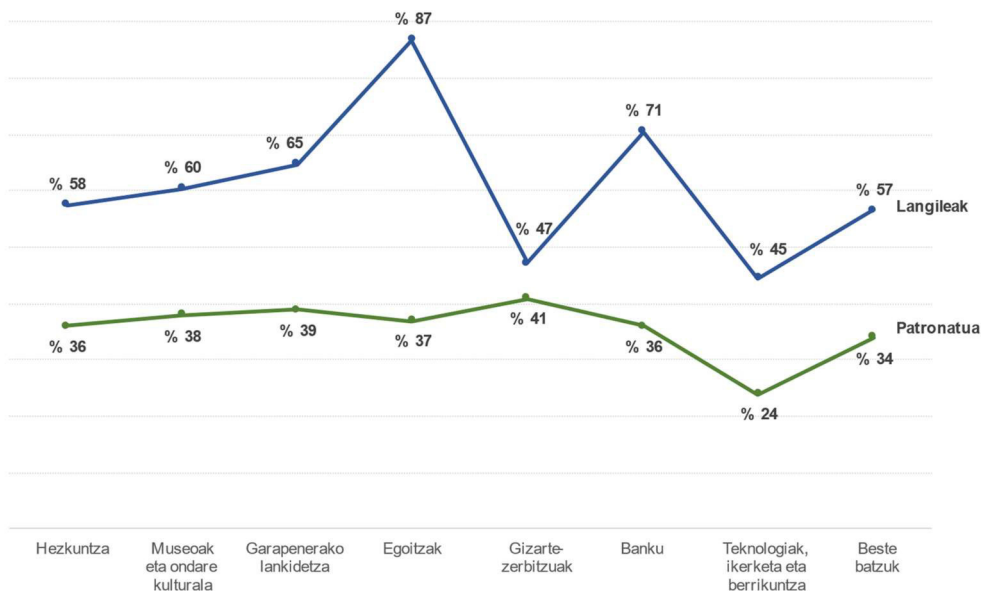
Emakumeek patronatuan duten presentzia % 35ekoa da soilik, ordainpeko langileen artean % 56 izan arren. Jarduera-arloen arabera aztertzen bada, patronatuan eta plantillan dauden emakumeen arteko alde handiena egoitzetan eta banku-fundazioetan ageri da, horiek baitira, era berean, ordainpeko langileen artean emakume gehiago dituztenak.

69. grafikoa. Osaeraren konparazioa, sexuaren arabera (%)

70. grafikoa. Emakumeen proportzioaren konparazioa, jarduera-arloen arabera (%)

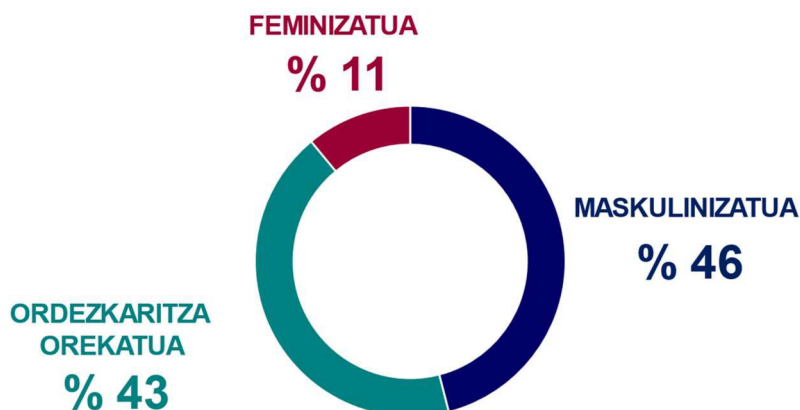
Ordezkaritza orekatua

Patronatuetako ordezkaritza orekatua aztertzeko, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen kontrako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren 3. artikuluan ezarritako figuraren definizioa hartuko da erreferentzia moduan. Artikulu horren arabera, patronatuak ordezkaritza orekatua duela uste da, baldin eta emakumeen eta gizonen proportzioa % 40 eta % 60 arteko tartean badago, eta lau kideetik beherako patronatuen kasuan, bi sexuetako pertsonak ordezkaturik daudenean. Bestalde, patronatu maskulinizatutzat joko dira emakumeak % 40 baino gutxiago badira, eta feminizatutzat, aldiz, % 60 baino gehiago badira.

Aztertutako fundazioen arabera, % 43k dute ordezkaritza orekatua gobernu-organotan. Aldiz, % 11k patronatu feminizatua dauka eta gainerako % 46a maskulinizatutako patronatuei dagokie. Gainera, fundazioen % 13an patronatua gizonek soilik osatzen dute; aldiz, emakumeek soilik osatzen dituzten patronatuak % 3 dira. Sektore publikoak gobernu-organotako kideren bat izendatzeko gaitasuna duen

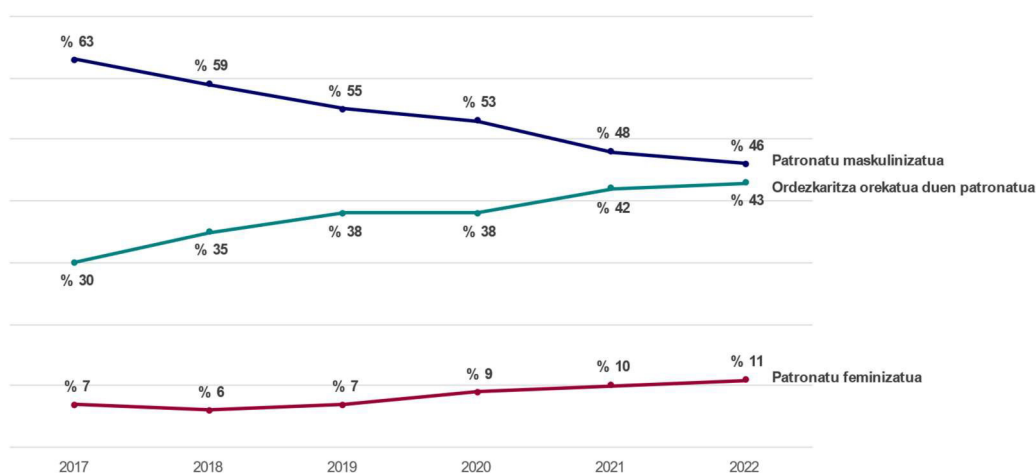
fundazioetan, ordezkariak orekatuak, maskulinizatuak eta feminizatuak duten patronatuaren proportzioa lehen aipatutako ehunekoen oso antzekoa da.

71. grafikoa. Ordezkaritza orekatuak patronatuaren (%)

Azken sei urteetako datuak erreferentzia moduan hartzen badira, patronatu maskulinizatuak beharrezko joera izan dutela ikus daiteke. 2017an kopuru osoaren % 63 osatzen zuten; aldiz, ordezkariak orekatuak duten horiek % 30etik egungo % 43ra igo dira.

72. grafikoa. Ordezkaritza orekatuaren bilakaera patronatuaren (%)

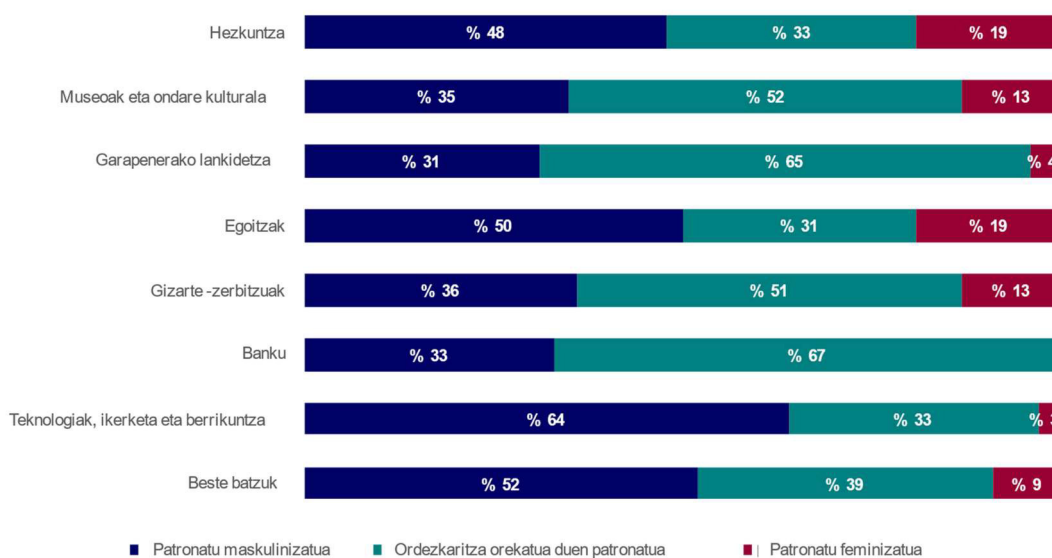
Jarduera-arloen arabera ordezkariak orekatuak aztertzen bada, patronatukideen sexuen araberako banaketan gertatzen den bezala, teknologia, ikerketa eta berrikuntzaren arloan patronatu maskulinizatuaren ehunekoa handiagoa da. Izan ere, bere

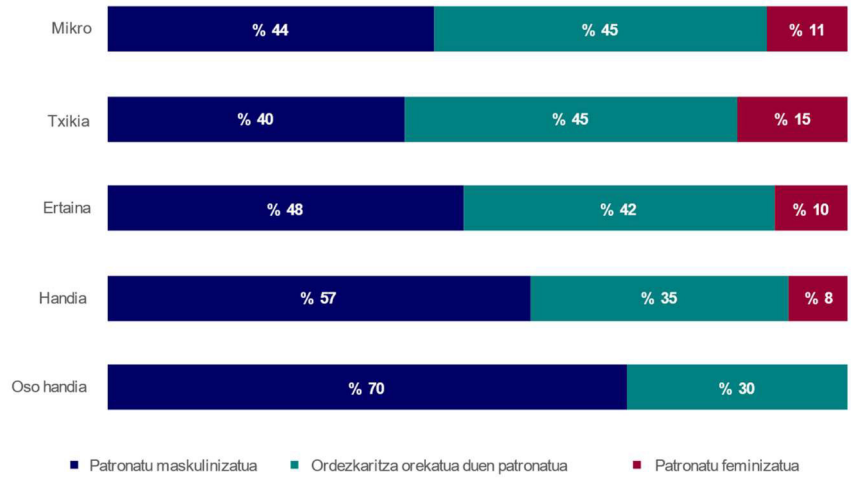
arloko patronatukide guztien % 64 dira, eta, beraz, batezbesteko orokorra baino % 18 gehiago dira. Bestalde, ordezkariak orekatua batezbestekoa baino altuagoa duten jarduera-arloak dira banku-fundazioak, garapenerako lankidetzak, museoak eta ondare kulturala eta gizarte-zerbitzuak. Horietan, ordezkariak orekatua duten patronatuen ehunekoa % 52 eta % 67 artekoa da.

Bestetik, fundazioen tamainak ordezkariak orekatuan duen eragina aztertuz gero, joera sexuen arabera banaketan bezalakoa da, hau da, fundazioaren tamaina zenbat eta handiagoa izan, orduan eta murriztagoa da ordezkariak orekatua. Berez, fundazio oso handietan patronatu maskulinizatuen ehunekoa % 70ekoa da; hau da, batezbestekoa baino % 24 gehiago, eta ez dago patronatu feminizatuek.

73. grafikoa. Patronatuko ordezkariak orekatua, jarduera-arloen arabera (%)

74. grafikoa. Patronatuko ordezkariak orekatua, erakundearen tamainaren arabera (%)

3.3 BOLUNTARIOAK

Boluntarioei buruzko ekainaren 25eko 17/1998 Legearen 2.1 artikulua boluntariotzaren definizio hau egiten du:

“Pertsona fisikoek aurrera eramaten dituzten interes orokorreko ekimenen multzoa da boluntariotza, ekimen horiek honako baldintza hauek betetzen badituzte:

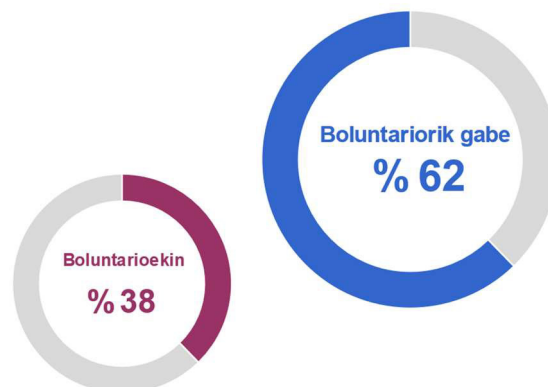
- a) Norberaren probetxurako ezer lortzeko asmorik gabekoak izatea eta elkartasunak bultzatuak izatea.*
- b) Borondatezkoak eta askatasun osoz eginak izatea; arrazoia lan-, funtzionariotza- edo merkataritza-harremana ez izatea, ez eta obligazio pertsonala edo betebeharr juridikoa ere.*
- c) Irabazi-asmorik ez duten erakundeen bidez eta programa edo egitasmo zehatzei jarraituz eginak izatea.*
- d) Ordainsaririk gabeak izatea.*
- e) Ordaindutako zerbitzu profesionalak inolaz ere ez ordezkatzeara.”*

Fundazioen kasuan, boluntarioen lana ezinbestekoa da, eta balio handia dauka helburuak lortzeko orduan, batez ere ordainpeko langilerik ez duten edo pertsona gutxi osatutako plantilla duten erakundeen kasuan.

Boluntarioen datu orokorrak eta jarduera-arloaren eta tamainaren arabeko sailkapenak

Fundazioen % 38 inguruk boluntarioak dauzka eta, gainera, horien % 13an ez dago ordainpeko langilerik eta, beraz, giza baliabideak boluntarioak dira, ehuneko ehunean. Hori horrela, boluntarioak dituzten fundazioen ehuneko handiagoa da tamaina txikiagoko erakundeetan, eta murrizten doa kudeatutako gastuen bolumena areagotu ahala.

75. grafikoa. Boluntarioak

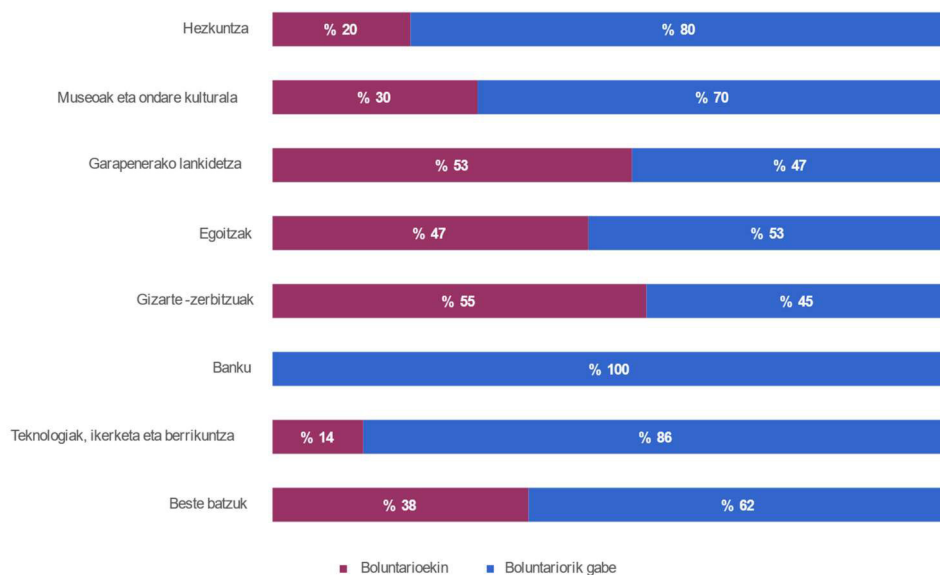

11. taula. Boluntarioak, tamainaren arabera (%)

Tamaina	Boluntarioekin	Boluntariorik gabe
Oso handia	% 10	% 90
Handia	% 26	% 74
Ertaina	% 38	% 62
Txikia	% 37	% 63
Mikro	% 41	% 59

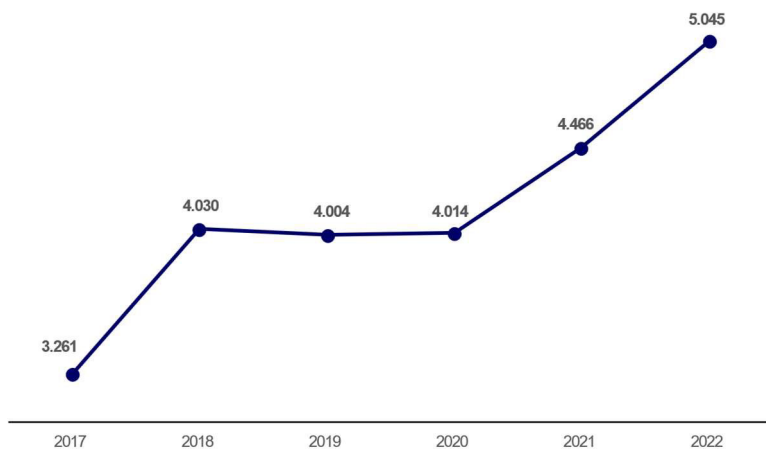
Jarduera-arloa aztertuz gero, izaera sozialeko gaiekin lotutako helburuak dituzten fundazioek boluntario gehiago dute bere lantaldeetan.

76. grafikoa. Boluntarioak, jarduera-arloen arabera (%)

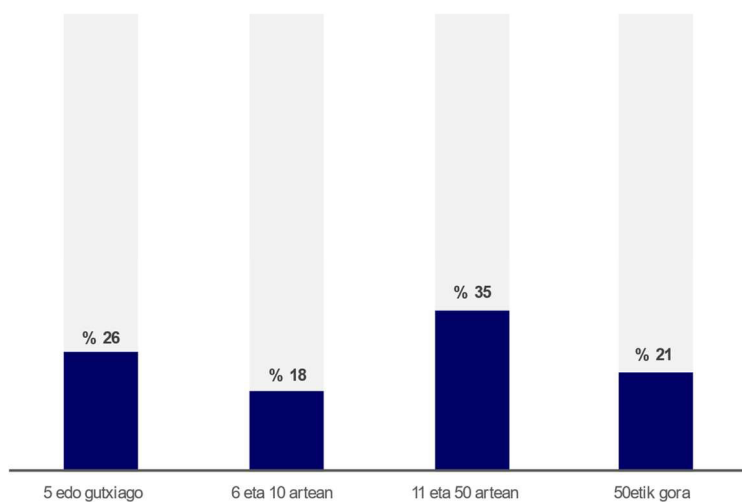

Fundazioen sektorean guztira 5.045 boluntario daude, eta % 26 inguruko hazkunde metatua izan du azken hiru urteetan. Era berean, lankidetzak mota hau duten fundazioen % 38an boluntarioen batezbestekoa 30 pertsonakoa da, baina horien % 44an boluntarioak 10 baino gutxiago dira.

77. grafikoa. Boluntario-kopuruaren bilakaera

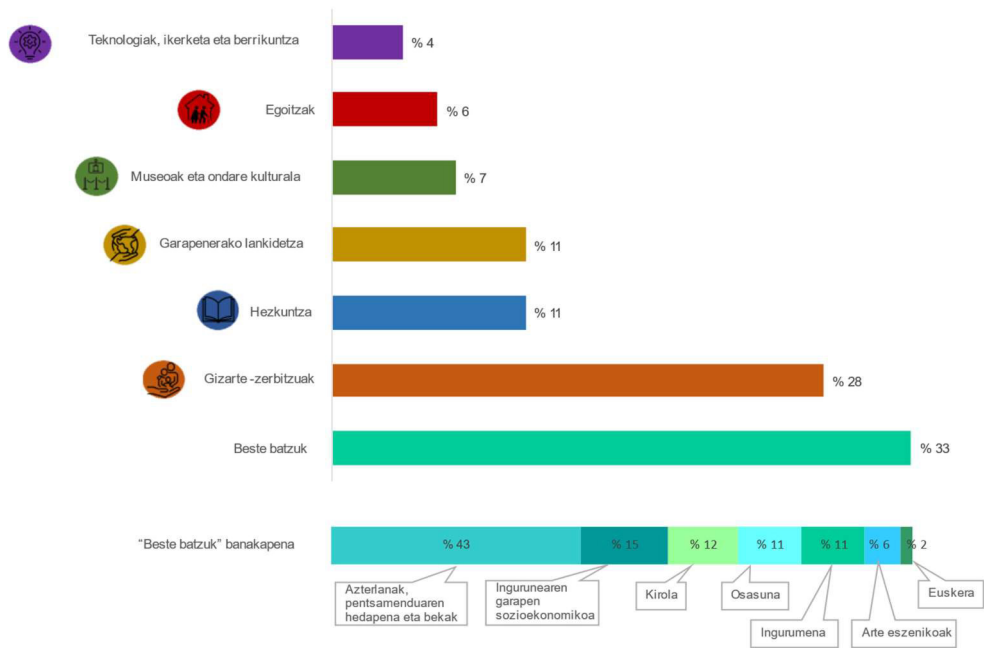

78. grafikoa. Boluntarioen kopurua

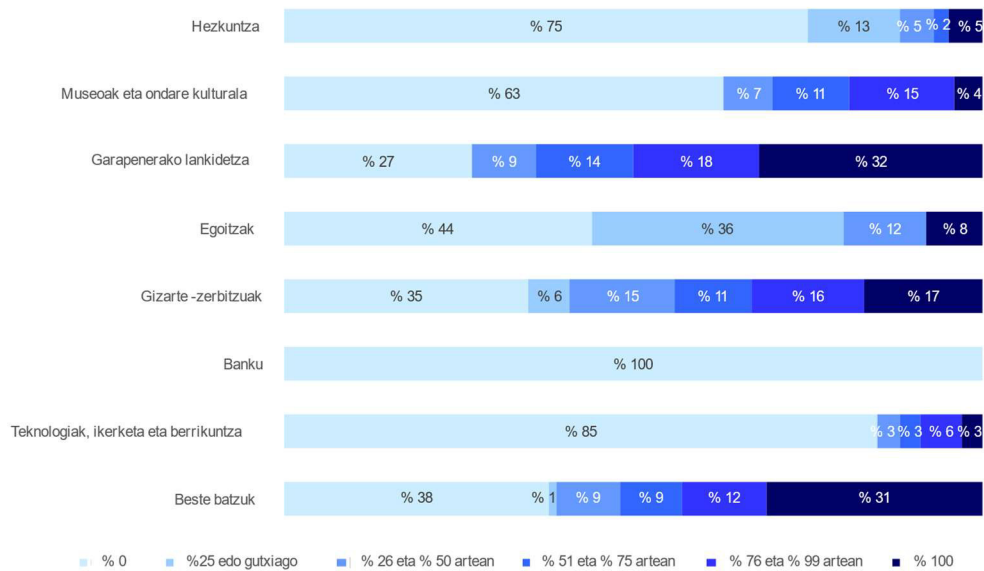

Jarduera-arloen araberrako banaketan, boluntarioen % 60 inguru biltzen da gizarte-zerbitzuetan eta beste arlo batzuetan (azterlanak, pentsamenduen hedapena eta bekak). Hala ere, ordainpeko langileak eta boluntarioak dituzten fundazioak soilik aztertzen baditugu, azken horien pisu erlatibo handiagoa garapenerako lankidetzaren arloan dago. Izan ere, arlo honetako fundazioen % 27an soilik ez daude boluntarioak.

79. grafikoa. Boluntarioen banaketa, jarduera-arloen arabera (%)

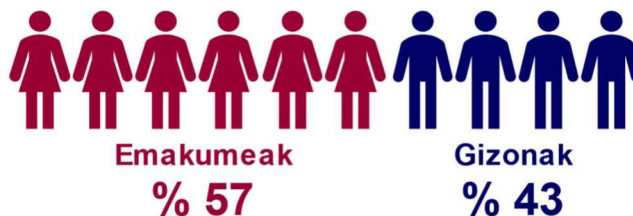

80. grafikoa. Boluntarioen pisua giza baliabide guztien gainean, jarduera-arloen arabera (%)

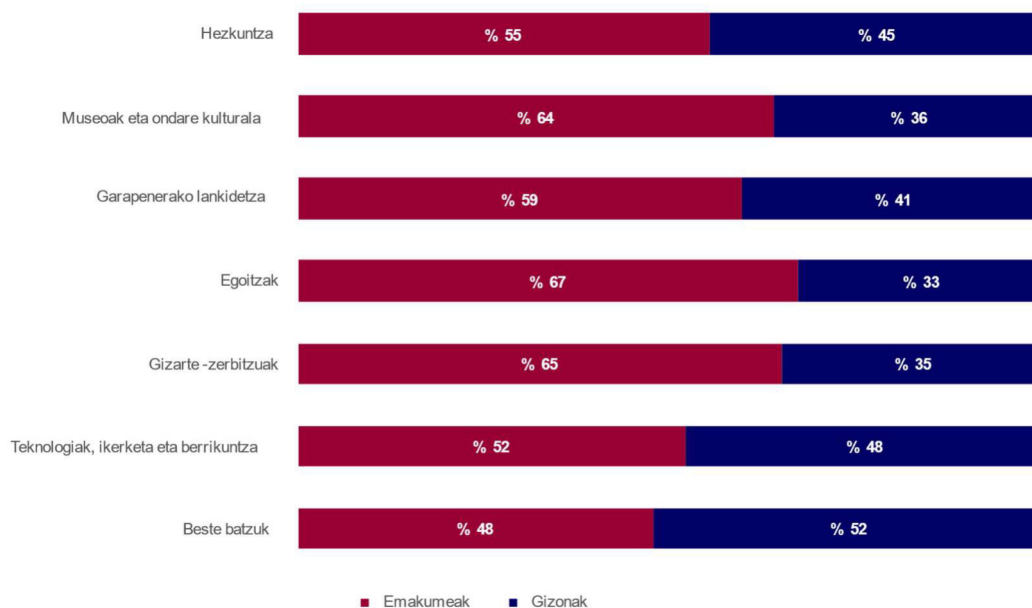
Sexuaren arabera banaketa eta berdintasuna

81. grafikoa. Boluntarioen osuera, sexuaren arabera (%)

Emakumeak nagusi dira boluntarioen artean. Izan ere, kopuru osoaren % 57 osatzen dute, ordainpeko langileen antzeko ehunekoan. Boluntarioen artean emakumeen ehuneko handiagoa duten jarduera-arloak egoitza, gizarte-zerbitzu, museo eta ondare kulturalarenak dira.

82. grafikoa. Banaketa boluntarioen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%)

ONDORIOA

Txosten honek EAeko fundazioen sektorearen inpaktua aztertzen du. Sektorean dauden 678 fundazioetatik 479 aktiboak dira. Fundazioak sortzeko joera goranzkoa izan da azken hamarkadetan, baina hazkunde hori egonkortu egin da azken bosturtekoan. Fundazio aktiboaren % 82k aurkeztu zituen urteko kontuak 2022an, eta horietatik 205 ikuskatu ziren.

Lehen kapituluan sektorearen ezaugarri nagusiak deskribatu dira, jarduera-arloa, tamaina edo antzinasuna bezalako alderdiak kontuan hartuta. Egindako azterketatik nabarmentzekoa da fundazioen ia erdia jotzen dela mikroerakundetzat; hots, 300.000 eurotik beherako gastua dute. Era berean, definitutako jarduera-arloetatik gizarte-zerbitzuena da ugariena (75 fundazio batzen ditu).

Fundazioen batez besteko antzinasuna 25 urtekoa da, eta duela 50 urte baino gehiago sortu ziren 46 fundazio daude.

Azpitarragarria da, bestalde, Euskal Autonomia Erkidegoko Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarea osatzen duten 137 eragileetatik 34 direla fundazioak.

Gardentasunaren harira, lau fundaziotik batek ez dauka web-orririk, eta web-orria duten fundazioen artean patronatuaren osaera da gehien argitaratzen den adierazlea. Aitzitik, datu ekonomikoak web-orrien % 20an baino gutxiagoan eskura daitezke.

Bigarren kapituluan, nabarmentzekoa da fundazioek 2022ko ekitaldian sortu duten diru-sarreren bolumena 1.447 milioi eurora igo dela. Diru-sarrera horietatik % 57 finantzaketa pribatua izan da eta % 43 jatorri publikokoa. Diru-sarrerak guztira 689 eurokoak dira EAeko pertsonako, eta fundazioen sektoreak pisu handiagoa dauka Gipuzkoa eta Bizkaiko lurralde historikoan, Gipuzkoa izanik per capita diru-sarrera altuenak dituen lurraldea.

Finantzaketa publiko eta pribatuko iturriak aztertuz gero, diru-sarrera publikoak esanguratsuagoak dira garapenerako lankidetzako eta teknologiako fundazioetan. Aldiz, gizarte-zerbitzuetako fundazioen finantzaketa pribatua % 68koa da.

Era berean, baliabide publiko gehien jasotzen duen arloa teknologia, ikerketa eta berrikuntzarena da. Izan ere, fundazioetara bideratutako baliabide publikoen % 40 era horretako fundazioetara doa.

Bestalde, fundazioetara baliabide gehien bideratzen duen erakunde publikoa Eusko Jaurlaritza da, emandako dirulaguntzen % 54 izanda.

Bilakaera aztertuz gero, diru-sarrerak % 27 igo dira 2019 eta 2022 artean, baina nabarmena da 2020an diru-sarrera pribatuak nabarmen murriztu zirela, kapital-merkatuaren erorketaren ondorioz. Hala ere, 2021ean eta 2022an merkatua berreskuratu egin zen.

Fundazioen helburuetara bideratutako gastua (horren barruan sartzen dira helburuetara bideratutako inbertsioak), bestalde, fundazioen sektorean 1.105 milioi eurora igo da 2022an. Jarduera-arlo nagusiak teknologia (364 milioi euro), hezkuntza (132 milioi euro) eta gizarte-zerbitzuak (186 milioi euro) izan dira. Fundazioek kalkulu-oinarriaren % 97 bideratu dute helburuetara.

Orokorrean, fundazioen sektoreak ondare- eta likidezia-mailan egoera kaudimenduna dauka, eta fundazioen ondarea EAeko biztanle bakoitzeko 3.416 eurokoa da.

EAeko banku-fundazioek egonkor eutsi diote gizarte-ekintzari beren lehen 9 urteetan, urteko 60 milioi euro inguru. Gizarte-ekintza kulturara, kirolera, inklusiora, hezkuntzara eta interes sozialeko beste jarduera-arlo batzuetara bideratu da. Diru-sarrera gehienak Kutxabank SATik datoz, eta azken ekitaldietan igotzen joan dira, 2020an izan ezik.

Sektore publikoak presentzia esanguratsua dauka, kontuan hartuta 122 fundaziotan gutxienez patronatukide bat izendatzeko ahalmena duela. Nabarmentzekoa da 122 fundazio horietatik 68an sektore publikoak patronatukideen erdia edo gehiago izendatu dezakeela.

Balio erantsi gordinari edo barne-produktu gordinari zuzeneko ekarpena egiten dioten magnitude ekonomikoek 635 milioi euroko balio erantsia osatzen dute 2022an. Hala, zeharkako ondoreak, efektu traktorea eta eragin induzituak kontuan hartu gabe, BPGd-ren % 0,82 osatzen zuten 2022an eta % 0,85, aldiz, 2021ean.

EAeko fundazioek sortutako merkatuko balio-sozialaren monetizazioaren eta kontabilitate sozialaren esparruan, sortutako balioa –1.098 milioi euro–, funtsean, lau interes-taldetan banatzen da: langileak (ordaindutako soldatak) (% 32); administrazio publikoak (% 19); komunitateari emandako laguntza monetarioen banaketa (% 12); eta fundazioan atxikitako zatia (berrinbertitutako mozkinak eta amortizazioa) (% 37).

Horrez gain, erabiltzaileei sortutako balioak fundazioen sektoreak sortutako merkatuko balio soziala igo du, 1.582 milioi eurora. Erabiltzaileei sortutako balio hori prezio baten truk jasotako ondasun edo zerbitzuarekin lotutako balioa da, eta ondasun edo zerbitzutik jasotzen duen gutxieneko balioaren parekoa da.

Horiek horrela, fundazioen sektorera bideratutako finantzaketa publikoko euro bakoitzeko 2,71 euro itzultzen zaizkio gizarteari merkatu-eragiketen bidez, albo batera utzita hornitzaileen erosketek mobilizatutako balioaren bidez sortutako zeharkako balioa, “merkatukoa ez den” balioa eta balio emozionala.

Hirugarren kapitulari dagokionez (pertsonek izenekoa), nabarmentzekoa da aztertutako fundazioen % 61ek ordainpeko langileak dauzkala. Kontratutako pertsonak guztira 15.011 dira eta azken sei urteetan metatutako horren hazkundera % 20koa da.

Gainera, fundazioen % 38an boluntarioak lankidetzan aritzen dira fundazioaren helburuak lortzen. Guztira 5.045 pertsona dira, eta azken urteetan goranzko joera antzeman da.

Sexuen araberako banaketari dagokionez, emakumeak dira langileen % 56 eta boluntarioen % 57. Aldiz, patronatuetan, ehunekoa % 35era murrizten da; hots, presentzia askoz murriztagoa da patronatuetan, eta ez dator bat emakumeek langileen artean duten pisuarekin.

Bestalde, fundazioetako patronatuetan, kide anitzeko organoak direnez gero, emakume eta gizonen ordezkariak orekatu behar da; inguruabar hori fundazioen % 43an gertatzen da soilik; ordea, % 11k patronatu feminizatua du, eta gainerako % 46an patronatuak maskulinizatua dira. Gai honetan, azken sei urteetan aurrera egin da ordezkariak orekatu lortzeko bidean. Izan ere, 2017an ordezkariak orekatu zuten patronatuak % 30 ziren eta, gainera, horietako % 63 maskulinizatua ziren.

ERANSKINAK

Siglak

- EAE: Euskal Autonomia Erkidegoa
- LH: Lurralde Historikoak
- EJ: Eusko Jaurlaritza
- AFA: Arabako Foru Aldundia
- BFA: Bizkaiko Foru Aldundia
- GFA: Gipuzkoako Foru Aldundia
- ZTBES: Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Euskal Sarea
- OG: Ondare garbia
- BPGd: Barne-produktu gordina
- KSE 2010: Kontu Sistema Europarra 2010
- BEGd: Balio erantsi gordina
- BEE: Balio erantsiaren egoera
- FLIAGE: Familientzako lan egiten duten irabazi asmorik gabeko erakundeak
- EAKN: Estatuaren Administrazioiko Kontu-hartzailletza Nagusia
- EBITDA: *Earnings Before Interest Taxes Depreciation and Amortization*
- GRI: *Global Reporting Initiative*
- GJH: Garapen Jasangarriko Helburuak
- AECA: Enpresen Administrazio eta Kontabilitateko Espainiako Elkarte

Grafiko eta taulen indizea

GRAFIKOAK

1. grafikoa. Fundazio aktiboak eta ez-aktiboak	15
2. grafikoa. Inskribatutako fundazioen kopuruaren bilakaera.....	16
3. grafikoa. Inskribatutako fundazioen banaketa, lurraldeen arabera	17
4. grafikoa. Fundazioak eta biztanleria, lurralde historikoen arabera (%)	17
5. grafikoa. Fundazioen kopurua, jarduera-arloaren arabera.....	19
6. grafikoa. Beste batzuk azpi-arloko fundazioen kopurua	20
7. grafikoa. Fundazioak, tamainaren arabera (%)	20
8. grafikoa. Fundazioen kopurua, antzintasunaren arabera.....	21
9. grafikoa. Teknologiaren euskal sareko fundazioak.....	23
10. grafikoa. Web-orria	24
11. grafikoa. Batez besteko nota gardentasunean	25
12. grafikoa. Lortutako puntuazioa (%)	26
13. grafikoa. Adierazle bakoitza betetzen duten fundazioen kopurua (%)	27
14. grafikoa. Diru-sarrera publiko eta pribatuaren banaketa (eurotan).....	31
15. grafikoa. Diru-sarreraren ehunekoa, finantzaketa-motaren arabera (%).....	31
16. grafikoa. Diru-sarreraren banaketa, lurralde historikoen arabera (eurotan eta %-tan)	32
17. grafikoa. Per capita diru-sarrerak (eurotan).....	33
18. grafikoa. Finantza publiko eta pribatuaren ehunekoa, jarduera-arloaren arabera (%)	34
19. grafikoa. Diru-sarrera publikoaren ehunekoa, tamainaren arabera (%)	35
20. grafikoa. Diru-sarrera publikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan eta %-tan)...	36
21. grafikoa. Dirulaguntza publikoaren ehunekoa, erakunde publiko emaileen arabera (%).....	37
22. grafikoa. Jasotako dirulaguntza publikoak, jarduera-arloaren eta horiek eman dituzten erakunde publikoaren arabera (eurotan).....	38

23. grafikoa. Dirulaguntzak lurralde historikoen eta erakunde finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan).....	43
24. grafikoa. Dirulaguntza-mota eta dirulaguntza-mota erakunde finantzatzailearen arabera (eurotan eta %-tan).....	44
25. grafikoa. Fundazioen diru-sarrerren bilakaera 2019-2022an (eurotan).....	46
26. grafikoa. Emandako dirulaguntzen bilakaera 2019-2022an (eurotan).....	47
27. grafikoa. 2019-2022an emandako dirulaguntzen bilakaera, erakunde emailearen arabera (eurotan).....	47
28. grafikoa. 2019-2022an emandako dirulaguntzen bilakaera, jarduera-arloaren arabera (eurotan).....	48
29. grafikoa. 2019-2022an emandako dirulaguntzen bilakaera, jarduera-arloaren arabera (eurotan).....	49
30. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, jarduera-arloaren arabera (eurotan) .	51
31. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, kalkulu-oinarriaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan).....	52
32. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera-arloaren arabera (%-tan).....	52
33. grafikoa. Fundazioaren helbururako bideratutako gastuak per capita (eurotan) ...	53
34. grafikoa. Fundazioaren helburuetara bideratutako gastua, lurralde historikoen arabera	54
35. grafikoa. Ondarearen egoera: zorpetze-ratioa eta maniobra-funtsa	57
36. grafikoa. Aktiboaren kontabilitate-balioa (mila eurotan).....	59
37. grafikoa. Emaitzaren bilakaera eta banatutako dibidendua 2014-2022 aldian	60
38. grafikoa. Pay-out delakoaren bilakaera 2014-2022 aldian (%)	60
39. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua (eurotan)	61
40. grafikoa. Gizarte-ekintzaren erabilera, eremuaren arabera (eurotan eta %-tan)....	62
41. grafikoa. Jasotako dibidenduak eta gizarte-ekintza (milioika eurotan).....	63
42. grafikoa. Gizarte-ekintzara bideratutako dibidenduaren %a (% 0 - % 100).....	63
43. grafikoa. Kutxabank SA taldearen emaitzaren erabilera 2014-2022 aldian (milioi eurotan eta %-tan).	64
44. grafikoa. Administrazio publikoak patronatukideak izendatu ditzakeeneko fundazioen kopurua	67
45. grafikoa. Administrazio publikoek patronatukideren bat izendatzeko gaitasuna duteneko fundazioen kopuruaren banakapena	68

46. grafikoa. Administrazio publiko bakarrak osorik izendatutako patronatua duten fundazioak	68
47. grafikoa. Fundazioen gastua, sektore publikoak izendatutako patronatukideen %en arabera	70
48. grafikoa. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako karguen %en arabera	70
49. grafikoa. Helburuetara bideratutako gastua, administrazio publikoek izendatutako karguen ehunekoaren arabera.....	71
50. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako balio erantsi gordinaren banaketa edo aplikazioa (eurotan eta %-tan)	77
51. grafikoa. EAEko fundazioek sortutako merkatuko balio soziala (eurotan)	78
52. grafikoa. EAEko fundazioen sektorearen merkatuko itzulera ekonomikoa, jasotako finantzaketa publikoarekiko (eurotan)	79
53. grafikoa. Balioa sortzen duten ekosistemak (eurotan).....	80
54. grafikoa. Fundazioen sektoreko diru-sarreraren biderkatzailea	81
55. grafikoa. Ordainpeko langileak.....	85
56. grafikoa. Ordainpeko langileak, jarduera-arloen arabera (%)	86
57. grafikoa. Enplegatu-kopuruaren bilakaera.....	86
58. grafikoa. Ordainpeko langileen banaketa, jarduera-arloen arabera (%).....	87
59. grafikoa. Enplegatuen batez besteko kopurua, jarduera-arloaren arabera	87
60. grafikoa. Batez besteko soldata-kostu gordina, jarduera-arloen arabera (eurotan).....	88
61. grafikoa. Ordainpeko langileen osaera, sexuaren arabera (%).....	88
62. grafikoa. Banaketa, ordainpeko langileen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%).....	89
63. grafikoa. Patronatuaren tamaina	91
64. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideen banaketa, jarduera-arloen arabera	92
65. grafikoa. Euskal sektore publikoak izendatutako patronatukideak, patronatukide guztien aldean, jarduera-arloen arabera (%).....	92
66. grafikoa. Patronatuaren osaera, sexuaren arabera (%).....	93
67. grafikoa. Patronatuaren osaeraren bilakaera, sexuaren arabera (%)	93
68. grafikoa. Banaketa, patronatukideen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%)	94
69. grafikoa. Osaeraren konparazioa, sexuaren arabera (%).....	94
70. grafikoa. Emakumeen proportzioaren konparazioa, jarduera-arloen arabera (%)..	95

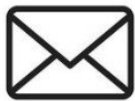
71. grafikoa. Ordezkaritza orekatua patronatuetan (%).....	96
72. grafikoa. Ordezkaritza orekatuaren bilakaera patronatuetan (%).....	96
73. grafikoa. Patronatuko ordezkaritza orekatua, jarduera-arloen arabera (%).....	97
74. grafikoa. Patronatuko ordezkaritza orekatua, erakundearen tamainaren arabera (%)	98
75. grafikoa. Boluntarioak	99
76. grafikoa. Boluntarioak, jarduera-arloen arabera (%).....	100
77. grafikoa. Boluntario-kopuruaren bilakaera.....	101
78. grafikoa. Boluntarioen kopurua	101
79. grafikoa. Boluntarioen banaketa, jarduera-arloen arabera (%).....	102
80. grafikoa. Boluntarioen pisua giza baliabide guztien gainean, jarduera-arloen arabera (%).....	102
81. grafikoa. Boluntarioen osaera, sexuaren arabera (%)	103
82. grafikoa. Banaketa boluntarioen sexuaren arabera, jarduera-arloei jarraikiz (%).....	103

TAULAK

1. taula. Altak / Bajak (eraketak / likidazioak)	16
2. taula. Fundazioen batez besteko antzintasuna, jarduera-arloaren arabera	22
3. taula. Sektore publikoak izendatutako patronatukideak dituzten fundazioen betetze- maila (%)	27
4. taula. Emandako dirulaguntzen banakapena, erakunde publiko emailearen eta jarduera-arloaren arabera (eurotan).....	42
5. taula. Helburuetara bideratutako gastua, ondare garbiaren gainean, jarduera- arloaren arabera (eurotan eta %-tan).....	50
6. taula. Magnitude ekonomikoak, jarduera-arloaren arabera (eurotan)	56
7. taula. Banku-fundazioen eta fundazioen sektore osoaren magnitude ekonomikoak 59	
8. taula. Fundazioen kopurua, sektore publikoak izendatutako patronatukideen %en arabera	66
9. taula. EAEko fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien arabera. 2019- 2022ko errentak (eurotan)	73
10. taula. Fundazioen sektorearen balio erantsi gordina, osagaien eta lurralde historikoen arabera. 2022ko errentak (eurotan)	73
11. taula. Boluntarioak, tamainaren arabera (%).....	100

Kontaktua

Harremanetarako posta elektronikoa: elkarfun@euskadi.eus

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

GOBERNANTZA PUBLIKO ETA
AUTOGOBERNU SAILA

Toki Administrazioekiko Harremanetarako eta
Administrazio Erregistroetako Zuzendaritza